2021

Ataskaita „ES biudžeto veiksmingumas. Padėtis 2021 m. pabaigoje“

EUROPOS AUDITO RŪMAI

LT

EUROPOS AUDITO RŪMAI
12, rue Alcide de Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1
Užklausos: eca.europa.eu/lt/Pages/ContactForm.aspx
Interneto svetainė: eca.europa.eu
Tviteris: @EUAuditors

Daug papildomos informacijos apie Europos Sąjungą yra internete. Ji prieinama per portalą Europa (http://europa.eu).

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022

PDF ISBN 978-92-847-8543-8 doi:10.2865/884 QJ-07-22-665-LT-N

Pagal SESV 287 straipsnio 1, 2 ir 4 dalis, 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012, 258 straipsnį ir 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamento (ES) 2018/1877 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento, panaikinančio Reglamentą (ES) 2015/323, 43 straipsnį

Europos Sąjungos Audito Rūmai 2022 m. lapkričio 10 d.
posėdyje priėmė

Ataskaitą „ES biudžeto veiksmingumas. Padėtis 2021 m. pabaigoje“

Ataskaita kartu su institucijų atsakymais į Audito Rūmų pastabas buvo išsiųsta institucijoms, atsakingoms už biudžeto įvykdymo patvirtinimą, ir kitoms institucijoms.

Audito Rūmų nariai yra šie:

Tony MURPHY (Pirmininkas), Ladislav BALKO, Pietro RUSSO,
Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Iliana IVANOVA, Nikolaos MILIONIS, Klaus-Heiner LEHNE,
Bettina JAKOBSEN, Jan GREGOR, Mihails KOZLOVS, Rimantas ŠADŽIUS, Juhan PARTS,
Ildikó GÁLL-PELCZ, Eva LINDSTRÖM, Hannu TAKKULA, Annemie TURTELBOOM,
Viorel ŞTEFAN, Ivana MALETIĆ, Francois-Roger CAZALA, Joëlle ELVINGER,
Helga BERGER, Marek OPIOŁA, Jorg Kristijan PETROVIČ, Stef BLOK,
George Marius HYZLER, Lefteris CHRISTOFOROU

Turinys

	Puslapis
Europos Audito Rūmų ataskaita „ES biudžeto veiksmingumas. Padėtis 2021 m. pabaigoje“	**5**
Institucijų atsakymai į Europos Audito Rūmų ataskaitoje „ES biudžeto veiksmingumas. Padėtis 2021 m. pabaigoje“ pateiktas pastabas	**140**

Europos Audito Rūmų ataskaita „ES biudžeto veiksmingumas. Padėtis 2021 m. pabaigoje“

Turinys

		Puslapis
Bendrasis įvadas		**7**
1 skyrius	**Komisijos horizontaliųjų politikos prioritetų įtraukimas į ES biudžetą**	**9**
2 skyrius	**Komisijos horizontaliųjų politikos prioritetų veiklos peržiūros planas**	**39**
3 skyrius	**Atsižvelgimas į rekomendacijas**	**77**
Priedas		**135**
Institucijų atsakymai		**140**

Bendrasis įvadas

0.1. Ši ataskaita yra viena iš dviejų mūsų 2021 finansinių metų metinės ataskaitos dalių. Joje nagrinėjamas ES biudžeto išlaidų *programų veiksmingumas* 2021 m. pabaigoje. Kitoje dalyje vertinamas ES finansinių ataskaitų patikimumas ir jose atspindimų *operacijų teisėtumas ir tvarkingumas*.

0.2. Savo metinę ataskaitą padalijome į šias dvi dalis, užbaigdami dvejų metų trukmės bandomąjį projektą, kuris prasidėjo nuo 2019 finansinių metų metinės ataskaitos. Pagrindinis projekto tikslas – teikiant metines ataskaitas daugiau dėmesio skirti *rezultatams*, pasiektiems naudojant ES biudžetą. Be to, padaliję metinę ataskaitą galėjome atsižvelgti į *metinę valdymo ir veiklos rezultatų ataskaitą* (MVVA) – pagrindinę Komisijos aukšto lygio ataskaitą dėl ES biudžeto veiksmingumo. Kadangi jos priėmimo teisinis terminas yra n+1 metų birželio pabaigoje, anksčiau neturėjome galimybės jos apžvelgti savo metinėje ataskaitoje, kuri įprastai skelbiama spalio pradžioje. Įvertinę bandomojo projekto rezultatus ir atsižvelgdami į jo *poveikį* dabartiniams naujų ES prioritetų auditams, nusprendėme grįžti prie informacijos apie veiksmingumą teikimo, atsižvelgiant į ankstesnę praktiką, kai ji buvo teikiama metinės ataskaitos 3 skyriuje. Vis dėlto ir toliau ieškosime būdų, kaip savo metinėse ataskaitose atsižvelgti į MVVA.

0.3. Pagrindinė šių metų veiksmingumo ataskaitos tema – penkių horizontaliųjų politikos prioritetų *integravimas* į ES biudžetą:

i) kovos su klimato kaita;

ii) biologinės įvairovės išsaugojimo;

iii) lyčių lygybės;

iv) Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų (DVT);

v) skaitmeninės pertvarkos.

0.4. Jau užbaigėme arba šiuo metu atliekame keletą audito užduočių, susijusių su šiais horizontaliaisiais prioritetais. Ši ataskaita, kiek įmanoma, grindžiama mūsų ankstesniu audito darbu.

0.5. Ataskaitą sudaro trys dalys:

- ***1 skyriuje*** nagrinėjame, ar horizontalieji prioritetai buvo įtraukti į atrinktas ES išlaidų programas. Atsakydami į šį klausimą, įvertinome bendrą Komisijos metodą ir metodikas, taip pat MVVA pateiktą informaciją apie veiksmingumą, susijusią su horizontaliaisiais politikos prioritetais. Savo vertinimą grindėme 11 iš visų 47 2021–2027 m. laikotarpiui nustatytų išlaidų programų imtimi, kuri sudarė apie 90 % viso laikotarpio biudžeto.

- ***2 skyriuje*** nagrinėjame, ar Komisija taikė tinkamą veiklos peržiūros planą, kad įvertintų ES biudžeto indėlį į šiuos horizontaliuosius prioritetus. Atsakydami į šį klausimą, įvertinome Komisijos taikomas metodikas, skirtas ***1 skyriuje*** nagrinėtų programų išlaidoms stebėti, taip pat atitinkamą informaciją apie veiksmingumą, įskaitant susijusius rodiklius, pateiktą jų *programų ataskaitose*.

- ***2 skyriuje*** pateikiamos su abiem skyriais susijusios išvados ir rekomendacijos.

- ***3 skyriuje*** pateikiami rezultatai, kaip buvo atsižvelgta į mūsų audito rekomendacijas, kurias pateikėme 2018 m. paskelbtose specialiosiose ataskaitose.

0.6. ***Priede*** pateikiami atsižvelgimo į mūsų 2018 m. metinės ataskaitos ***3 skyriuje*** pateiktas rekomendacijas rezultatai.

0.7. Savo pastabas siekiame pateikti aiškiai ir glaustai. Ne visada galime išvengti tik ES, jos politikos sritims ir biudžetui ar apskaitai bei auditui būdingų terminų. Savo svetainėje paskelbėme žodynėlį, kuriame pateikiame daugumos šių specifinių terminų apibrėžtis ir paaiškinimus. Žodynėlyje apibrėžti terminai ataskaitoje juos pavartojus pirmą kartą pažymėti kursyvu.

1 skyrius

Komisijos horizontaliųjų politikos prioritetų įtraukimas į ES biudžetą

Turinys

	Dalis
Įvadas	**1.1.–1.7.**
Apimtis ir metodas	**1.8.–1.12.**
Horizontaliųjų politikos prioritetų įtraukimas į atrinktas ES biudžeto programas	**1.13.–1.40.**
Nustatyta sistema, skirta daugumai horizontaliųjų politikos prioritetų įgyvendinti 2021–2027 m. DFP	1.14.–1.17.
Atrinktos ES išlaidų programos apima mūsų peržiūrėtus horizontaliuosius politikos prioritetus	1.18.–1.24.
Komisija parengė kai kurių horizontaliųjų politikos prioritetų išlaidų stebėjimo metodus	1.25.–1.40.
Ataskaitos dėl horizontaliųjų politikos prioritetų įgyvendinimo	**1.41.–1.52.**
MVVA pateikiamos pernelyg teigiamos išvados dėl pažangos, padarytos siekiant integravimo tikslų	1.42.–1.44.
Mažai informacijos apie tai, ar išlaidomis tuo pat metu reikšmingai prisidedama prie daugelio prioritetų įgyvendinimo	1.45.
Esami programos veiksmingumo rodikliai gali suteikti svarbios informacijos apie horizontaliuosius prioritetus	1.46.–1.48.
Komisijos veiklos peržiūros plane rezultatai dar nevertinami	1.49.–1.51.
Komisija susiduria su sunkumais atlikdama teikiamos informacijos peržiūrą	1.52.

Priedai

1.1 priedas. Horizontaliųjų politikos prioritetų integravimas į poveikio vertinimus

1.2 priedas. Horizontaliųjų politikos prioritetų integravimas į teisės aktus

1.3 priedas. Nustatyti su horizontaliaisiais prioritetais susijusių išlaidų tiksliniai rodikliai

Įvadas

1.1. ES įgyvendina savo politiką derindama su išlaidomis nesusijusias politikos priemones (daugiausia reglamentus) ir išlaidų programas (pavyzdžiui, regioninę politiką ir *bendrą žemės ūkio politiką*). Išlaidos daugiausia finansuojamos iš ES biudžeto ir pagal priemonę *„NextGenerationEU“* (NGEU). NGEU yra laikinas ES fondas, skirtas valstybėms narėms remti po COVID-19 pandemijos. Vykdant biudžetą taip pat atsižvelgiama į visa apimančius arba horizontaliuosius ES politinius prioritetus.

1.2. Dabartinis ilgalaikis ES biudžetas, *daugiametė finansinė programa* (DFP), apima septynerių metų laikotarpį (2021–2027 m.), per kurį numatyta įgyvendinti 1,2 trilijono eurų lėšų. ***1.1 lentelėje*** parodyta, kaip jis suskirstytas į šešias veiklos išlaidų kategorijas ir 47 išlaidų programas.

1.1 lentelė. 2021–2027 m. DFP

DFP išlaidų kategorijos	2021–2027 m. biudžetas (milijardais eurų)	Programų skaičius
1 išlaidų kategorija. Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika	169,6	11
2 išlaidų kategorija. Sanglauda, atsparumas ir vertybės (*)	450,4	14
3 išlaidų kategorija. Gamtos ištekliai ir aplinka	419,0	5
4 išlaidų kategorija. Migracija ir sienų valdymas	16,9	2
5 išlaidų kategorija. Saugumas ir gynyba	10,4	4
6 išlaidų kategorija. Kaimyninės šalys ir pasaulis	110,9	7
Specialios priemonės	14,6	4
Iš viso	**1 191,8**	**47**

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos duomenimis (išskyrus administracines išlaidas).
(*): Išskyrus *Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę* (EGADP), finansuojamą pagal NGEU, kurią Komisija įtraukia į 2 išlaidų kategoriją.

1.3. Bendra atsakomybė už ES biudžeto valdymą tenka Komisijai. Jos MVVA yra pagrindinis indėlis į metinę *biudžeto įvykdymo patvirtinimo* procedūrą. MVVA grindžiama *metinėmis veiklos ataskaitomis*, prie biudžeto projekto pridedamomis programų ataskaitomis ir kita svarbia informacija. 2021 m. MVVA yra išsamus trijų tomų dokumentas, kuriame pateikiama informacija apie ES horizontaliuosius prioritetus.

1.4. 2020 m. tarpinstituciniame susitarime[1] klimatas, biologinė įvairovė, lyčių aspektas ir DVT nurodyti kaip sritys, kurios turi būti įtrauktos į Komisijos rengiamą metinę ataskaitą, pridedamą prie bendrojo ES biudžeto. Komisija šių horizontaliųjų politikos prioritetų siekia įvairiomis ES programomis ir priemonėmis. Ši integravimu vadinama praktika paaiškinta ***1.1 langelyje***.

1.1 langelis.

Kas yra integravimas?

Integravimas reiškia, kad rengiant, įgyvendinant, stebint ir vertinant politiką ar programas sistemingai įtraukiamas horizontalusis klausimas.
Jis dažnai naudojamas su tokiais klausimais kaip valdymas, skurdo mažinimas, aplinkos tvarumas, klimato kaita ir lyčių lygybė.

Kalbant apie ES biudžetą**, integravimas** reiškia, kad į visų biudžeto programų rengimo, įgyvendinimo ir vertinimo etapus įtraukiamas konkretus horizontalusis prioritetas. Tai gali apimti konkretaus tikslo programos biudžeto daliai, kuri turi būti panaudota horizontaliajam prioritetui remti, nustatymą ir pažangos, padarytos siekiant šio tikslo, stebėseną.

Šaltinis: Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (EBPO), Mainstreaming cross-cutting issues. 7 Lessons from DAC Peer Reviews. Mainstreaming cross-cutting issues advancing gender equality and environmental sustainability, 2014 m., ir SWD(2022) 225 *final*, Commission *Staff Working Document*. *Climate Mainstreaming* Architecture in the 2021–2027 MFF.

1.5. Komisija siekia palaipsniui įtraukti horizontaliuosius politikos tikslus į ES biudžeto[2] struktūrą ir vykdymą ir užtikrinti, kad jos išlaidų programomis būtų siekiama šių horizontaliųjų politikos tikslų kartu su konkrečiai programai būdingais tikslais.

1.6. ES yra nustačiusi keletą horizontaliųjų politikos krypčių, kurios apibrėžtos Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) ir kituose atitinkamuose dokumentuose ir apima kovą su klimato kaita ir biologinės įvairovės išsaugojimą[3], lyčių lygybę[4], JT

---

[1] 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinio susitarimas dėl biudžetinės drausmės, II dalis, 16 punktas.

[2] COM(2021) 366 *final*: Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl ES biudžetui pagal 2021–2027 m. DFP skirto veiklos peržiūros plano.

[3] SESV 11 ir 191 straipsniai; Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 37 straipsnis.

[4] SESV 8 straipsnis.

darnaus vystymosi tikslus[5] ir skaitmeninę pertvarką[6]. Horizontalieji prioritetai dėl savo pobūdžio išlaidų programose gali būti taikomi įvairiu mastu.

1.7. ***1.1 diagramoje*** pateikta su šiais prioritetais susijusių Komisijos politikos dokumentų rengimo apžvalga.

[5] SESV 208 straipsnis.

[6] SESV 179 straipsnis.

1.1 diagrama. Komisijos politikos dokumentai, susiję su pasirinktais prioritetais

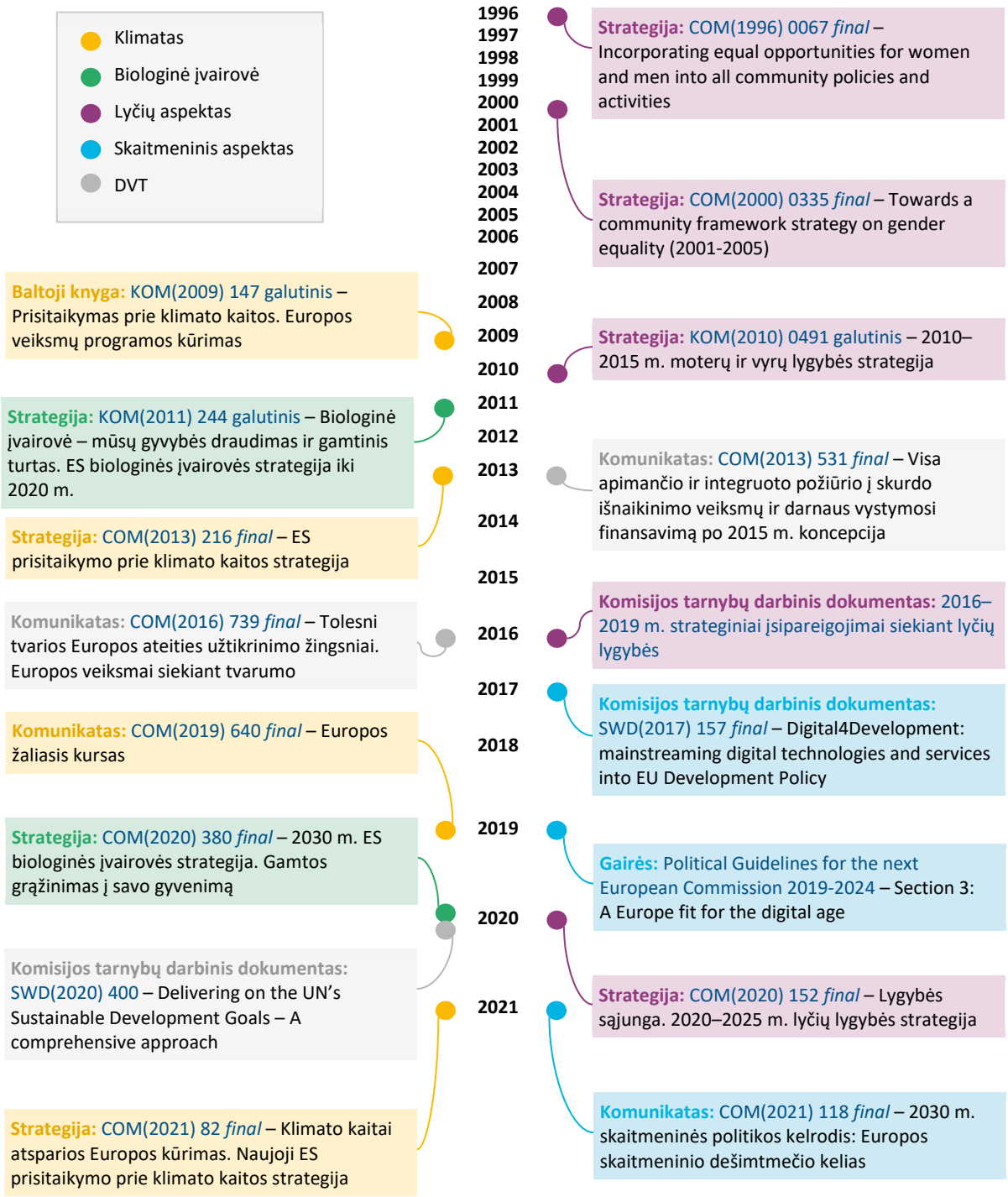

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos duomenimis.

Apimtis ir metodas

1.8. Šiemet pirmą kartą pranešėme apie visus ES horizontaliuosius prioritetus. Mūsų pagrindinis audito klausimas buvo, ar Komisija į ES biudžetą įtraukė horizontaliuosius politikos prioritetus, stebėjo išlaidas ir pateikė tikslias ataskaitas dėl rezultatų.
1 skyriuje vertiname:

- ar horizontalieji politikos prioritetai yra įtraukti į atrinktas ES išlaidų programas;
- ar Komisija MVVA teikia tikslią informaciją dėl horizontaliųjų politikos prioritetų integravimo.

1.9. Išanalizavome bendrą horizontaliųjų prioritetų įtraukimo į atrinktas išlaidų programas metodą ir MVVA pateiktą informaciją apie veiksmingumą, susijusią su penkiais svarbiausiais prioritetais. Atrinkome šiuos toliau nurodytus horizontaliuosius prioritetus, atsižvelgdami į jų svarbą 2021–2027 m. DFP ir naujus Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės (EGADP) prioritetus.

Kova su klimato kaita, kuri likusioje teksto dalyje taip pat vadinama „klimato aspektu“

Biologinės įvairovės išsaugojimas, kuris likusioje teksto dalyje taip pat vadinama „biologine įvairove“

Lyčių lygybė, kuri likusioje teksto dalyje taip pat vadinama „lyčių aspektu“

Jungtinių Tautų DVG, kurie likusioje teksto dalyje taip pat vadinami „DVG“

Skaitmeninė pertvarka, kuri likusioje teksto dalyje taip pat vadinama „skaitmeniniu aspektu“

1.10. Tikrinome, kaip šie prioritetai buvo įtraukti į 11 atrinktų išlaidų programų, kurios kartu sudarė 90 % mokėjimų, atliktų iki 2021 m. pabaigos pagal keturias 2021–2027 m. DFP veiklos išlaidų kategorijas (žr. ***1.2 lentelę***). Nevertinome horizontaliųjų prioritetų įtraukimo į EGADP pagal NGEU. Tačiau pažymėjome, kad, kartu su tikslu prisidėti prie klimato kaitos, pagal EGADP skaitmeninis aspektas buvo įtrauktas kaip naujas prioritetas su konkrečiu tikslu.

1.2 lentelė. Atrinktos ES išlaidų programos

DFP išlaidų kategorija	Programa	
	Šioje ataskaitoje naudojamas pavadinimas (santrumpa)	**Visas pavadinimas**
1. „Bendroji rinka, inovacijos ir skaitmeninė ekonomika“	**EITP – SKAITMENINIS SEKTORIUS**	*Europos infrastruktūros tinklų priemonė* (skaitmeninis sektorius)
	SKAITMENINĖ ES	Skaitmeninės Europos programa
	„EUROPOS HORIZONTAS“	Bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa *„Europos horizontas“*
2. „Sanglauda, atsparumas ir vertybės“	**ESF+**	*Europos socialinis fondas +*
	REGIONAI (ERPF)	Regioninė politika (*Europos regioninės plėtros fondas*)
3. „Gamtos ištekliai ir aplinka“	**BŽŪP (EŽŪGF ir EŽŪFKP)**	Bendra žemės ūkio politika (*Europos žemės ūkio garantijų fondas* ir *Europos žemės ūkio fondas kaimo plėtrai*)
	EJRŽAF	Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondas
	TPM	*Teisingos pertvarkos mechanizmas*
	LIFE	Aplinkos ir klimato politikos programa
6. „Kaimyninės šalys ir pasaulis“	**PNPP III**	Pasirengimo narystei paramos priemonė
	KVTBP „Globali Europa“	*Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė „Globali Europa“*

Šaltinis: Audito Rūmai.

1.11. Atlikdami auditą rėmėmės atitinkamais ES teisės aktais, taip pat Komisijos parengtomis gairėmis ir nurodymais, įskaitant jos Geresnio reglamentavimo gaires ir priemonių rinkinį. Taip pat rėmėmės Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) parengtais visuotinai priimtais kriterijais (žr. ***1.14***–***1.16***, ***1.18*** ir ***1.21*** dalis).

1.12. Jau esame atlikę išsamų audito darbą, susijusį su kai kuriais klausimais dėl horizontaliųjų ES biudžeto politikos prioritetų (žr. ***1.2 langelį***).

1.2 langelis.

Audito Rūmų specialiosios ataskaitos dėl konkrečių ES horizontaliųjų prioritetų

- Specialioji ataskaita 09/2022 „Klimato srities išlaidos 2014–2020 m.ES biudžete. Ne tokios didelės, kaip pranešta“.
- Specialioji ataskaita 22/2021 „Tvarus finansavimas: reikia nuoseklesnių ES veiksmų finansavimui į tvarias investicijas nukreipti“.
- Specialioji ataskaita 10/2021 „Lyčių aspekto integravimas į ES biudžetą: laikas pereiti nuo žodžių prie veiksmų“.
- Specialioji ataskaita 19/2020 „Europos pramonės skaitmeninimas: plataus užmojo iniciatyva, kurios sėkmė priklauso nuo ES, vyriausybių ir įmonių nuolatinio įsipareigojimo“.
- Specialioji ataskaita 13/2020 „Biologinė įvairovė žemės ūkio paskirties žemėje: BŽŪP indėlis nesustabdė padėties blogėjimo“.
- Apžvalga 01/2020 „Klimato srities išlaidų ES biudžete stebėjimas“.
- Apžvalga 07/2019 „Tvarumo ataskaita. ES institucijų ir agentūrų pažangos įvertinimas“.
- Specialioji ataskaita 31/2016 „Panaudoti kas penktą ES biudžeto eurą klimato politikai: vykdomas ambicingas darbas, tačiau yra rimta rizika, kad tikslai nebus pasiekti“.
- Specialioji ataskaita 17/2013 „ES kovos su klimato kaita finansavimas išorės pagalbos kontekste“.

Horizontaliųjų politikos prioritetų įtraukimas į atrinktas ES biudžeto programas

1.13. Horizontaliųjų politikos prioritetų integravimas į ES biudžeto rengimą ir vykdymą yra svarbus elementas siekiant išsamiai apžvelgti jo veiksmingumą bendrai. Tikrinome, kaip Komisija įtraukė klimato, biologinės įvairovės, lyčių aspekto, DVT ir skaitmeninio aspekto prioritetus į atrinktas ES biudžeto programas.

Nustatyta sistema, skirta daugumai horizontaliųjų politikos prioritetų įgyvendinti 2021–2027 m. DFP

1.14. 2020 m. gruodžio mėn. Komisija, Europos Parlamentas ir Europos Sąjungos Taryba priėmė tarpinstitucinį susitarimą, kuriame išdėstytos 2021–2027 m. DFP įgyvendinimo nuostatos. Susitarime nustatyta, kad siekdama pagerinti su biudžeto procedūromis susijusį bendradarbiavimą ir užtikrinti biudžeto skaidrumą, Komisija parengs metinę ataskaitą, kurioje bus pateikta informacija apie ES turtą, įsipareigojimus, išlaidas ir apie šiuos horizontaliuosius politikos prioritetus[7].

- **Klimatas:** bent 30 % visos ES biudžeto ir Ekonomikos gaivinimo priemonės išlaidų sumos skirti klimato srities tikslams įgyvendinti.
- **Biologinė įvairovė:** biologinės įvairovės tikslams 2024 m. skirti 7,5 %, o 2026 m. ir 2027 m. – po 10 % metinių išlaidų pagal DFP.
- **Lyčių aspektas:** parengti ir į 2021–2027 m. DFP įtraukti su lyčių aspektu susijusių išlaidų vertinimo programos lygmeniu metodą.
- **DVT:** į juos bus atsižvelgta visose atitinkamose ES programose 2021–2027 m. DFP.

1.15. Siekiant tikslo kovoti su klimato kaita, be bendro išlaidų tikslo, susitarime pateikti toliau nurodyti pagrindiniai elementai.

- Prisitaikymo prie klimato kaitos mechanizmas, skirtas imtis veiksmų, jei mažai tikėtina, kad bus pasiekti konkrečios programos klimato srities išlaidų tikslai.

---

[7] 2020 m. gruodžio 16 d. Tarpinstitucinio susitarimo II dalies 16 punktas.

- Veiksmingas su klimatu susijusių išlaidų lygio stebėjimo metodas.
- Žalos nedarymo principo taikymas siekiant užtikrinti, kad iš ES biudžeto išleistos lėšos netrukdytų ES pasiekti savo klimato ir aplinkos apsaugos tikslų.

1.16. 2021 m. lapkričio mėn. Komisija atnaujino Geresnio reglamentavimo gaires ir priemonių rinkinį, kuriuose nustatyti principai, kurių ji laikosi rengdama naujus pasiūlymus. Į atnaujintą Geresnio reglamentavimo dokumentų rinkinį įtraukti DVT. Ji sustiprino „reikšmingos žalos nedarymo“[8] bei „standartiškai skaitmeninių procedūrų“ principų ir Europos klimato teisės akto įgyvendinimo analizę. Ji taip pat sustiprino lyčių lygybės analizę *poveikio vertinimuose*. Taip pat į politikos formavimą ji įtraukia strateginį prognozavimą, ypatingą dėmesį skiriant žaliajai, skaitmeninei, geopolitinei ir socialinei bei ekonominei politikos sritims.

1.17. Tarpinstituciniame susitarime „skaitmeninis“ prioritetas neįtrauktas kaip vienas iš svarbiausių prioritetų (žr. ***1.38*** dalį).

Atrinktos ES išlaidų programos apima mūsų peržiūrėtus horizontaliuosius politikos prioritetus

1.18. EBPO[9] teigia, kad siekiant veiksmingai integruoti politiką, turėtų būti nustatyti tikslai ir tiksliniai veiksmingumo rodikliai, taip pat turėtų būti stebima su jais susijusi pažanga. Į integruotą politiką turėtų būti atsižvelgiama visais biudžeto ciklo etapais, kuo labiau didinant skaidrumą apie tai, kaip paskirstomos su įvairiais horizontaliaisiais prioritetais susijusios lėšos[10]. Komisija taip pat pabrėžė pagrindinę EBPO aplinkosaugos rodiklių funkciją stebint su klimatu susijusias išlaidas, vertinant su klimatu susijusį veiksmingumą ir nustatant tikslus[11].

---

[8] Kaip apibrėžta Taksonomijos reglamento (Reglamentas (ES) 2020/852) 17 straipsnyje.

[9] EBPO: Mainstreaming cross-cutting issues, 7 Lessons from DAC Peer Reviews ir Strengthening climate resilience.Guidance for Governments & Development Co-operation.

[10] EBPO: Toolkit for Mainstreaming and Implementing Gender Equality, 2018, ir Gender and the Environment: Building Evidence and Policies to Achieve the SDGs, 2021.

[11] EBPO: Integrating Environmental and Climate Action into Development Co-operation: Reporting on DAC Members’ High-Level Meeting Commitments, 2021.

1.19. Analizavome, kaip horizontalieji klimato, biologinės įvairovės, lyčių aspekto, DVT ir skaitmeninio aspekto prioritetai buvo įtraukti į 11 atrinktų išlaidų programų, tikrindami tris veiksnius, kurie, mūsų nuomone, yra svarbiausi:

- kokiu mastu Komisija atsižvelgė į poveikį rengdama savo sektorinius pasiūlymus dėl atrinktų ES finansavimo programų (žr. ***1.21*** dalį);
- integravimo į priimtus teisės aktus lygį (žr. ***1.23*** dalį);
- konkrečių tikslų buvimą (žr. ***1.24*** dalį).

1.20. ***1.2 diagramoje*** apibendrinama mūsų analizė ir remiamasi mūsų atlikto pirmiau nurodytų trijų veiksnių vertinimo suvestiniu vidurkiu (žr. ***1.1 priedą***, ***1.2 priedą*** ir ***1.3 priedą***). Nustatėme, kad prioritetai iš tiesų buvo įtraukti į atrinktas išlaidų programas. Tačiau buvo didelių kiekvieno prioriteto integravimo lygio skirtumų, o lyčių aspektas yra mažiausiai integruotas prioritetas.

1.2 diagrama. Horizontaliųjų politikos prioritetų įtraukimas į atrinktas ES finansavimo programas

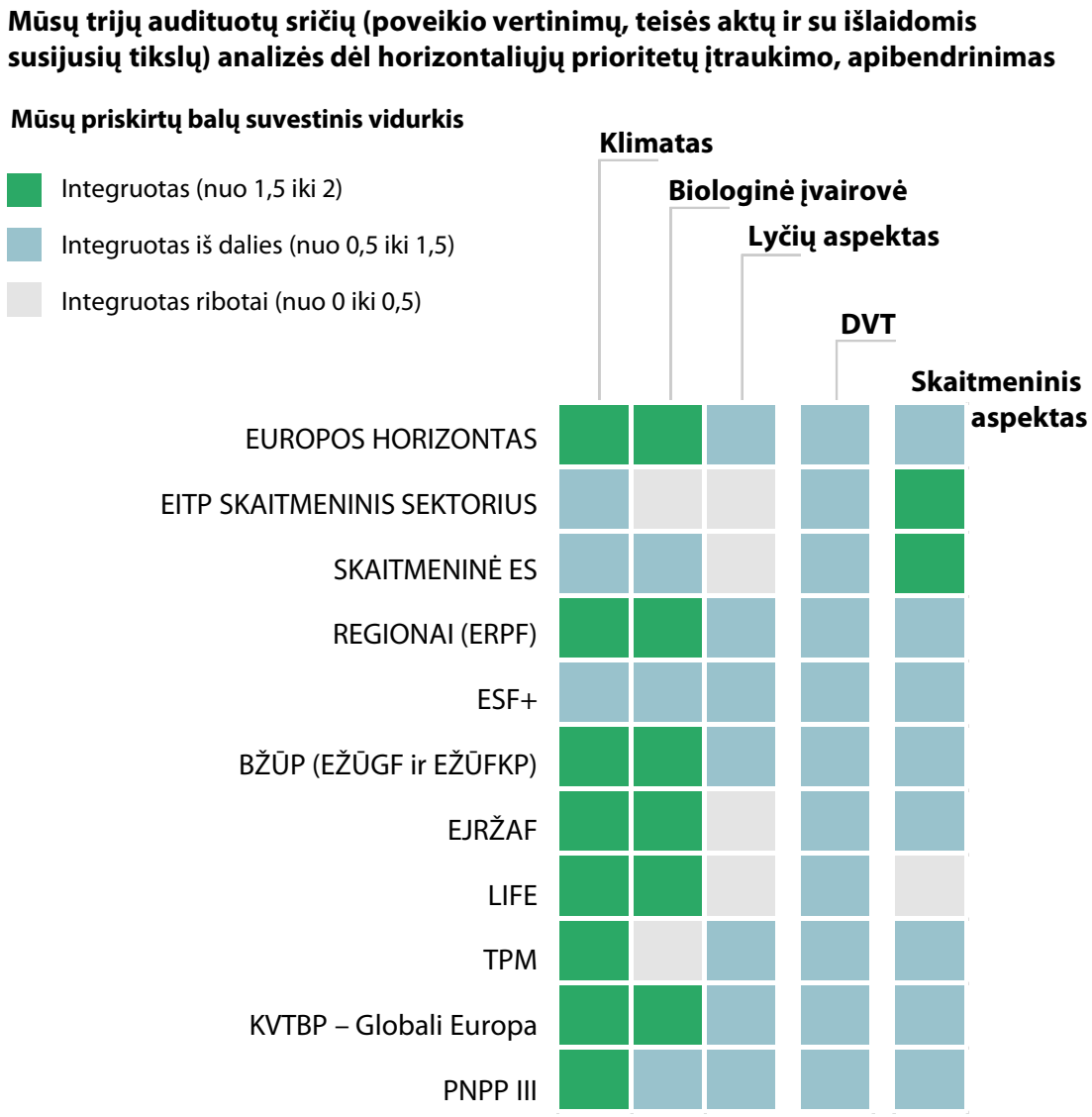

Šaltinis: Audito Rūmai.

1.21. Pagal Komisijos geresnio reglamentavimo darbotvarkę atliekami Komisijos pasiūlymų dėl finansavimo programų poveikio vertinimai. Vertinome, ar atrinktų ES finansavimo programų poveikio vertinimuose buvo analizuojami horizontalieji prioritetai. Nustatėme, kad aplinkos prioritetai buvo įtraukti tinkamai, skaitmeninis aspektas ir DVT buvo įtraukti iš dalies, o lyčių aspekto prioritetas buvo įtrauktas mažiausiai (žr. ***1.1 priedą***).

1.22. Kiekviename pasiūlyme dėl teisėkūros procedūra priimamo akto pateikiami bendrieji politikos tikslai, konkretūs tikslai ir rodikliai. Konkrečiais tikslais išsamiai

išdėstoma, ko siekiama įgyvendinant šią politiką[12]. Rodikliai yra kiekybinė arba kokybinė nuoroda, kaip glaudžiai iniciatyva yra susijusi su jos nustatyto tikslo įgyvendinimu. Rodikliai gali būti susiję su įvairiais iniciatyvos etapais (*indėliais*, *išdirbiais*, rezultatais ir poveikiu)[13].

1.23. Tikrinome, kaip atrinkti horizontalieji prioritetai buvo įtraukti į teisės aktuose, kuriais reglamentuojamos atrinktos finansavimo programos, nustatytus bendruosius politikos tikslus, konkrečius tikslus ir rodiklius. Nustatėme, kad į programos teisės aktus horizontalieji prioritetai buvo įtraukti, tačiau lyčių aspektas buvo įtrauktas į mažiau nei pusę mūsų tikrintų programų (žr. ***1.2 priedą***). Klimato tikslas buvo paminėtas dažniausiai. ***1.3 diagramoje*** pateiktas atrinktų teisės aktų nuorodų į atrinktus prioritetus skaičius. Nors DVT buvo nurodyti visose programose, tai buvo mažiausiai paminėtas tikslas.

1.3 diagrama. Penkių prioritetų nuoroda teisės aktuose

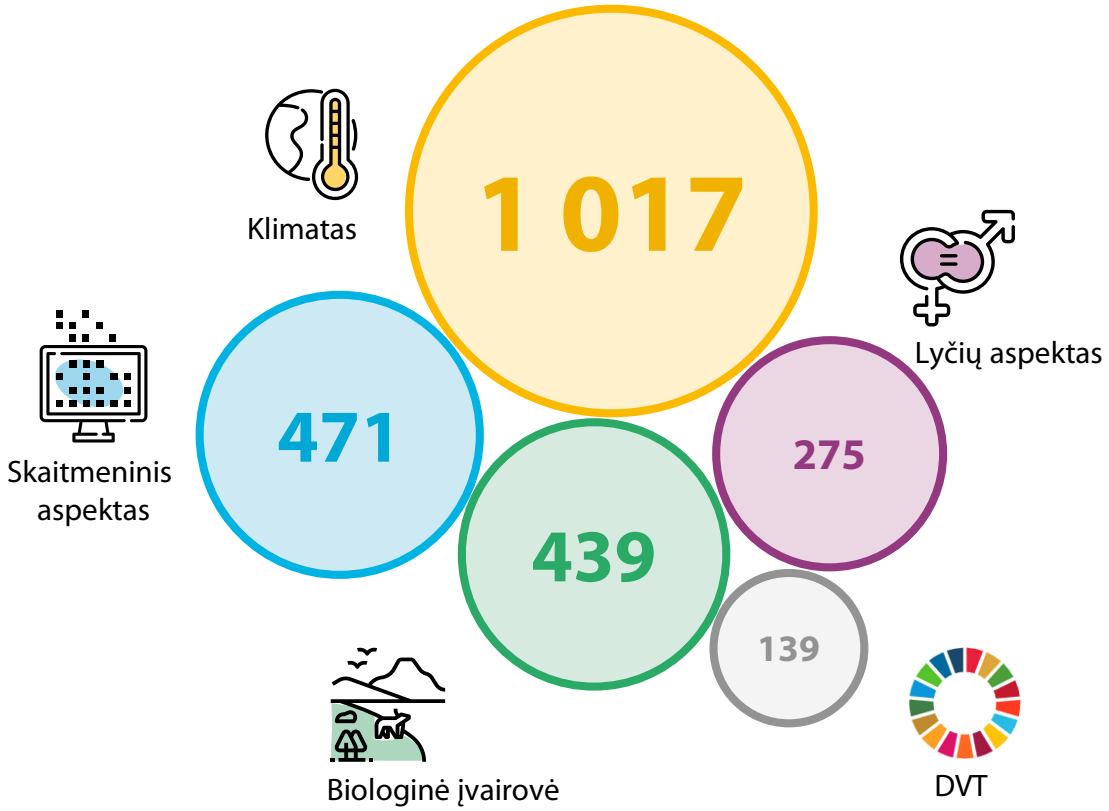

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis atrinktais pasiūlymais dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

[12] Tool #11: Format of the impact assessment report in European Commission: Better Regulation Toolbox, November 2021.

[13] Ten pat, Tool #43: Monitoring arrangements and indicators.

1.24. Taip pat tikrinome, ar teisės aktuose buvo nustatyti tiksliniai rodikliai. Konkretūs tiksliniai rodikliai, susiję su biudžeto sumomis ir pažangos siekiant šio išlaidų tikslo stebėjimu, buvo nustatyti tik klimato tikslui (žr. ***1.3 priedą***). Biologinės įvairovės tikslui tikslinis rodiklis nustatytas visam ES biudžetui. ***1.3 lentelėje*** pateikti atrinktų prioritetų išlaidų tiksliniai rodikliai.

1.3 lentelė. Atrinktų prioritetų išlaidų tiksliniai rodikliai

Horizontalusis politikos prioritetas	2021–2027 m. DFP išlaidų tiksliniai rodikliai
Klimatas **Biologinė įvairovė**	**Taip** Klimato srityje 2021–2027 m. laikotarpiu nustatytas 30 % klimato srities ES biudžeto išlaidų bendras tikslinis rodiklis. Biologinės įvairovės srityje siekiama, kad 2024 m. bendro ES biudžeto tikslinis rodiklis būtų 7,5 %, o 2026 ir 2027 m. – 10 %.
Lyčių aspektas **Skaitmeninis aspektas** **DVT**	**Ne** Bendro 2021–2027 m. laikotarpio ES biudžeto išlaidų, susijusių su lyčių, skaitmeniniu ar DVT prioritetais, tikslinio rodiklio nėra.

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos duomenimis.

Komisija parengė kai kurių horizontaliųjų politikos prioritetų išlaidų stebėjimo metodus

1.25. Siekdama nustatyti ir pranešti, kiek lėšų skiriama horizontaliesiems politikos prioritetams, Komisija stebi įvairių programų išlaidas (žr. ***1.3 langelį***).

1.3 langelis.

Kas yra išlaidų stebėjimas?

Išlaidų stebėjimas tai sistema, pagal kurią vertinamas įvairių ES išlaidų programų įnašai, skirti konkrečiam visa apimančiam politikos prioritetui. Kad būtų vykdomas stebėjimas, reikia gerai suprasti, kaip konkrečiais veiksmais prisidedama prie konkretaus politikos prioriteto įgyvendinimo. Šiuos veiksmus reikia nustatyti taip, kad būtų galima apskaičiuoti arba atsekti susijusius finansinius išteklius ir po to juos apibendrinti viso ES biudžeto lygmeniu, kad būtų galima stebėti pažangą.

Šaltinis: COM(2021) 366 *final*: Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl ES biudžetui pagal 2021–2027 m. DFP skirto veiklos peržiūros plano.

1.26. ***1.4 lentelėje*** parodyta, kaip Komisija stebi su horizontaliaisiais tikslais susijusias išlaidas.

1.4 lentelė. Atrinktų prioritetų išlaidų stebėjimo metodika

Horizontalusis politikos prioritetas	Parengta išlaidų stebėjimo metodika
Klimatas	**Taip** Klimato srities įnašas nustatomas tiesiogiai iš Komisijos apskaitos sistemos, jį pateikia Biudžeto generalinis direktoratas (BUDG GD). Komisija dirba siekdama pakeisti savo apskaitos sistemą.
Biologinė įvairovė **Lyčių aspektas**	**Taip** Kiekvienas generalinis direktoratas atlieka savo skaičiavimus, o BUDG GD peržiūri visų su visomis programomis susijusių pateiktų duomenų nuoseklumą.
Skaitmeninis aspektas **DVT**	**Ne** Nėra reikalavimo nei jokių pagrindinių gairių, kaip stebėti išlaidas, susijusias su viso ES biudžeto skaitmeniniu arba DVT prioritetais. Tačiau kai kurie generaliniai direktoratai stebi konkrečių programų, kuriomis prisidedama prie tikslų, išlaidas. Pavyzdžiui, Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinis direktoratas (RTD GD) (skaitmeninio aspekto tikslui) ir Tarptautinės partnerystės generalinis direktoratas (INTPA GD) (skaitmeninio aspekto ir DVT tikslui).

Šaltinis: Audito Rūmai.
Pastaba. Komisija taip pat stebi išlaidas, susijusias su švaraus oro ir migracijos horizontaliaisiais prioritetais.

Klimatas

1.27. 2014–2020 m. DFP, siekdama kiekybiškai įvertinti išlaidas, kuriomis prisidedama prie klimato tikslų, Komisija taikė specialius koeficientus, remdamasi EBPO metodika (Rio rodiklius) (žr. ***1.28*** ir ***1.31*** dalis):

- **100 %**: tikimasi, kad bus reikšmingas (tiesioginis ar netiesioginis) veiklos indėlis prie klimato kaitos švelninimo arba prisitaikymo prie jos tikslų, atitinkančių ES klimato srities tikslus.
- **40 %**: tikimasi, kad veiklos indėlis prie klimato kaitos švelninimo ar prisitaikymo prie jos tikslų nebus nedidelis. Jis bus teigiamas (tiesioginis ar netiesioginis).
- **0 %**: tikimasi, kad veikla turės neutralų poveikį klimato tikslams.

1.28. 2021–2027 m. DFP laikotarpiu Komisija atnaujino su klimatu susijusių išlaidų stebėjimo metodiką[14]. ES klimato koeficientai paremti EBPO Rio rodiklių sistema, tačiau apima numatomą poveikį klimatui. Metodiniai pakeitimai yra šie:

- reikalauti, kad veikla nedarytų reikšmingos žalos ES aplinkos tikslams;
- pereiti prie poveikiu grindžiamo išlaidų stebėjimo remiantis konkrečios veiklos sąrašu (veikla grindžiamas stebėjimas);
- sumažinti riziką, kad panašūs projektai bus skirtingai skirstomi į kategorijas, atsižvelgiant į atitinkamos programos tikslus;
- į oficialias Komisijos apskaitos ir ataskaitų teikimo sistemas įtraukti klimato žymenis;
- nustatyti sąsają su ES žaliuoju kursu (pavyzdžiui, ES taksonomija).

1.29. Nors šiuos pokyčius vertiname palankiai, anksčiau 2022 m. išreiškėme susirūpinimą[15] dėl 2021–2027 m. klimato srities ataskaitų patikimumo ir pažymėjome, kad dauguma mūsų nustatytų 2014–2020 m. laikotarpio problemų tebėra neišspręstos. Nustatėme, kad praneštos išlaidos ne visada buvo susijusios su klimato srities veiksmais. Mūsų bendru vertinimu, Komisija pervertino pagrindinių žemės ūkio finansavimo komponentų indėlį į klimato kaitą. Bendros žemės ūkio politikos srityje 2026 m. Komisija ketina atnaujinti savo veiksmų klimato srityje stebėjimo metodiką[16].

Biologinė įvairovė

1.30. Ataskaitoje dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2020 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu[17], Komisija nurodė, kad ji padarė pažangą nustatydama su

---

[14] SWD(2022) 225 *final* Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Climate Mainstreaming Architecture in the 2021–2027 MFF.

[15] Specialioji ataskaita 09/2022 „Klimato srities išlaidos 2014–2020 m.ES biudžete. Ne tokios didelės, kaip pranešta“.

[16] SWD(2022) 225 *final*: Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Climate Mainstreaming Architecture in the 2021–2027 MFF.

[17] COM(2022) 331 *final*: Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2020 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu

biologine įvairove susijusių išlaidų stebėjimo metodiką, kurią ji naudos stebėdama, kaip laikomasi *įsipareigojimų*, susijusių su 2024, 2026 ir 2027 m. biudžetais.

1.31. 2021 m. MVVA Komisija su biologine įvairove susijusių dabartinio DFP laikotarpio išlaidų apskaičiavimą iš esmės grindė savo 2014–2020 m. laikotarpiu naudotu išlaidų apskaičiavimu. Komisija taiko 0 %, 40 % ir 100 % koeficientus, kurie yra pritaikyti pagal EBPO Rio rodiklius. 2020 m. pranešėme[18], kad Komisijos kriterijai šiems koeficientams buvo mažiau konservatyvūs nei EBPO. Pavyzdžiui, Komisija taiko 40 % koeficientą, jei ES parama prie biologinės įvairovės prisidedama vidutiniškai, o EBPO tą patį koeficientą taiko išlaidoms, susijusioms su veikla, kurią vykdant biologinė įvairovė yra svarbus, bet ne pagrindinis tikslas.

1.32. 2022 m. birželio mėn. Komisija paskelbė naują biologinės įvairovės stebėjimo metodiką. Ši nauja metodika netaikoma BŽŪP – sričiai, kuriai nauja metodika vis dar rengiama[19].

Lyčių aspektas

1.33. Yra nustatyti su lyčių aspektu susijusių išlaidų stebėjimo standartai. EBPO Paramos vystymuisi komitetas (DAC) nustatė lyčių lygybės rodiklius, skirtus susijusioms išlaidoms atsekti, ir minimalius kriterijus, kad būtų galima priskirti vieną iš trijų naudojamų balų (0, 1 ir 2 balai). Europos lyčių lygybės institutas (EIGE) sukūrė priemonę, skirtą su lyčių lygybe susijusių išteklių ES fonduose paskirstymui stebėti. Pagal EIGE priemonę nustatyti trys galimi koeficientai (100 %, 40 % ir 0 %), kurie yra panašūs į klimato ir biologinės įvairovės metodikas. EIGE taip pat nurodo 0 %*, naudojamą projektams, kuriuos reikia toliau analizuoti prieš priskiriant koeficientą. *Bendrųjų nuostatų reglamente*[20] nustatyti trys lyčių lygybės vertinimo kodai, taikant tuos pačius koeficientus kaip ir EIGE priemonei.

1.34. Komisija parengė bandomąją su lyčių lygybe susijusių išlaidų vertinimo metodiką, kurioje remiamasi pirmiau minėtomis EBPO ir EIGE priemonėmis. Bandomojoje metodikoje pateikiami balai, kurie turi būti taikomi biudžeto

---

[18] Specialioji ataskaita 13/2020 „Biologinė įvairovė žemės ūkio paskirties žemėje: BŽŪP indėlis nesustabdė padėties blogėjimo“.

[19] Europos Komisija: Biodiversity tracking methodology for each programme 2021–2027.

[20] Reglamentas (ES) 2021/1060, I priedas, 7 lentelė; 01, „orientavimasis į lyčių aspektą“ (100 % koeficientas); 02, „lyčių aspekto integravimas“ (40 % koeficientas); arba 03, „neutralumas lyties požiūriu“ (0 % koeficientas).

intervencinėms priemonėms. Šie balai rodo, kokiu mastu siekiama lyčių lygybės taikant ES biudžeto intervenciją. Taikomas metodas yra panašus į senąją klimato stebėjimo metodiką, o ne į patobulintą metodą, grindžiamą numatomu poveikiu (žr. ***1.28*** dalį)

1.35. Komisija skiria šiuos balus:

- **2 balai**: intervencinėms priemonėms, kurių pagrindinis tikslas – gerinti lyčių lygybę.
- **1 balas**: intervencinėms priemonėms, kurias įgyvendinant lyčių lygybė yra svarbus ir apgalvotas tikslas, tačiau ne pagrindinė intervencijos priežastis.
- **0 balų:** netikslinėms priemonėms, kuriomis reikšmingai neprisidedama prie lyčių lygybės.
- **0* balų:** intervencinėms priemonėms, kurios gali daryti poveikį lyčių lygybei, tačiau šiuo metu Komisija negali įvertinti šio poveikio. Komisija atnaujins intervencinės priemonės 0* balą, atitinkamai pakeisdama jį į 0, 1 arba 2, kai bus gauta pakankamai informacijos.

1.36. Vertinimo kriterijai, kuriuos Komisija taiko priskirdama šiuos balus, neatitinka minimalių kriterijų, pagal kuriuos skiriami balai, naudojami EBPO lyčių lygybės rodikliams[21], arba minimalių reikalavimų, taikomų EIGE sukurtai priemonei, skirtai lyčių lygybei ES fonduose skirtiems ištekliams stebėti[22]. Visų pirma EBPO ir EIGE kaip minimalų kriterijų reikalautų su lytimi susijusių tikslų arba rodiklių, suskirstytų pagal lytį, tačiau Komisija šių tikslų ar rodiklių į savo bandomąją metodiką neįtraukia.

1.37. Kitaip nei EIGE priemonė ir BNR, Komisijos bandomoji metodika neapima koeficientų. Be to, joje neatsižvelgiama į galimą neigiamą poveikį: pagal ją tikrinama, ar intervencinėmis priemonėmis mažinama lyčių nelygybė, bet ne rizika, kad dėl jų ji gali padidėti.

[21] https://www.oecd.org/dac/gender-development/dac-gender-equality-marker.htm

[22] https://eige.europa.eu/gender-mainstreaming/toolkits/gender-budgeting/tracking-system

Skaitmeninis aspektas

1.38. Tarpinstituciniame susitarime nėra reikalavimo stebėti skaitmeniniam prioritetui skirtų bendrų išlaidų (žr. ***1.14*** dalį) ir Komisija to nedaro. EBPO[23] nuomone, reikėtų stebėti pažangą, padarytą integruojant horizontaliuosius prioritetus į vertikaliosios politikos priemones, ir nustatyti susijusius veiksmingumo tikslinius rodiklius (žr. ***1.18*** dalį).

DVT

1.39. 2022 ir 2023 m. biudžeto projekto aplinkraštyje BUDG GD paprašė kitų generalinių direktoratų nustatyti, kaip DVT buvo susieti su išlaidų programomis, pateikiant aprašymą, kaip programos veiksmais prisidėta prie DVT, naudojant bent vieną aiškinamąjį pavyzdį (žr. **2.52** dalį). Generaliniai direktoratai taip pat turėjo nustatyti, kurie programų rodikliai yra svarbūs DVT (žr. ***1.47*** dalį).

1.40. 2020 m. Komisija paskelbė[24], kad ji nagrinėja galimybę parengti su DVT susijusių išlaidų stebėjimo metodiką ES biudžetui. Tokia metodika dar netaikoma. Komisijos bandomasis projektas dėl tarpsektorinių rodiklių neapima DVT (žr. ***1.50*** dalį).

---

[23] EBPO: Mainstreaming cross-cutting issues, 7 Lessons from DAC Peer Reviews ir Strengthening climate resilience. Guidance for Governments & Development Co-operation.

[24] SWD(2020) 400 *final*: Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Delivering on the UN's Sustainable Development Goals – A comprehensive approach.

Ataskaitos dėl horizontaliųjų politikos prioritetų įgyvendinimo

1.41. Su horizontaliaisiais prioritetais susijusių išlaidų programų išlaidų stebėjimas yra svarbus veiksmingumo ataskaitų sistemos elementas (***1.18*** dalis). Su šiomis išlaidomis susijusių gautų išdirbių ir rezultatų nustatymas yra papildomas ir sudėtingesnis žingsnis. Tikrinome, kaip Komisija nustatė šiuos rezultatus ir apie juos pranešė.

MVVA pateikiamos pernelyg teigiamos išvados dėl pažangos, padarytos siekiant integravimo tikslų

1.42. Komisija MVVA praneša apie savo ES biudžeto valdymą (žr. ***1.3*** dalį). MVVA, kuri apima *programų veiklos rezultatų apžvalgą* (PPO) ir programų ataskaitas, pranešama apie sektorių teisės aktuose nustatytus išlaidų programų tikslus. Atskiruose dokumentų skirsniuose taip pat aptariami įvairūs horizontalieji tikslai, įskaitant priedą, kuriame apibendrinami 2021 m. horizontalieji prioritetai.

1.43. MVVA I tome nustatėme atvejų, kai pateiktos išvados buvo pernelyg teigiamos:

- Komisija pranešė, kad pagrindiniai visa apimantys ES politikos tikslai buvo visapusiškai įtraukti į ES biudžeto programas. Tačiau nustatėme reikšmingų klimato ir biologinės įvairovės skirtumų, palyginti su lyčių aspektu (žr. ***1.2*** diagramą).

- Komisija pranešė, kad klimato srities išlaidų stebėjimo metodika buvo nuosekliai atnaujinama ir įtvirtinta visuose pagrindiniuose teisės aktuose. Tačiau buvo reikšmingų apytikslių duomenų, kurių Komisija išsamiai nepaaiškino (žr. ***2.24*** dalį).

- Komisija pranešė, kad biologinės įvairovės išlaidų stebėjimo metodika buvo iš esmės atnaujinta panašiai kaip ir klimato srityje. Tačiau naujoji BŽŪP metodika dar nebuvo parengta (žr. ***1.32*** dalį).

- Komisija pranešė, kad didžiąja ES biudžeto dalimi galima teigiamai prisidėti prie lyčių lygybės skatinimo. Pažymime, kad tik 11 iš 47 programų atveju buvo deklaruotos sumos, kuriomis prisidedama prie lyčių lygybės pagal 2 arba 1 balus. Tai sudaro 12 milijardų eurų, arba 5 % įsipareigojimų iki 2021 m. pabaigos (žr. **2.39–2.43** dalis).

1.44. MVVA ataskaitos priede, susijusiame su horizontaliaisiais prioritetais, nustatėme, kad:

- Klimato srityje Komisija apskaičiavo, kad 2021 m. iš ES biudžeto buvo finansuojamos su klimatu susijusios intervencinės priemonės, kurių vertė siekė apie 138 milijardus eurų, arba 32 % viso biudžeto. Komisija atnaujino savo skaičiavimus dėl ankstesnės DFP klimato srities įnašų ir pranešė, kad 2014–2020 m. su klimatu susijusioms priemonėms ES išleido 221 milijardą eurų, arba 20,6 % viso daugiamečio biudžeto. Neseniai atlikto audito metu padarėme išvadą, kad Komisija klimato srities išlaidas pervertino bent 72 milijardais eurų[25]. Atsižvelgdami į ankstesnėse Audito Rūmų ataskaitose nustatytus faktus, 2021 m. skaičiavimuose taip pat nustatėme pervertintų įverčių (žr. **2.15** dalį).

- Dėl lyčių aspekto, Komisija paaiškino savo bandomąją išlaidų, susijusių su lyčių lygybe, vertinimo metodiką ir pristatė programų pasiskirstymą, pagrįstą maksimaliu intervencinėms priemonėms skirtu balu. MVVA Komisija ESF+ programai skyrė 1 balą, nors praneštas įnašas lyčių lygybei buvo 0 eurų. Šiai programai programos ataskaitoje taip pat skirta 0* balų.

Mažai informacijos apie tai, ar išlaidomis tuo pat metu reikšmingai prisidedama prie daugelio prioritetų įgyvendinimo

1.45. PVA yra skirsnis, kuriame pateikiamas įnašų, skirtų klimatui, biologinei įvairovei ir lyčių aspektui, apskaičiavimas. Apibendrinome šią informaciją kiekvienai DFP išlaidų kategorijai. Programos, kuriomis tuo pat metu prisidedama prie daugelio prioritetų įgyvendinimo, yra neatsiejamos nuo integravimo. Komisija pažymi[26], kad siekiant išvengti dvigubo išlaidų, susijusių su horizontaliaisiais politikos prioritetais, skaičiavimo, išleisti pinigai negali būti tiesiog apibendrinami pagal skirtingus tikslus. MVVA nepaaiškinta klimato, biologinės įvairovės ir lyčių sinergija. ***2 skyriuje*** pateikiame prioritetų sinergijos pavyzdžių. ***1.4 diagramoje*** parodome, kaip galimi 2021 m. ES biudžeto įnašai į atrinktas horizontaliąsias politikos sritis lyginami su visomis turimomis lėšomis pagal DFP išlaidų kategorijas.

---

[25] Specialioji ataskaita 09/2022 „Klimato srities išlaidos 2014–2020 m. ES biudžete. Ne tokios didelės, kaip pranešta“.

[26] SWD(2022) 225 *final*: Komisijos tarnybų darbinis dokumentas. Climate Mainstreaming Architecture in the 2021–2027 MFF.

1.4 diagrama. Pranešti galimi 2021 m. ES biudžeto įnašai, skirti atrinktiems horizontaliesiems prioritetams

(milijardai eurų)

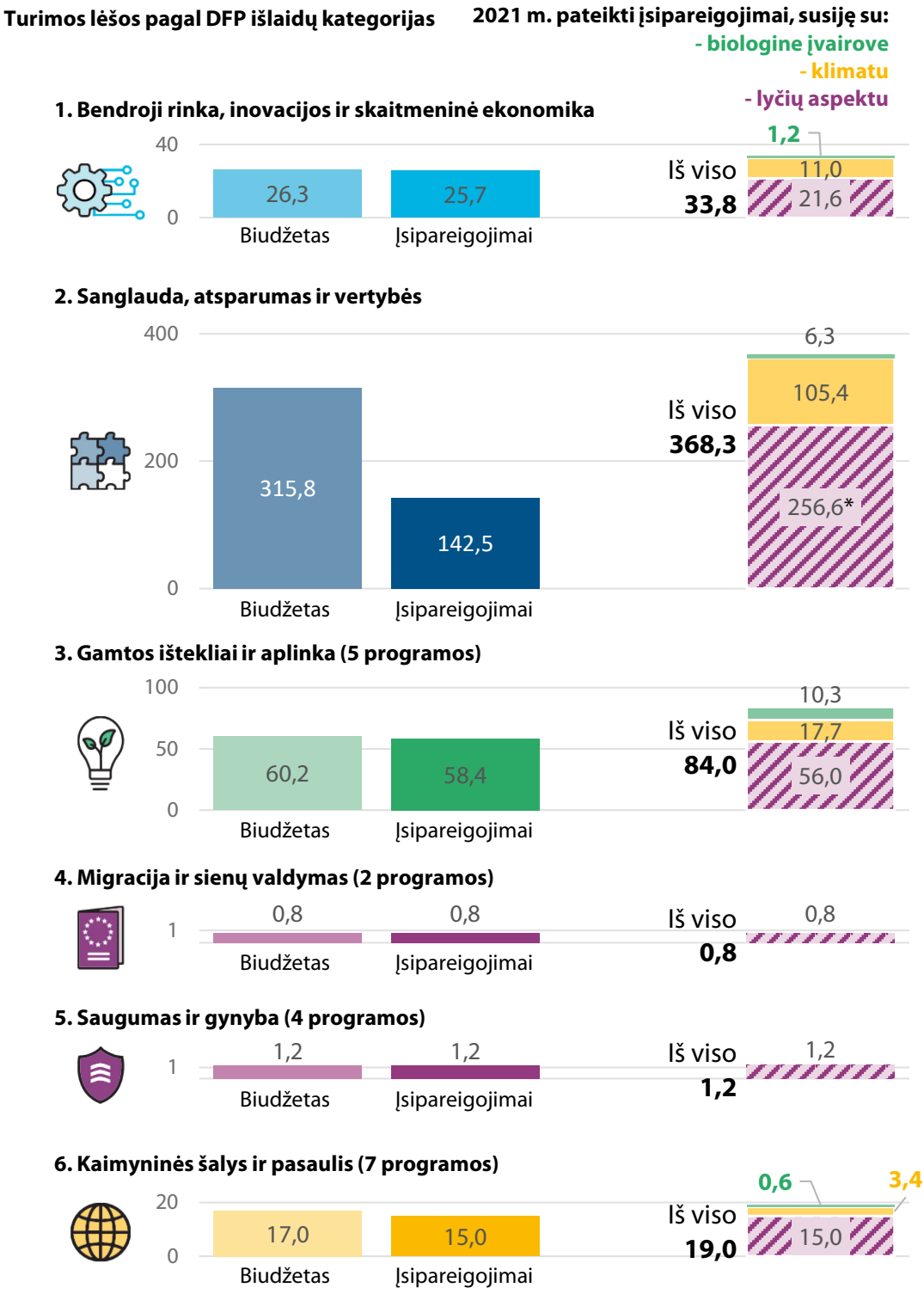

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos duomenimis.

* 2 išlaidų kategorijoje įnašas lyčių aspektui apima priemonės „NextGenerationEU“ paskolas (154 milijardus eurų).

Esami programos veiksmingumo rodikliai gali suteikti svarbios informacijos apie horizontaliuosius prioritetus

1.46. 2021 m. komunikate dėl ES biudžetui skirto veiklos peržiūros plano[27] Komisija nurodė, kad jos užmojis – integruoti visą informaciją apie viso ES biudžeto veiksmingumą, kad būtų galima parengti išsamią visą jo veiksmingumo apžvalgą, ir kad ji stengsis geriau suprasti, kaip ES programomis galima veiksmingiausiai prisidėti prie horizontaliųjų politikos tikslų įgyvendinimo.

1.47. Į BUDG GD kitiems Komisijos padaliniams pateiktas gaires dėl 2022 ir 2023 m. biudžeto projektų rengimo įtrauktos instrukcijos dėl programos veiksmingumo rodiklių susiejimo su horizontaliaisiais prioritetais: klimato, biologinės įvairovės, švaraus oro, lyčių aspekto, migracijos, skaitmeninio aspekto, jaunimo ir *mažųjų ir vidutinių įmonių* (MVĮ). Taip pat būtų galima aprašyti atitinkamų rodiklių indėlį siekiant bet kurio iš 17 DVT.

1.48. Patikrinome šią 2022 ir 2023 m. atrinktų išlaidų programų rodiklių klasifikaciją (žr. ***1.5 diagramą***). Apskritai nustatėme, kad Komisijos padaliniai rodiklius klasifikavo nuosekliai ir tiksliai. Į visas programas buvo įtraukti kai kurie rodikliai, susiję su atrinktais horizontaliaisiais prioritetais. Analizavome, kiek su mūsų atrinktomis programomis susijusių PVA rodiklių buvo susieti su horizontaliaisiais prioritetais. Nustatėme, kad taip buvo beveik pusės jų atveju (47 %, 35 iš 75). Komisija rengia bandomąjį projektą, skirtą su horizontaliaisiais prioritetais susijusių rodiklių apibendrinimo metodikai parengti ir juos naudoti rezultatams įvertinti bei ataskaitoms apie juos teikti (žr. ***1.50***ir ***1.51*** dalis).

[27] COM(2021) 366 *final*: Komisijos komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai dėl ES biudžetui pagal 2021–2027 m. DFP skirto veiklos peržiūros plano.

1.5 diagrama. Su atrinktų ES programų horizontaliaisiais prioritetais susiję rodikliai

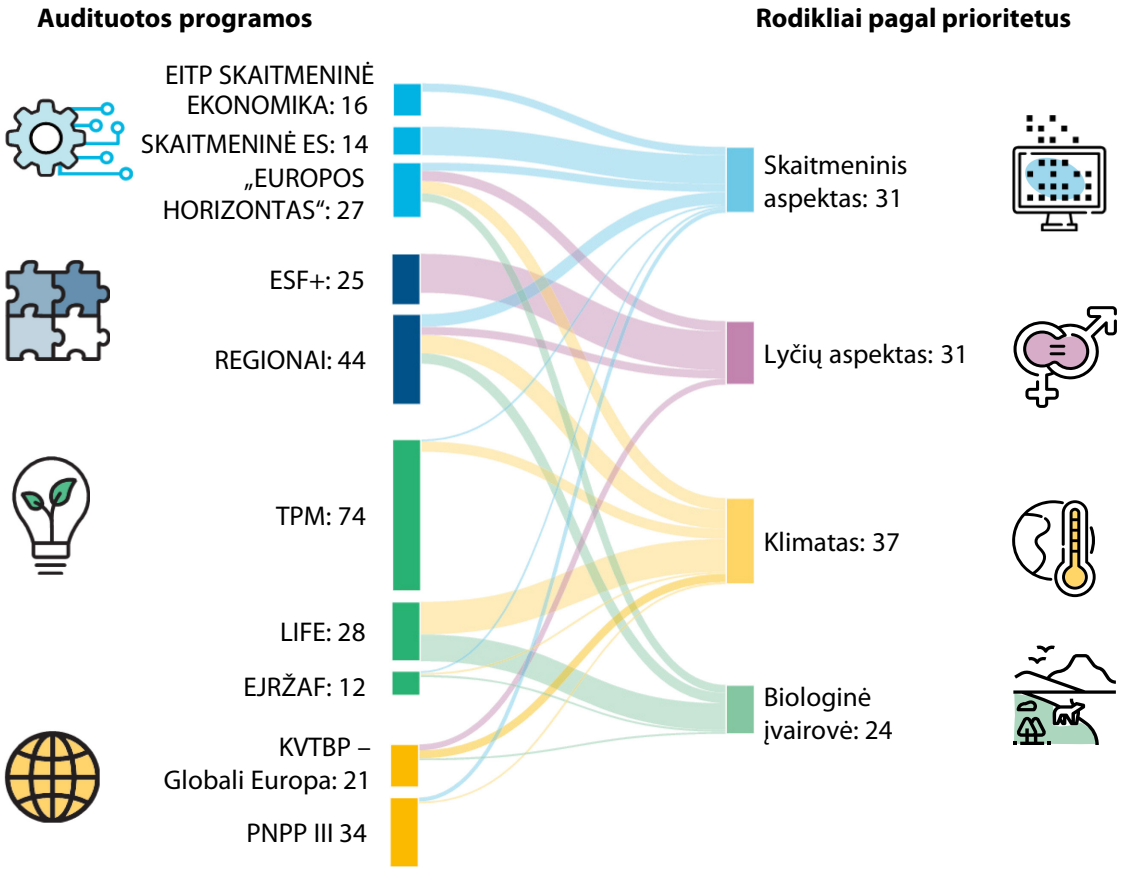

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos duomenimis.

Komisijos veiklos peržiūros plane rezultatai dar nevertinami

1.49. 2016 ir 2017 m. Komisijos Jungtinis tyrimų centras (JRC) parengė kelias ataskaitas dėl horizontaliųjų politikos prioritetų veiksmingumo rodiklių rengimo, kuriose nagrinėjami tokie klausimai kaip suvestiniai ir horizontalieji programų rodikliai.

1.50. 2019 m. Komisija pradėjo bandomąjį projektą[28], kuriuo siekiama sukurti konceptualią sistemą, pagal kurią būtų vertinami apibendrinti įvairių darbo, klimato ir skaitmeninimo programų rezultatai. 2021 m. ji įdarbino ekspertus, kurie galėtų jai

[28] Šeštasis praktinis seminaras dėl veiksmingumo rodiklių. Pasirengimas įvertinti kitos DFP veiksmingumą. Pagrindiniai metinėms ataskaitoms skirti veiksmingumo rodikliai, 2019 m. rugsėjo 25 d.

padėti. Rengdama 2023 m. biudžeto projektą, Komisija[29] nurodė, kad ji rengia klimato kaitos švelninimo skerspjūvio rodiklį, kad įvertintų bendrą įvairių iš ES biudžeto finansuojamų intervencinių priemonių poveikį. Ataskaitoje dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2020 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu[30], Komisija taip pat nurodė šį bandomąjį projektą.

1.51. Pripažįstame, kad su horizontaliaisiais prioritetais susijusį veiklos peržiūros planą parengti sudėtinga, tačiau manome, kad dabartinė pažanga yra nepakankama. Komisija dar nevertina stebimų išlaidų rezultatų. Nustatėme vieną pavyzdį, kai EBPO[31] nurodė Suomijos užsienio reikalų ministeriją[32], kuri paskelbė savo horizontaliųjų vystymosi politikos tikslų rezultatų vertinimo gaires (žr. ***1.4*** langelį).

1.4 langelis

Suvestinių rodiklių naudojimas horizontaliesiems tikslams stebėti

2020 m. Suomijos užsienio reikalų ministerija paskelbė gaires dėl Suomijos vystymosi politikos ir bendradarbiavimo horizontaliųjų tikslų.

Bendri Suomijos vystymosi politikos rezultatai stebimi naudojant bendrus suvestinius įvairių vystomojo bendradarbiavimo priemonių rodiklius. Tai suteikia galimybę teikti išsamias rezultatų ataskaitas, apimančias programų duomenis ir įvairių formų bendradarbiavimą iš įvairių pasaulio šalių.

Komisija susiduria su sunkumais atlikdama teikiamos informacijos peržiūrą

1.52. BUDG GD turi specialią už horizontaliuosius prioritetus atsakingą grupę, kuri peržiūri, ar visų Komisijos padalinių pateikti duomenys yra nuoseklūs. Mūsų darbu patvirtinta, kad šis peržiūros procesas pagerino generalinių direktoratų teikiamos informacijos kokybę. Tačiau, nepaisant šios peržiūros, 2022 m. birželio 7 d. paskelbtoje MVVA Komisija nustatė kelias kodavimo klaidas ir vėliau atliko pataisymus (žr. ***2.14*** dalį).

---

[29] COM(2022) 400: Draft General Budget of the European Union for the Financial Year 2023. Working Document Part I. Programme Statements of operational expenditure.

[30] COM(2022) 331 *final*: Komisijos ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai dėl tolesnių veiksmų, susijusių su 2020 finansinių metų biudžeto įvykdymo patvirtinimu

[31] EBPO: Integrating Environmental and Climate Action into Development Cooperation. Reporting on DAC Members' High Level meeting Commitments, 2021.

[32] Suomijos užsienio reikalų ministerija: Theories of Change and Aggregate Indicators for Finland's Development Policy 2020.

Priedai

1.1 priedas. Horizontaliųjų politikos prioritetų integravimas į poveikio vertinimus

Kriterijai	Įvertinimas balais
Poveikio vertinime nenustatytas išlaidų programos horizontalusis prioritetas ir neatliekamas susijusio poveikio ir rizikos (galimybių) vertinimas.	**0 – Ribotas integravimas**
Poveikio vertinime nustatytas horizontalusis prioritetas, tačiau susijusio poveikio ir rizikos (galimybių) vertinimas yra neaiškus arba jo nėra.	**1 – Integruotas iš dalies**
Poveikio vertinime nustatytas horizontalusis prioritetas ir atliktas išsamus susijusio poveikio ir rizikos (galimybių) vertinimas (kokybinis (kiekybinis) vertinimas).	**2 – Integruotas**

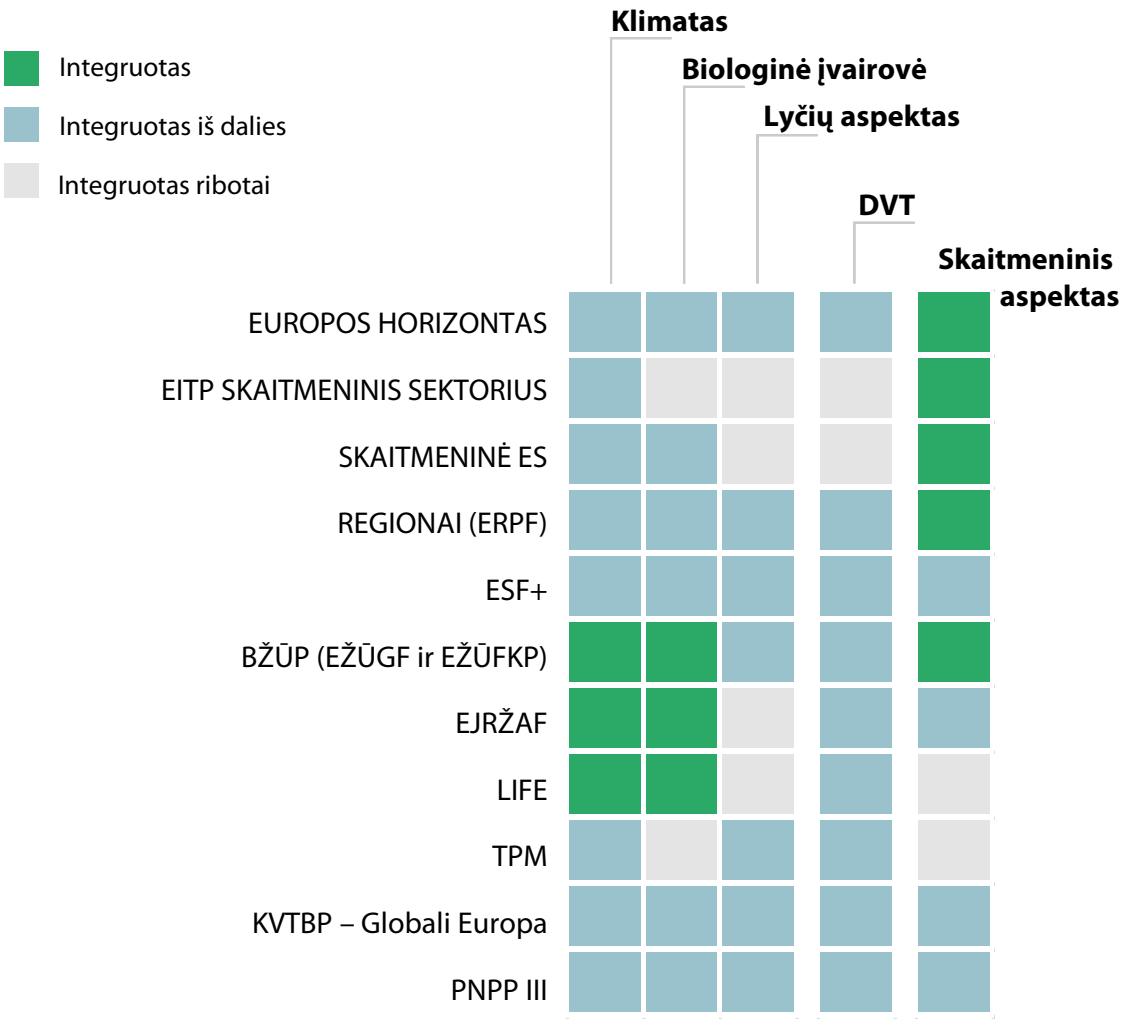

Šaltinis: Audito Rūmai.

1.2 priedas. Horizontaliųjų politikos prioritetų integravimas į teisės aktus

Kriterijai	Įvertinimas balais
Horizontalusis prioritetas teisės aktuose nenurodytas.	**0 – Ribotas integravimas**
Horizontalusis prioritetas teisės aktuose nurodytas konstatuojamosiose dalyse, programos tiksluose ar principuose.	**1 – Integruotas iš dalies**
Horizontalusis prioritetas teisės aktuose nurodytas konstatuojamosiose dalyse, programos tiksluose ar principuose ir yra su prioritetu susijusių rodiklių.	**2 – Integruotas**

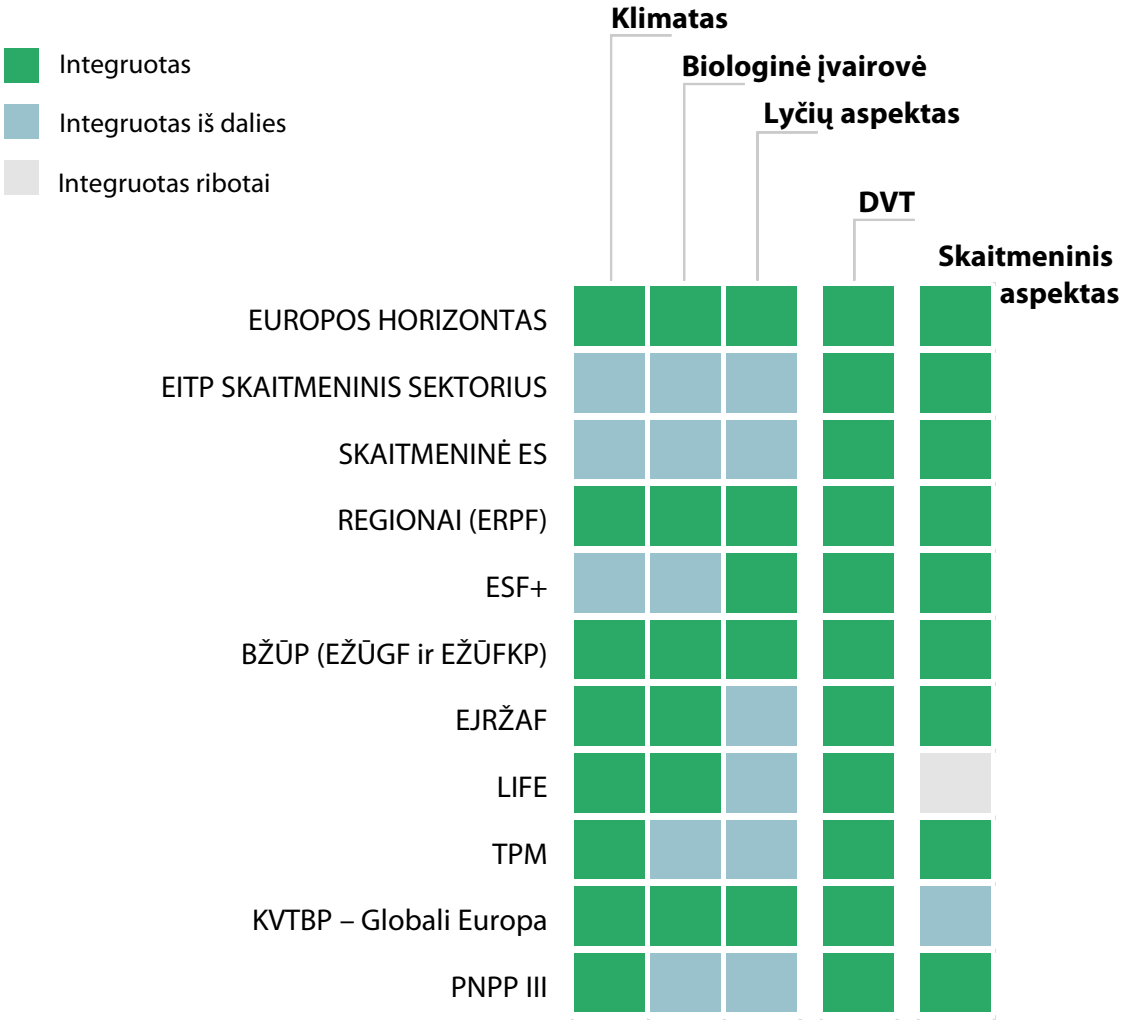

Šaltinis: Audito Rūmai.

1.3 priedas. Nustatyti su horizontaliaisiais prioritetais susijusių išlaidų tiksliniai rodikliai

Kriterijai	Įvertinimas balais
Išlaidų programoje nėra išlaidų tikslinių rodiklių ar numatyto specialaus finansinio paketo horizontaliajam prioritetui.	**0 – Ribotas integravimas**
Išlaidų programoje nėra išlaidų tikslinių rodiklių, tačiau horizontaliajam politikos prioritetui numatytas specialus finansinis paketas.	**1 – Integruotas iš dalies**
Išlaidų programoje nustatyti horizontaliojo prioriteto išlaidų tiksliniai rodikliai arba visa programa specialiais finansiniais paketais skiriama horizontaliajam politikos prioritetui įgyvendinti	**2 – Integruotas**

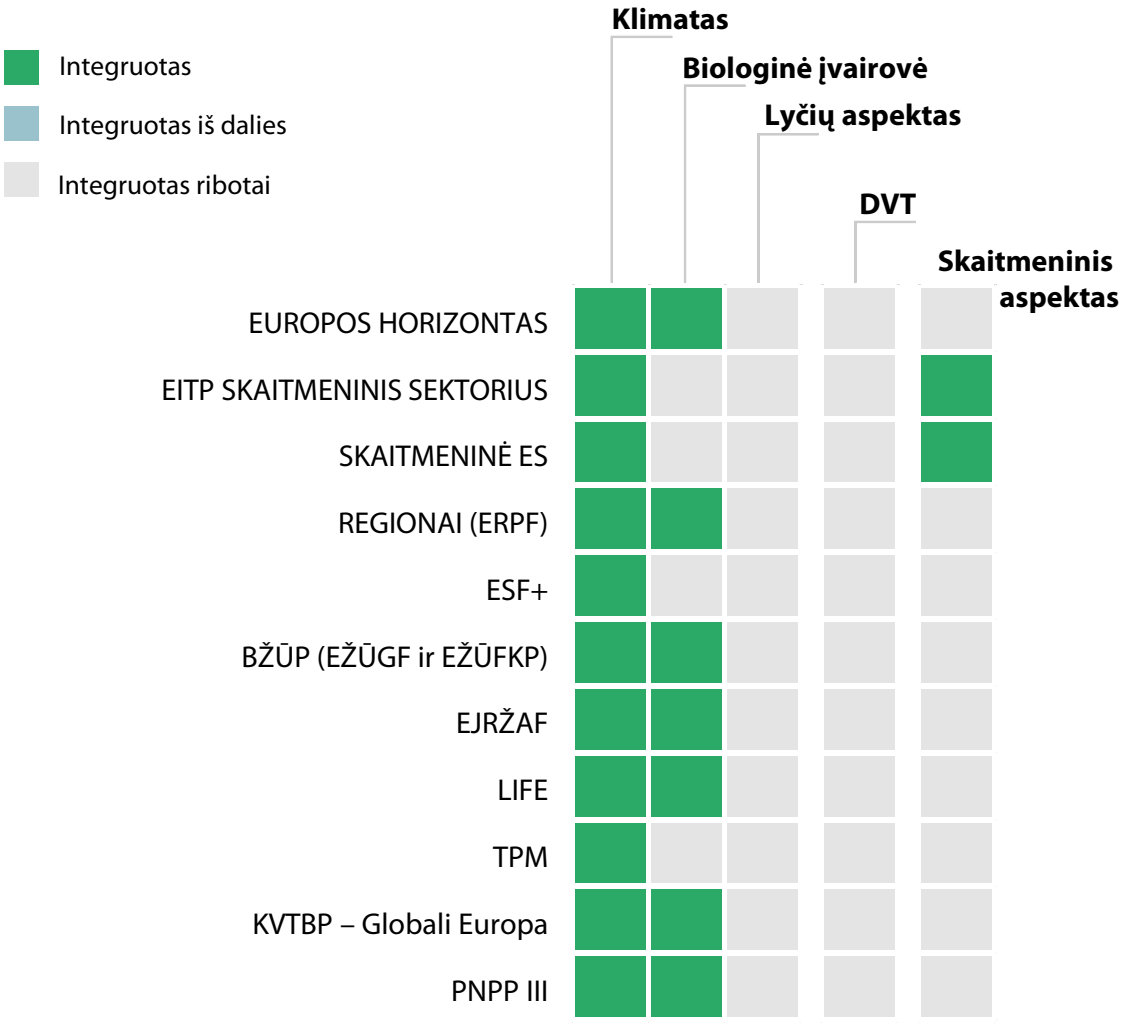

Šaltinis: Audito Rūmai.

2 skyrius

Komisijos horizontaliųjų politikos prioritetų veiklos peržiūros planas

Turinys

	Dalis
Įvadas	**2.1.–2.3.**
Apimtis ir metodas	**2.4.–2.6.**
Klimato ir biologinės įvairovės prioritetai yra įtraukti į veiklos peržiūros planą	**2.7.–2.28.**
Neseniai Audito Rūmams atlikus auditus nustatyta, kad ES biudžeto indėlis siekiant klimato ir biologinės įvairovės tikslų yra nurodomas per didelis	2.9.–2.12.
Praneštų skaičių trūkumai, kuriuos dar reikia pašalinti taikant naująją Komisijos metodiką	2.13.–2.20.
Komisija stebi išlaidas, tačiau pranešant apie pažangą taikomi didžiuliai įverčiai	2.21.–2.28.
Padaryta pažanga įtraukiant lyčių lygybę į veiklos peržiūros planą	**2.29.–2.46.**
Audito Rūmams atliekant auditus nustatyta lyčių aspekto integravimo trūkumų	2.31.–2.32.
Pirmą kartą Komisijos atliktas ES biudžeto bendro indėlio skatinant lyčių lygybę vertinimas turėjo trūkumų	2.33.–2.43.
Nėra nustatyta siektinų išlaidų reikšmių ir naudojama nedaug lyčių lygybės rodiklių	2.44.–2.46.
Yra nedaug informacijos apie ES programų pažangą siekiant DVT	**2.47.–2.55.**
Vykdant ankstesnį Audito Rūmų darbą pastebėta, kad Komisija nepraneša apie biudžeto indėlį siekiant DVT	2.49.–2.51.
Komisija pradėjo nurodyti ES išlaidų programų ir DVT ryšius	2.52.–2.55.
Skaitmeninė pertvarka yra naujas prioritetas	**2.56.–2.61.**
Komisija pateikė informacijos apie konkrečių programų indėlį siekiant skaitmeninės pertvarkos	2.58.–2.61.

Išvados ir rekomendacijos **2.62.–2.68.**

Priedai

2.1 priedas. Audito kriterijai, taikomi vertinant klimato srities, biologinės įvairovės, lyčių aspekto, DVT ir skaitmeninio aspekto veiklos peržiūros planą

2.2 priedas. Indėlis 2021 m. siekiant klimato tikslų, ankstesnių metų sąmata ir pagrindiniuose teisės aktuose nustatytos siektinos reikšmės

2.3 priedas. Indėlis 2021 m. siekiant klimato tikslų, kaip visų įsipareigojimų procentinė dalis

2.4 priedas. Indėlis 2021 m. siekiant biologinės įvairovės tikslų ir būsimi įverčiai (milijardais eurų)

2.5 priedas. Indėlis 2021 m. siekiant lyčių lygybės tikslų pagal balus (milijardais eurų)

Įvadas

2.1. Komisijos MVVA grindžiama keliomis ataskaitomis, įskaitant programų ataskaitas, pridedamas prie biudžeto projekto, skirto 47 ES išlaidų programoms pagal 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą. Programos ataskaitoje kiekvienos programos atžvilgiu pateikiama išsami informacija apie tai, kokios sumos buvo numatytos skirti ir kokios buvo panaudotos, taip pat nurodoma pažanga, padaryta siekiant programos tikslų. Programose taip pat pateikiama informacijos apie programų indėlį įgyvendinant ES horizontaliuosius prioritetus.

2.2. Komisijos vidaus nurodymuose generaliniams direktoratams dėl biudžeto rengimo (žinomuose kaip biudžeto aplinkraštis[1]) reikalaujama, kad jie pateiktų klimato, biologinės įvairovės ir lyčių lygybės tikslams skirtų išlaidų 2021–2027 m. laikotarpiu sąmatas ir atitinkamų pagrindinių laimėjimų pavyzdžių.

2.3. 2020 m. pranešėme, kad programų ataskaitose ir MVVA pateikiama informacijos apie ES išlaidų programų indėlį siekiant kompleksinių tikslų (pavyzdžiui, klimato ir biologinės įvairovės srityse). Tačiau atkreipėme dėmesį, kad turima nedaug informacijos apie indėlį, susijusį su lyčių aspektu ir DVT[2].

[1] 2023 m. biudžeto aplinkraštis. Periodiniai nurodymai, 2021 m. gruodžio 15 d.

[2] 2019 m. ataskaitos „ES biudžeto veiksmingumas. Padėtis 2019 m. pabaigoje“.

Apimtis ir metodas

2.4. Šiame skyriuje vertiname, ar Komisija ES biudžeto paramai kompleksiniams prioritetams[3], įtrauktiems į ***1 skyriuje*** aptartas programas[4] (žr. ***1.9–1.10*** dalis), įvertinti taikė tinkamą veiklos peržiūros planą.

2.5. Be to, remdamiesi savo ankstesniu audito darbu vertinome, ar Komisija teisingai taikė tinkamas metodikas 2021–2027 m. laikotarpio pasirinktų prioritetų išlaidoms stebėti. Taip pat vertinome, ar Komisijos programų ataskaitose pateikta informacija apie pasirinktų išlaidų programų indėlį įgyvendinant horizontaliuosius politikos prioritetus buvo tiksli. Daugiausia dėmesio skyrėme 2020 ir 2021 m. MVVA.

2.6. Kaip ir ***1 skyriuje,*** audito kriterijus nustatėme remdamiesi atitinkamais ES teisės aktais ir įsipareigojimais, taip pat Komisijos pateiktomis gairėmis ir nurodymais. Taip pat naudojome EBPO nustatytus visuotinai pripažintus kriterijus (žr. ***1.11*** dalį ir ***2.1 priedą***).

[3] Kovai su klimato kaita, biologinei įvairovei, lyčių lygybei, DVT ir skaitmeninei pertvarkai.

[4] EITP SKAITMENINĖ EKONOMIKA, SKAITMENINĖ ES, EUROPOS HORIZONTAS, ESF+, REGIONAI, BŽŪP, EJRŽAF, TPM, LIFE, PNPP III, KVTBP „Globali Europa“.

Klimato ir biologinės įvairovės prioritetai yra įtraukti į veiklos peržiūros planą

2.7. Šiame skirsnyje daugiausia dėmesio skiriame tam, ar Komisija ES biudžeto indėliui siekiant klimato ir biologinės įvairovės tikslų įvertinti taikė tinkamą veiklos peržiūros planą. ***2.1 diagramoje*** pateikti kriterijai, kuriais vadovavomės, ir mūsų bendras vertinimas.

2.1 diagrama. Klimato ir biologinės įvairovės tikslų peržiūros planas

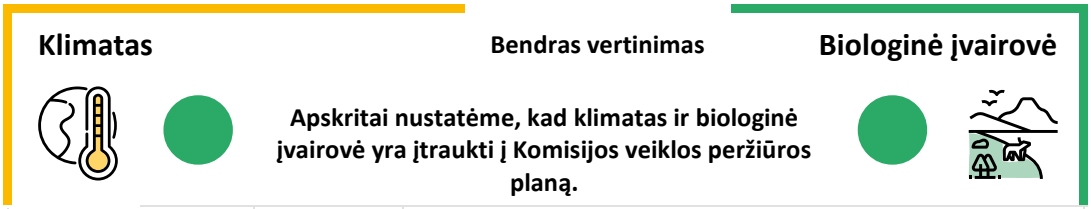

Komponentas	Vertinimas	Kriterijai
Aukščiausio lygio politinis įsipareigojimas	●	Prioritetas yra nustatytas tarpinstituciniame susitarime ir priklauso nuo tarpinstitucinio bendradarbiavimo biudžeto klausimais.
Išmatuojami tikslai ir rodikliai	●	Su šiuo prioritetu susiję daugelio programų tikslai ir rodikliai.
Aukšto lygio rezultatų siektinos reikšmės	●	Išlaidų siektinos reikšmės yra nustatytos reglamente arba siekiama nustatyti metinių išlaidų procentinę dalį.
Stebėjimo metodika	●	Komisija parengė atitinkamų išlaidų vertinimo programos lygmeniu metodiką.
Atskaitomybės užtikrinimas teikiant ataskaitas	◐	Komisija MVVA, PPO ir programų ataskaitose pateikė tikslią ir patikimą informaciją.

● Įgyvendinta

◐ Iš dalies įgyvendinta

Šaltinis: Audito Rūmai.
Pastaba. Mūsų vertinimo kriterijai išsamiau paaiškinti ***2.1 priede***.

2.8. 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos laikotarpio tarpinstituciniame susitarime nustatyti ir klimato, ir biologinės įvairovės prioritetai, įtraukti į daug programų, nustatant tikslus, rodiklius ir išlaidų siektinas reikšmes. Komisija parengė atitinkamų išlaidų vertinimo programų lygmeniu metodikas, ir mes jas vertinome. Tolesniuose skirsniuose matyti, kad išlaidose, apie kurias pateikta informacijos, yra tam tikrų netikslumų.

Neseniai Audito Rūmams atlikus auditus nustatyta, kad ES biudžeto indėlis siekiant klimato ir biologinės įvairovės tikslų yra nurodomas per didelis

2.9. Atlikę naujausią klimato aspekto integravimo auditą[5] nustatėme, kad Komisijos praneštos 2014–2020 m. DFP išlaidos buvo nurodytos per didelės, nes ne visos praneštos išlaidos buvo susijusios su klimato sritimi. Pranešėme, kad koeficientai, taikyti klimato srities išlaidoms stebėti, ne visada buvo tikroviški ir nebuvo atsižvelgta į galimą neigiamą poveikį.

2.10. 2021 m. birželio mėn. Komisija pranešė, kad „ES panaudojo 20,1 % savo 2014–2020 m. biudžeto, arba 216 milijardų eurų kovai su klimato kaita ir pasiekė savo 20 % tikslą“[6]. 2022 m. gegužės mėn. pranešėme, kad keliais atvejais nebuvo įrodymų, pagrindžiančių ES išlaidų indėlį siekiant klimato tikslų, o dar keliais atvejais indėlis buvo nurodytas per didelis. Remiantis mūsų analize, Komisija nepagrįstai užregistravo apie 72 milijardus eurų klimato srities išlaidų. 2022 m. birželio mėn. Komisija pranešė, jog „iš naujausios turimos informacijos matyti, kad 2014–2020 m. ES su klimato politika susijusioms priemonėms skyrė 221 milijardą eurų, arba 20,6 % savo bendro daugiamečio biudžeto“[7].

2.11. Komisija savo ataskaitas paprastai grindžia planuojamomis arba numatytomis skirti sumomis. 2019 m. pranešėme, kad tokiais atvejais ataskaitose nurodytos sumos yra padidintos dar nepanaudotomis arba neišmokėtomis lėšomis (pavyzdžiui, dėl projektų vėlavimo, pavėluotų mokėjimų ar žemo projektų brandos lygio)[8]. 2018 m. ataskaitoje atkreipėme dėmesį į tai, kokį poveikį tai turėjo 2007–2013 m. laikotarpiu[9], kai kas ketvirtas biudžeto euras nebuvo investuotas.

---

[5] Specialioji ataskaita 09/2022 „Klimato srities išlaidos 2014–2020 m. ES biudžete. Ne tokios didelės, kaip pranešta“.

[6] Europos Komisija, Biudžeto generalinis direktoratas: *2020 Annual Management and Performance Report for the EU budget, Volume I*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2021 m.

[7] Europos Komisija, Biudžeto generalinis direktoratas: *2021 Annual Management and Performance Report for the EU budget, Volume I*, Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022 m.

[8] Specialioji ataskaita 19/2019 „INEA – davė naudos, bet reikia šalinti EITP trūkumus“, IV dalis.

[9] Specialioji ataskaita 17/2018 „Komisijos ir valstybių narių veiksmais 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu pavyko išspręsti menko lėšų panaudojimo problemą, bet nepakankamai dėmesio skirta rezultatams“.

2.12. Kalbant apie biologinės įvairovės aspekto integravimą[10], 2020 m. pranešėme, kad Komisija biologinei įvairovei skirtas išlaidas nurodė per dideles. Kaip ir kalbant apie klimato srities išlaidas, Komisija nestebi ir nedengia išlaidų pagal schemas, kurios galėtų turėti neigiamą poveikį žemės ūkio paskirties žemės biologinei įvairovei.

Praneštų skaičių trūkumai, kuriuos dar reikia pašalinti taikant naująją Komisijos metodiką

2.13. Komisija pranešė, kad 2021 m. iš ES biudžeto buvo remiamos su klimatu susijusios priemonės, kurių vertė – apie 138 milijardai eurų, ir su biologine įvairove susijusios priemonės, kurių vertė – apie 18 milijardų eurų. ***2.2 diagramoje*** parodytas mūsų pasirinktų ES išlaidų programų indėlis įgyvendinant abu prioritetus (žr. ***2.2*** ir ***2.4 priedus***). Iš viso pagal jas klimato tikslams skirta 29,2 milijardo eurų, o biologinės įvairovės tikslams – 11,9 milijardo eurų.

[10] Specialioji ataskaita 13/2020 „Biologinė įvairovė žemės ūkio paskirties žemėje: BŽŪP indėlis nesustabdė padėties blogėjimo“, 33, 34 ir 35 dalys.

2.2 diagrama. 2021 m. audituotų programų indėlis siekiant klimato ir biologinės įvairovės tikslų

(milijardai eurų)

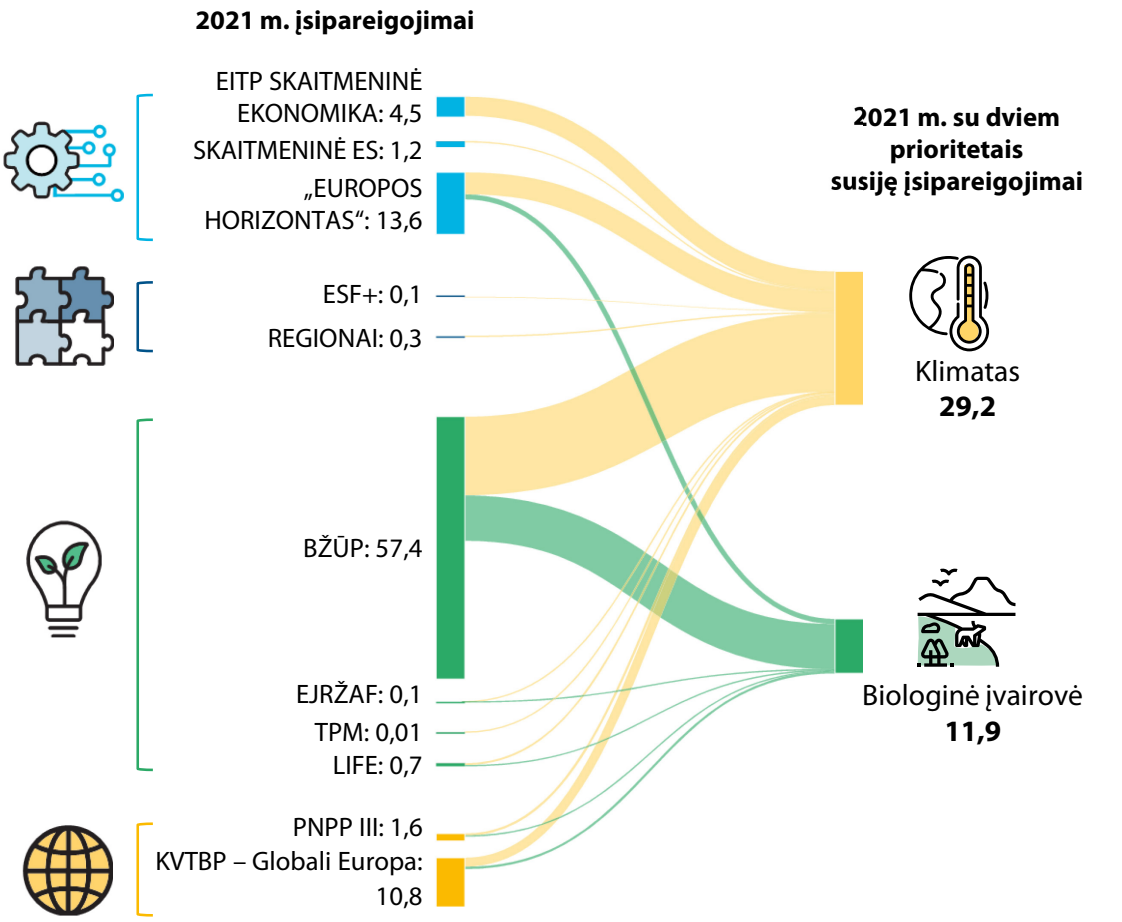

Šaltinis: Audito Rūmai, remtasi Komisijos duomenimis.

2.14. BŽŪP tenka didžiausia ES biudžeto dalis, kuria prisidedama siekiant tiek klimato, tiek biologinės įvairovės tikslų. 2022 m. birželio 7 d. paskelbusi 2021 m. MVVA, Komisija nustatė sumų, kurios buvo nurodytos kaip skirtos horizontaliesiems prioritetams, klaidų, įskaitant dėl kanceliarinės klaidos 8,8 milijardo eurų per didelį BŽŪP įnašą siekiant klimato tikslų. 2022 m. liepos 11 d. Komisija paskelbė pataisytą MVVA[11] ir joje nurodė, kad 2021 m. BŽŪP įnašas siekiant klimato tikslų buvo 17,2 milijardo eurų, o siekiant biologinės įvairovės tikslų – 9,9 milijardo eurų.

[11] COM(2022) 401 *final*/2: MVVA, II tomas, priedai 2022 m. liepos 11 d. patvirtinus klaidų ištaisymą ir ištaisymų, atliktų Programų veiklos rezultatų apžvalgos svetainėje po to, kai 2022 m. birželio 7 d. buvo priimta MVVA, sąrašas.

2.15. Savo Specialiojoje ataskaitoje 09/2022 nustatėme, kad klimato srities išlaidos 2014–2020 m. nebuvo tokios didelės, apie kokias pranešė Komisija[12]. Atkreipiame dėmesį, kad Komisija atnaujino savo klimato srities išlaidų stebėjimo metodiką, taikomą įgyvendinant šią DFP (žr. ***1.28*** dalį). 2014–2020 m. BŽŪP taisyklių taikymą pratęsus iki 2022 m.[13], Komisija 2021 m. BŽŪP taikė ne šią naująją, o ankstesnę metodiką. Taikydami tą pačią metodiką, kurią taikėme Specialiojoje ataskaitoje 09/2022, apskaičiavome, kad Komisijos nurodyta suma (17,2 milijardo eurų) yra 8,9 milijardo eurų per didelė.

2.16. 2020 m. pranešėme, kad Komisijos vykdoma biologinei įvairovei skirtų BŽŪP išlaidų stebėsena yra nepatikima[14]. Kadangi trūksta pagrindinių duomenų, negalime apskaičiuoti, kiek jos buvo pervertintos, kaip tai padarėme vertindami klimato srities išlaidas.

2.17. Esama akivaizdžios veiksmų, kuriais prisidedama prie klimato srities ir biologinės įvairovės gerinimo, sinergijos (žr. ***1.45*** dalį). Tai yra neatsiejama nuo šių aspektų integravimo. Tačiau Komisija apie BŽŪP indėlį įgyvendinant kiekvieną prioritetą praneša atskirai ir konkrečiai nenurodo programų išlaidų, kuriomis prisidedama prie daugiau nei vieno prioriteto įgyvendinimo. ***2.3 diagramoje*** matyti, kad iš bendros 27,1 milijardo eurų BŽŪP lėšų sumos, skirtos klimato ir biologinės įvairovės tikslams, 5,6 milijardo eurų prisidedama įgyvendinant abu prioritetus.

---

[12] Specialioji ataskaita 09/2022 „Klimato srities išlaidos 2014–2020 m. ES biudžete. Ne tokios didelės, kaip pranešta“, 26–28 dalys.

[13] 2020 m. gruodžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) 2020/2220, kuriuo nustatomos tam tikros pereinamojo laikotarpio nuostatos dėl 2021 m. ir 2022 m. paramos iš Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žemės ūkio garantijų fondo (EŽŪGF).

[14] Specialioji ataskaita 13/2020 „Biologinė įvairovė žemės ūkio paskirties žemėje: BŽŪP indėlis nesustabdė padėties blogėjimo“, 76 dalis.

2.3 diagrama. Klimato ir biologinės įvairovės prioritetų sutapimas* įgyvendinant BŽŪP

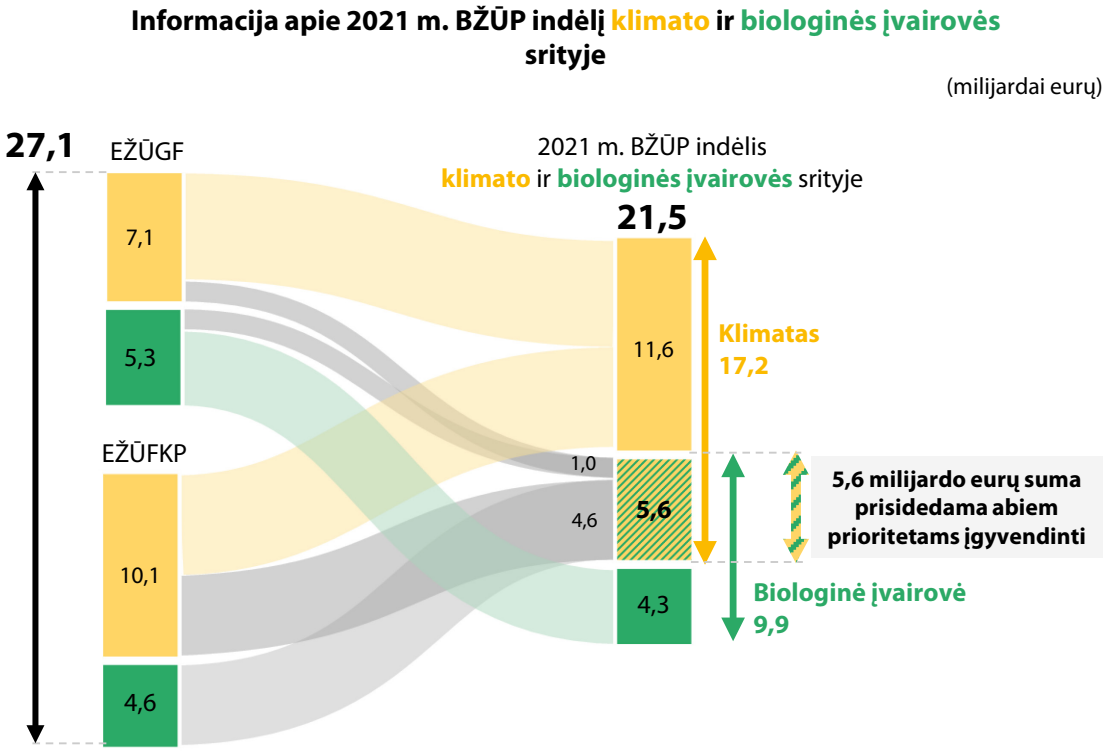

Šaltinis: Audito Rūmai, remtasi programų ataskaitomis ir Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinio direktorato (AGRI GD) duomenimis.
* Programų išlaidos, kuriomis 100 % prisidedama prie vieno prioriteto ir tuo pačiu metu 40 % arba 100 % prisidedama prie kito prioriteto.

2.18. Tarpinstituciniame susitarime[15] reikalaujama, kad Komisija, apskaičiuodama metinių išlaidų pagal DFP indėlį siekiant biologinės įvairovės tikslų, atsižvelgtų į „esamų klimato ir biologinės įvairovės tikslų sutapimus“. Panašios nuostatos yra įtrauktos į LIFE[16] ir KVTBP „Globali Europa“[17] programas ir į programas, kurioms taikomas Bendrųjų nuostatų reglamentas[18]. Komisija nepranešė apie esamą klimato ir biologinės įvairovės tikslų sutapimą nei programų ataskaitose, nei 2021 m. MVVA.

2.19. KVTBP „Globali Europa“ ir PNPP III programų ataskaitose nurodyta, kad prie biologinės įvairovės tikslų siekimo prisidėta atitinkamai 529 milijonais eurų ir 33 milijonais eurų. Nustatėme, kad iš šių sumų 294 milijonais eurų (56 %) ir 9,6 milijono

[15] 2020 m. gruodžio 16 d. tarpinstitucinio susitarimo II dalies 16 punkto e papunktis.

[16] Reglamentas (ES) 2021/783.

[17] Reglamentas (ES) 2021/947.

[18] Reglamentas (ES) 2021/1060.

eurų (29 %) taip pat prisidėta siekiant klimato tikslų. Kalbant apie programą „Europos horizontas“, įvairiais veiksmais prisidedama įgyvendinant kelis prioritetus. Pavyzdžiui, dviem veiksmais[19] 100 % prisidedama siekiant klimato tikslų, tačiau kartu jais prisidedama įgyvendinant biologinės įvairovės ir kitus prioritetus. Komisija apie šį sutapimą nepranešė konkrečiai.

2.20. KVTBP „Globali Europa“ yra geras pavyzdys, kaip stebėti ir pranešti apie horizontaliuosius įnašus siekiant klimato tikslų. Jos 2021 m. biudžeto projekto programos ataskaitoje nurodytos sumos, kuriomis prisidedama prie prisitaikymo prie klimato kaitos, klimato kaitos švelninimo ir abiejų aspektų. Komisija mus informavo, kad JRC, rengdamas ES biologinės įvairovės strategijos įgyvendinimo stebėsenos rodiklius, siekia įvertinti tokį biologinės įvairovės ir klimato srities išlaidų, finansuojamų pagal DFP, sutapimą.

Komisija stebi išlaidas, tačiau pranešant apie pažangą taikomi didžiuliai įverčiai

2.21. Politikos srityse, kuriose klimato tikslų siekimas yra pagrindinis tikslas, tam tikras išlaidų programas reglamentuojančiuose pagrindiniuose teisės aktuose nustatytos konkrečios siektinos prisidėjimo įgyvendinant šiuos tikslus reikšmės (žr. ***1.24*** dalį). Programų ataskaitose[20] Komisija išsamiai stebi kiekvienos programos (įskaitant programas, kurioms tokios konkrečios siektinos reikšmės nenustatytos) metinį indėlį, o biudžeto projekto sąmatoje[21] pateikia apibendrintus duomenis.

2.22. 2022 m. birželio mėn. Komisija pranešė, kad ES biudžetu kryptingai stengiamasi pasiekti 2021–2027 m. laikotarpio bendrų ES biudžeto ir NGEU išlaidų, kuriomis remiami klimato srities veiksmai, dalies bendrą siektiną reikšmę (30 %) ir išlaidų programų konkrečias siektinas reikšmes.

---

[19] 1) 5 veiksmų grupė. 1 tikslas. Klimato mokslai ir atsakas: 100 % klimato sričiai, 36,40 % biologinei įvairovei, 5,10 % švariam orui, 8,03 % skaitmeninėms technologijoms. 2) 6 veiksmų grupė. 5 tikslas. Žemė, vandenynai ir vanduo siekiant klimato srities veiksmų: 100 % klimato sričiai, 38,40 % biologinei įvairovei, 25,50 % švariam orui, 11,40 % skaitmeninėms technologijoms.

[20] COM(2022) 400: *Draft General Budget of the European Union for the Financial Year 2023. Working Document Part I. Programme Statements of operational expenditure.*

[21] SEC(2022) 250, dokumente COM(2022) 400: *Statement of estimates of the European Commission for the financial year 2023, June 2022*.

2.23. Komisija nei programų ataskaitose, nei MVVA neteikia informacijos apie faktines klimato srities išlaidas. Jos veiksmų klimato srityje stebėjimo metodika grindžiama *ex ante* įverčiais, biudžetiniams įsipareigojimams priskiriant ES klimato koeficientus. Siekdama įvertinti savo pažangą siekiant bendro 30 % tikslo 2021–2027 m. laikotarpiu, Komisija apskaičiavo, kiek kiekviena išlaidų programa prie klimato srities veiksmų bus prisidedama iki 2027 m. Kalbant apie mūsų tikrintas programas, apskaičiuota, kad 2021–2027 m. jų indėlis sudarytų 32 % jų bendro biudžeto (žr. ***2.2 priedą***). 2021 m., dabartinės DFP laikotarpio pradžioje, įsipareigojimų, kuriais prisidedama siekiant tų pačių programų klimato tikslų, dalis taip pat buvo 32 %, o tai reiškia, kad apskritai sėkmingai įgyvendinamas tikslas 2021–2027 m. laikotarpiu pasiekti 30 % tikslinę reikšmę (žr. ***2.3 priedą***).

2.24. 2021 m. birželio mėn. 2022 m. biudžeto projekte Komisija apskaičiavo kiekvienos programos indėlį 2021 m. siekiant klimato tikslų. Bendras įvertintas pasirinktų programų indėlis buvo 48,2 milijardo eurų. 2022 m. birželio mėn. 2023 m. biudžeto projekte Komisija patikslino savo 2021 m. sąmatas, ir jas patikslinus bendras pasirinktų programų indėlis sumažėjo iki 29,2 milijardo eurų (žr. ***2.2 priedą***). Iš šių dvejų metų (39 % sumažėjimas) skirtumo matyti, kad Komisijos sąmatos yra labai apytikslės. Komisija pareiškė, kad atnaujins savo duomenis apie iki šiol patirtas išlaidas ir apskaičiuotąsias būsimas išlaidas, kai tik bus gauti duomenys[22].

2.25. Komisija, apskaičiuodama būsimų kelerių metų ES biudžeto indėlį siekiant klimato tikslų, remiasi naujausia turima informacija apie kiekvieną programą. Tai suteikė galimybę parengti tikslesnes Komisijos *tiesiogiai valdomų* programų, tokių kaip „Europos horizontas“ ir KVTBP „Globali Europa“, kurios grindžiamos patvirtintomis darbo programomis, sąmatas. Kalbant apie programą „Europos horizontas“, radome gerą tokios sąmatos pavyzdį. 2023–2024 m. programos indėlį siekiant klimato tikslų Mokslinių tyrimų ir inovacijų generalinis direktoratas apskaičiavo remdamasis savo darbo programos indėlio siekiant klimato tikslų *ex ante* įverčiais ir išlaidų stebėjimo metaduomenimis, turėtais 2022 m. balandžio mėn. pabaigoje. Remdamasis tuo jis nustatė riziką, kad įgyvendinant programą „Europos horizontas“ 2023–2024 m. nebus pasiektas jos klimato srities išlaidų 35 % tikslas.

Su klimatu ir biologine įvairove susiję rodikliai

2.26. Prie 2023 m. biudžeto projekto pridėtose programų ataskaitose pateikta informacijos apie 2021–2027 m. programų finansinį įgyvendinimą ir rezultatus.

---

[22] Ten pat.

Daugelio programų įgyvendinimas dar tik prasideda ir rezultatų dar nėra. Pagrindiniuose 2021–2027 m. programas reglamentuojančiuose teisės aktuose apibrėžti jų tikslai, taip pat rodikliai, pagal kuriuos vertinama ir stebima pažanga, padaryta siekiant šių tikslų. Komisija nustatė, kad esama rodiklių duomenų naudojimo ir aiškinimo rizikos ir trūkumų.

2.27. Kaip aiškinta ***1 skyriuje*** (žr. ***1.48*** dalį), į mūsų tikrintas programas buvo įtraukti keli rodikliai, susiję su pasirinktais horizontaliaisiais politikos prioritetais, o Komisija rengia bandomąjį projektą, skirtą su horizontaliaisiais prioritetais susijusių rodiklių apibendrinimo metodikai parengti. ***2.1 lentelėje*** pateikta įvairiose programose naudojamų rodiklių, susijusių su klimato sritimi, pavyzdžių, o ***2.2 lentelėje*** – įvairiose programose naudojamų rodiklių, susijusių su biologine įvairove, pavyzdžių.

2.28. Nustatėme, kad regioninės politikos programos ataskaitoje aiškiai nurodytas programos rezultatų ir jos indėlio siekiant klimato tikslų ryšys. Joje aiškiai paminėta 10 programos rodiklių[23], kurie yra susiję su klimato sritimi. Joje daroma išvada, kad „[a]pskritai su klimato sritimi susijusių rodiklių rezultatus galima apibūdinti kaip patenkinamus“, remiantis vidutine arba stipria tendencija siekiant 2023 m. siektinų reikšmių.

2.1 lentelė. Įvairiose programose naudojamų rodiklių, susijusių su klimato sritimi, pavyzdžiai

ES finansavimo programa	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio rūšis	Duomenų dažnumas
Teisingos pertvarkos mechanizmas	Įmonės, gavusios paramą siekiant sumažinti išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį	Išdirbis	Kas metus
REGIONINĖ POLITIKA (ERPF)	Papildomas pagamintos atsinaujinančiosios energijos kiekis	Rezultatas	Pirmieji duomenys 2026 m.
LIFE	Gyventojų, kurių pažeidžiamumas dėl neigiamo klimato kaitos poveikio sumažėja, skaičius	Poveikis	Kas metus

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis programų ataskaitomis.

[23] 4, 5 ir 7 konkrečių tikslų rodikliai.

2.2 lentelė. Įvairiose programose naudojamų rodiklių, susijusių su biologine įvairove, pavyzdžiai

ES finansavimo programa	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio rūšis	Duomenų dažnumas
LIFE	Projektų, įskaitant strateginius gamtos projektus, įgyvendinančių gamtos ir biologinės įvairovės aspekto integravimo planą, strategijas ar veiksmų programas, skaičius	Išdirbis	Kas metus
EJRŽAF	Veiksmai, kuriais prisidedama prie *geros aplinkos būklės,* įskaitant gamtos atkūrimą, išsaugojimą, ekosistemų apsaugą, biologinę įvairovę, gyvūnų sveikatą ir gerovę	Rezultatas	Kas metus
KVTBP „Globali Europa“	Jūrų, sausumos ir gėlavandenių ekosistemų, apsaugotų ir (arba) tvariai valdomų remiant Sąjungos lėšomis, plotas	Rezultatas	Kas metus

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis programų ataskaitomis.

Padaryta pažanga įtraukiant lyčių lygybę į veiklos peržiūros planą

2.29. Šiame skirsnyje daugiausia dėmesio skiriame tam, ar Komisija ES biudžeto indėliui siekiant lyčių lygybės įvertinti taikė tinkamą veiklos peržiūros planą. ***2.4 diagramoje*** pateikti kriterijai, kuriais vadovavomės, ir mūsų bendras vertinimas.

2.4 diagrama. Lyčių lygybės srities veiklos peržiūros planas

Lyčių lygybė

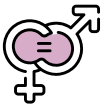

Bendras įvertinimas

Apskritai nustatėme, kad lyčių lygybė įtraukta ribotai, o veiklos peržiūros planas yra iš dalies užbaigtas.

Kiekvieno veiklos komponento vertinimas

Komponentas	Vertinimas	Kriterijai
Aukščiausio lygio politinis įsipareigojimas	●	Prioritetas yra nustatytas tarpinstituciniame susitarime ir priklauso nuo tarpinstitucinio bendradarbiavimo biudžeto klausimais.
Išmatuojami tikslai ir rodikliai	●	Su šiuo prioritetu susiję daugelio programų tikslai ir rodikliai.
Aukšto lygio rezultatų siektinos reikšmės	○	Išlaidų siektinos reikšmės yra nustatytos reglamente arba siekiama nustatyti metinių išlaidų procentinę dalį.
Stebėjimo metodika	●	Komisija parengė atitinkamų išlaidų vertinimo programos lygmeniu metodiką.
Atskaitomybės užtikrinimas teikiant ataskaitas	●	Komisija MVVA, PPO ir programų ataskaitose pateikė tikslią ir patikimą informaciją.

● Įgyvendinta
● Iš dalies įgyvendinta
○ Neįgyvendinta

Šaltinis: Audito Rūmai.
Pastaba. Mūsų vertinimo kriterijai išsamiau paaiškinti ***2.1 priede***.

2.30. 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos laikotarpio tarpinstituciniame susitarime kalbama apie lyčių lygybę, ir Komisija parengė bandomąją susijusių išlaidų vertinimo metodiką. Išlaidų siektina reikšmė nenustatyta, ir Komisija didelės dalies programų atžvilgiu dar nenustatė, ar jos turės poveikį lyčių lygybei. Tolesniuose skirsniuose parodyta, kad yra jos rengimo ir pateiktos informacijos

tikslumo trūkumų. Taip pat matyti, kad nors keliose programose yra rodiklių, suskirstytų pagal lytį, jie nenaudojami teikiant ataskaitas ar vykdant stebėseną.

Audito Rūmams atliekant auditus nustatyta lyčių aspekto integravimo trūkumų

2.31. Atlikdami lyčių aspekto integravimo auditą[24] nustatėme, kad ES biudžeto cikle nebuvo tinkamai atsižvelgta į lyčių lygybę. Komisija skyrė mažai dėmesio ES politikos sričių ir programų analizėms lyčių atžvilgiu ir mažai naudojosi pagal lytį suskirstytais duomenimis ir rodikliais. Be to, Komisija programų ataskaitose ir MVVA pateikė mažai informacijos apie bendrą ES biudžeto poveikį lyčių lygybei.

2.32. Nustatėme, kad nėra bendros sistemos, pagal kurią būtų galima stebėti iš 2014–2020 m. DFP ES biudžeto lyčių lygybei skirtas ir panaudotas lėšas. Generaliniai direktoratai taikė skirtingus metodus savo programų indėliui siekiant lyčių lygybės įvertinti. Dėl to buvo neįmanoma apskaičiuoti viso ES biudžeto bendro indėlio, todėl Biudžeto generalinis direktoratas negalėjo pateikti prasmingo ES biudžeto indėlio siekiant lyčių lygybės bendro įvertinimo.

Pirmą kartą Komisijos atliktas ES biudžeto bendro indėlio skatinant lyčių lygybę vertinimas turėjo trūkumų

2.33. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategijoje[25] Komisija nurodė, kad apsvarstys galimybę apskaičiuoti su lyčių lygybe susijusias išlaidas vykdant programas pagal 2021–2027 m. DFP. 2020 m. lapkričio mėn. Komisija, Taryba ir Europos Parlamentas susitarė, kad Komisija turėtų parengti atitinkamų išlaidų, patiriamų įgyvendinant kiekvieną programą pagal 2021–2027 m. DFP, vertinimo metodą[26].

---

[24] Audito Rūmų specialioji ataskaita 10/2021 „Lyčių aspekto integravimas į ES biudžetą: laikas pereiti nuo žodžių prie veiksmų“.

[25] COM(2020) 152 *final*: Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija.

[26] 2020 m. gruodžio 16 d. tarpinstitucinis susitarimas.

2.34. 2021 m. spalio mėn.[27] Taryba paragino Komisiją sukurti patikimą lėšų, skirtų ir naudojamų lyčių lygybei remti, stebėjimo sistemą ir kasmet teikti ataskaitas apie lyčių lygybės srityje pasiektus rezultatus, siekiant padidinti atskaitomybę ir biudžeto skaidrumą. Taryba paragino Komisiją užtikrinti, kad būtų turima patikimos informacijos apie lėšas, skiriamas ir naudojamas lyčių lygybei skatinti programų lygmeniu 2021–2027 m. daugiametėje finansinėje programoje (DFP).

2.35. Komisija parengė bandomąją metodiką, pagal kurią bus stebimos su lyčių lygybe susijusios 2021–2027 m. DFP išlaidos. Rengdama 2023 m. biudžeto projektą, Komisija šią metodiką išbandė visų ES finansavimo programų atžvilgiu. Prie 2023 m. biudžeto projekto pridedamose programų ataskaitose Komisija pateikė kiekvienos programos lentelę ir joje nurodė programos indėlį siekiant lyčių lygybės 2021 m. Visose programose klasifikuoti bendri metiniai įsipareigojimai tais konkrečiais metais, taikant balų sistemą (žr. ***1.35*** dalį). Regioninės politikos programos ataskaitoje indėlis grindžiamas „įvykdytais metiniais įsipareigojimais“. Tačiau ESF+ programos ataskaitoje jis buvo grindžiamas „2021–2027 m. programavimo laikotarpiui patvirtintomis, įvertintomis arba suplanuotomis metinėmis išlaidomis“. Programos „Horizontas Europa“ ataskaitoje pažymėta, kad vis dar reikia sukurti metodiką, pagal kurią būtų galima stebėti veiksmus, kuriais padedama siekti lyčių lygybės.

2.36. 2021 m. deklaruotą indėlį siekiant lyčių lygybės su deklaruotais įsipareigojimais galėjome sutikrinti tik trijose[28] iš 11 tikrintų programų. Be to, paskelbusi MVVA, Komisija vėliau atliko pataisymus, įskaitant su lyčių lygybe susijusius skaičius[29].

2.37. ***2.5 diagramoje*** pateikiama viso nurodyto 2021 m. biudžeto indėlio siekiant lyčių lygybės apžvalga ir Komisijos taikyti kriterijai.

---

[27] Tarybos išvados 12 829/21. Lyčių aspekto integravimas į ES biudžetą (Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita 10/2021), 2021 m. spalio 15 d.

[28] EITP, regioninė politika ir EMAF.

[29] 2022 m. liepos 20 d. Programų veiklos rezultatų apžvalgos svetainėje atliktų pataisymų, padarytų 2022 m. liepos 11 d. priėmus MVVA klaidų ištaisymą, sąrašas.

2.5 diagrama. ES biudžetas ir programos, kuriomis prisidedama siekiant lyčių lygybės

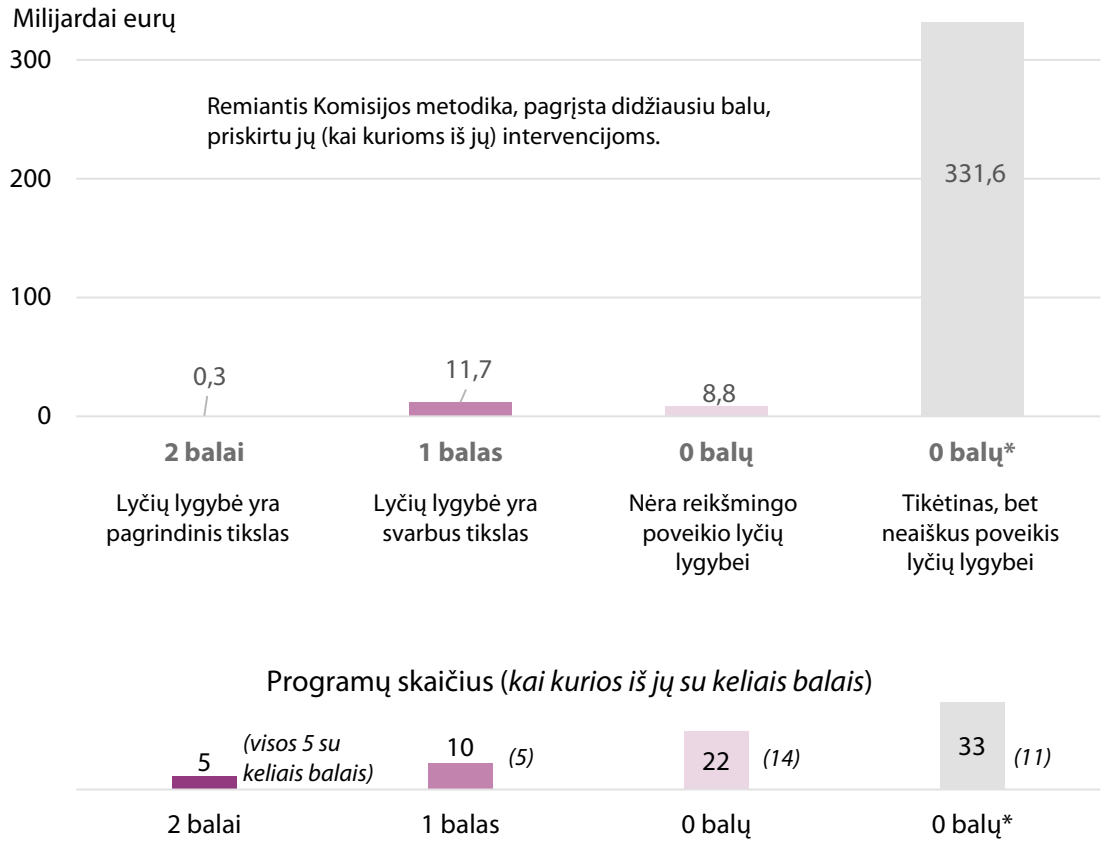

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis 2021 m. biudžeto projekte pateiktais Komisijos duomenimis.

2.38. 2023 m. biudžeto projekte ir MVVA nebuvo pateikta konsoliduotos informacijos apie sumas, kuriomis prisidedama prie lyčių lygybės. Komisijos pateiktų balų[30] negalėjome sutikrinti su atskira informacija apie kiekvieną programą.

2.39. 2023 m. biudžeto projekte Komisija pranešė, kad 95 % išlaidų programų arba padeda (1 ir 2 balai), arba gali padėti (0 balų*) siekti lyčių lygybės. Komisija padarė išvadą, kad, remiantis dabar turima informacija, mažiau nei 5 % galima laikyti neutraliomis lyties atžvilgiu.

2.40. Komisija susumavo į biudžetą įtrauktas programų, kurioms taikoma 2, 1 ir 0* balų, sumas. Tačiau pagal Komisijos metodiką, 0* balų reiškia, kad programos indėlis siekiant lyčių lygybės yra neaiškus ir turės būti įvertintas iš naujo.

[30] 2 balai: 5 programos; 1 balas: 6 programos; 0 balų: 7 programos; 0 balų*: 30 programų.

2.41. EBPO[31] rekomenduoja nevertinti programų, jei jų indėlis siekiant lyčių lygybės yra neaiškus. Taip siekiama išvengti painiavos tarp veiklos, kuria neprisidedama prie lyčių lygybės (0 balų), ir veiklos, kurios indėlis nežinomas (0* balų). Manome, kad Komisijos plačiai naudojami 0* balų (33 programos[32]) nesuteikia aiškios informacijos.

2.42. Peržiūrėjome 2023 m. biudžeto projekto programų ataskaitų 6.4 skirsnyje („Indėlis siekiant lyčių lygybės“) pateiktą informaciją. Nustatėme, kad 23 iš 47 programų nebuvo pateiktas pakankamas paskirtų balų pagrindimas. 3 programoms nebuvo pateiktas joks pagrindimas. Dar 20 programų pateiktas pagrindimas buvo menkas ir bendro pobūdžio. Iš šių 23 programų 15 nenurodyta informacija apie jokį indėlį siekiant su lyčių lygybe susijusio 5-ojo DVT.

2.43. ***2.5 priede*** pateikiamas 11 atrinktų programų indėlis siekiant lyčių lygybės, suskirstant pagal balus. Aštuoniose iš šių programų 2021 m. įsipareigojimų visumai suteikta 0* balų, o likusiose – įvairūs balai (2, 1, 0 ir 0*). Nustatėme, kad:

- iš aštuonių programų, kuriose buvo naudojama tik 0* balų, trijose[33] paaiškinta, kodėl buvo skirtas toks balas, ir tik vienoje[34] nurodytas indėlis siekiant 5-ojo DVT „Lyčių lygybė“.
- vykdant dvi *išorės veiksmų* programas buvo vadovaujamasi EBPO metodika ir nebuvo naudojamasi 0* balų.

Nėra nustatyta siektinų išlaidų reikšmių ir naudojama nedaug lyčių lygybės rodiklių

2.44. 2021–2027 m. DFP klimato srities ir biologinės įvairovės veiksmams konkrečios siektinos išlaidų reikšmės nustatytos, tačiau lyčių lygybės srityje panaši siektina reikšmė nenustatyta.

---

[31] EBPO: *Definition and minimum recommended criteria for the DAC gender equality policy marker*, 2016 m. gruodžio mėn.

[32] Vienuolikoje programų buvo naudojami ir kiti balai, o 22 programose buvo naudojama tik 0* balų.

[33] Skaitmeninė ES programa, regioninė politika ir ESF+.

[34] LIFE.

Su lytimi susiję rodikliai

2.45. Kaip aiškinta ***1 skyriuje*** (žr. ***1.48*** dalį), į mūsų tikrintas programas buvo įtraukti keli rodikliai, susiję su pasirinktais horizontaliaisiais politikos prioritetais. ***2.3 lentelėje*** pateikta įvairiose programose naudojamų rodiklių, susijusių su lyčių lygybe, pavyzdžių.

2.3 lentelė. Įvairiose programose naudojamų rodiklių, susijusių su lyčių lygybe, pavyzdžiai

ES finansavimo programa	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio rūšis	Duomenų dažnumas
REGIONINĖ POLITIKA (ERPF)	Nauji arba modernizuoti vaikų priežiūros ir švietimo infrastruktūros pajėgumai	Išdirbis	Kas metus
ESF+	Pasiekti dalyviai, kurie yra bedarbiai, įskaitant ilgalaikius bedarbius	Išdirbis	Kas metus
KVTBP „Globali Europa“	ES finansuojamo bendradarbiavimo, kuriuo skatinama lyčių lygybė ir moterų įgalėjimas, dalis	Indėlis	Kas metus

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis programų ataskaitomis.

2.46. Lyčių lygybės rodikliai gali reikšti kiekybinius rodiklius, pagrįstus pagal lytį suskirstytais statistiniais duomenimis[35]. Nustatėme, kad nors kai kurių fondų atveju esama teisinių reikalavimų skirstyti asmens duomenis pagal lytį[36], programų ataskaitose nebuvo pateikta pagal lytį suskirstytos informacijos apie rodiklius ir jų tikslines reikšmes.

[35] EBPO: *DAC Network on Gender Equality*.

[36] Pavyzdžiui, ESF+ rodikliai, įskaitant rodiklį „Pasiekti dalyviai, kurie yra bedarbiai, įskaitant ilgalaikius bedarbius“, turi būti suskirstyti pagal moteris, vyrus ir nebinarinio lytiškumo asmenis remiantis 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1057, kuriuo nustatomas „Europos socialinis fondas +“ (ESF+) ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 1296/2013, I priedu.

Yra nedaug informacijos apie ES programų pažangą siekiant DVT

2.47. Šiame skirsnyje daugiausia dėmesio skiriame tam, ar Komisija ES biudžeto indėliui siekiant DVT įvertinti taikė tinkamą veiklos peržiūros planą. ***2.6 diagramoje*** pateikti kriterijai, kuriais vadovavomės, ir mūsų bendras vertinimas.

2.6 diagrama. DVT srities veiklos peržiūros planas

DVT

Bendras vertinimas

Apskritai nustatėme, kad DVT įtraukti ribotai, o veiklos peržiūros planas yra iš dalies užbaigtas.

Kiekvieno veiklos komponento vertinimas

Komponentas	Vertinimas	Kriterijai
Aukščiausio lygio politinis įsipareigojimas	●	Prioritetas yra nustatytas tarpinstituciniame susitarime ir priklauso nuo tarpinstitucinio bendradarbiavimo biudžeto klausimais.
Išmatuojami tikslai ir rodikliai	●	Su šiuo prioritetu susiję daugelio programų tikslai ir rodikliai.
Aukšto lygio rezultatų siektinos reikšmės	○	Išlaidų siektinos reikšmės yra nustatytos reglamente arba siekiama nustatyti metinių išlaidų procentinę dalį.
Stebėjimo metodika	○	Komisija parengė atitinkamų išlaidų vertinimo programos lygmeniu metodiką.
Atskaitomybės užtikrinimas teikiant ataskaitas	◐	Komisija MVVA, PPO ir programų ataskaitose pateikė tikslią ir patikimą informaciją.

● Įgyvendinta

◐ Iš dalies įgyvendinta

○ Neįgyvendinta

Šaltinis: Audito Rūmai.
Pastaba. Mūsų vertinimo kriterijai išsamiau paaiškinti ***2.1 priede***.

2.48. Į 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos laikotarpio tarpinstitucinį susitarimą DVT yra įtraukti, ir yra keletas programų, kurių tikslai ir rodikliai susiję su šiuo prioritetu. Į jį neįtraukta išlaidų siektina reikšmė, ir Komisija neparengė metodikos atitinkamoms kiekvienos programos išlaidoms vertinti. Tolesniuose skirsniuose nurodoma, kad pateiktoje informacijoje yra netikslumų.

Vykdant ankstesnį Audito Rūmų darbą pastebėta, kad Komisija nepraneša apie biudžeto indėlį siekiant DVT

2.49. Savo ankstesnėje 2019 m. tvarumo ataskaitos apžvalgoje[37] pranešėme, kad nuo 2017 m. programų ataskaitose buvo pateikiami bendri aprašymai (nepriskiriant finansinių verčių), kaip minima programa prisidedama prie DVT. 2018 m. Komisija nusprendė, kad beveik kiekviena programa prisidedama siekiant vieno arba kelių DVT.

2.50. Atlikdami apžvalgą pripažinome, kad informacijos apie tvarumą įtraukimas į Komisijos veiklos rezultatų ataskaitas kėlė sunkumų. Tačiau atkreipėme dėmesį, kad tai galėtų padėti Komisijai racionalizuoti veiklos rezultatų rodiklius ir konkrečius programų ir politikos tikslus geriau suderinti su aukšto lygio bendraisiais tikslais.

2.51. Šioje apžvalgoje pabrėžėme, kad būtina parengti išsamią ataskaitų teikimo sistemą ir joje numatyti rodiklius, leidžiančius stebėti faktines su klimato sritimi susijusias išlaidas ir atitinkamus rezultatus. Laikėmės nuomonės, kad šie rodikliai galėtų būti svarbūs vertinant pažangą siekiant su klimato sritimi susijusių DVT.

Komisija pradėjo nurodyti ES išlaidų programų ir DVT ryšius

2.52. Komisijos 2023 m. biudžeto aplinkraštyje generaliniams direktoratams nurodyta išvardyti DVT, prie kurių įgyvendinimo prisidedama jų atitinkamomis programomis, ir pateikti iliustruojančių pavyzdžių. 2023 m. biudžeto projekte Komisija padarė išvadą, kad 2021 m. 41 programa prisidėta prie bent vieno DVT įgyvendinimo. Komisija nurodė DVT, prie kurių įgyvendinimo prisidedama kiekviena ES programa, ir pateikė tokio indėlio pavyzdžių.

2.53. Peržiūrėjome 2023 m. biudžeto projekto programų ataskaitų 6.5 skirsnyje („Indėlis siekiant DVT“) pateiktą informaciją ir nustatėme, kad 2021 m. dauguma programų prisidėta prie bent vieno DVT. Atskiri DVT vidutiniškai įtraukti į trečdalį išlaidų programų (žr. ***2.7 diagramą***).

[37] Apžvalga 07/2019 „Tvarumo ataskaita. ES institucijų ir agentūrų pažangos įvertinimas“.

2.7 diagrama. Informacija apie DVT programų ataskaitose

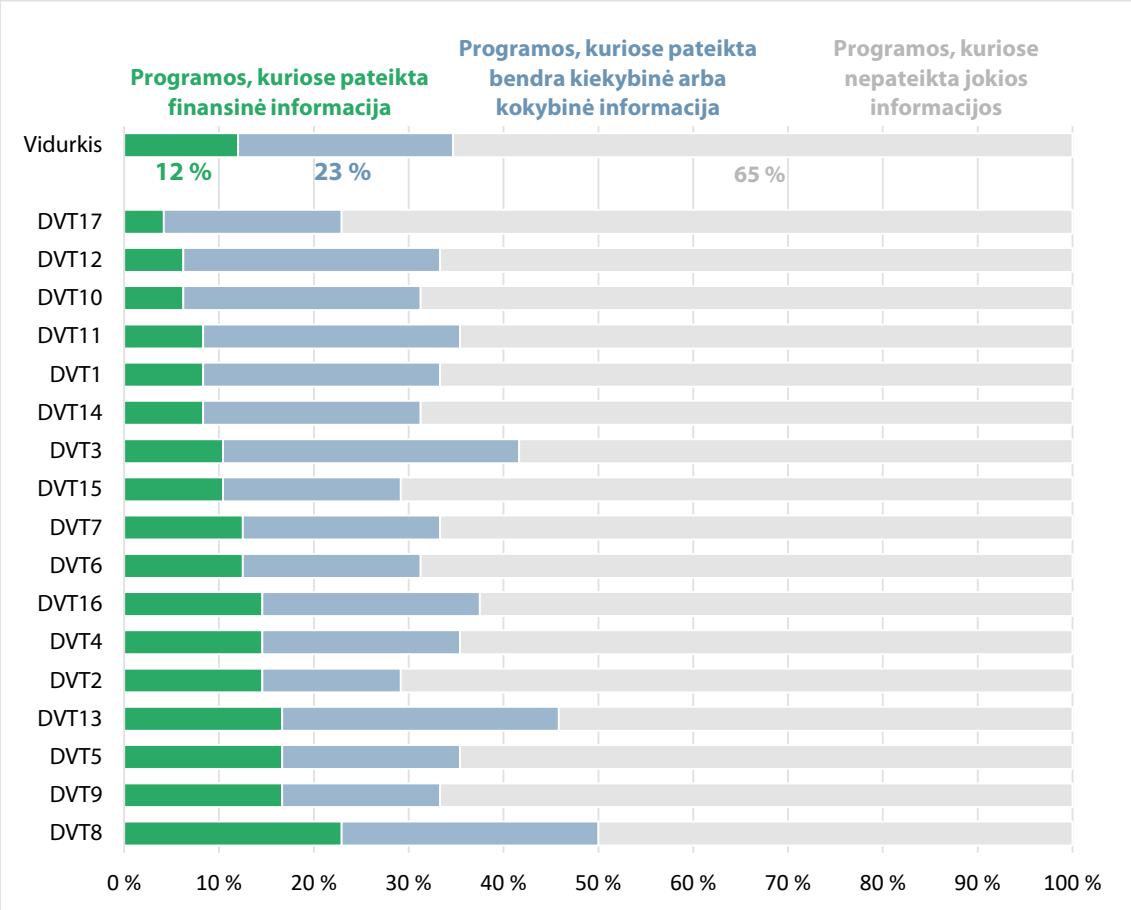

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos duomenimis.

2.54. Programų ataskaitose pateikta informacija apie veiklos rezultatus, susijusius su DVT, labai skyrėsi. Nustatėme, kad iš 11 pasirinktų programų (žr. ***2.8 diagramą***):

- aštuoniose programose pateikta finansinės informacijos apie bent vieną iš 17 DVT;
- ESF+, KVTBP „Globali Europa“ ir regioninė politika – tai trys programos, kuriose pateikta išsamiausia finansinė informacija;
- KVTBP „Globali Europa“ ir „Europos Horizontas“ buvo vienintelės dvi programos, apimančios visus 17 DVT.

2.8 diagrama. Nedaugelyje programų pateikta išsami finansinė informacija apie DVT

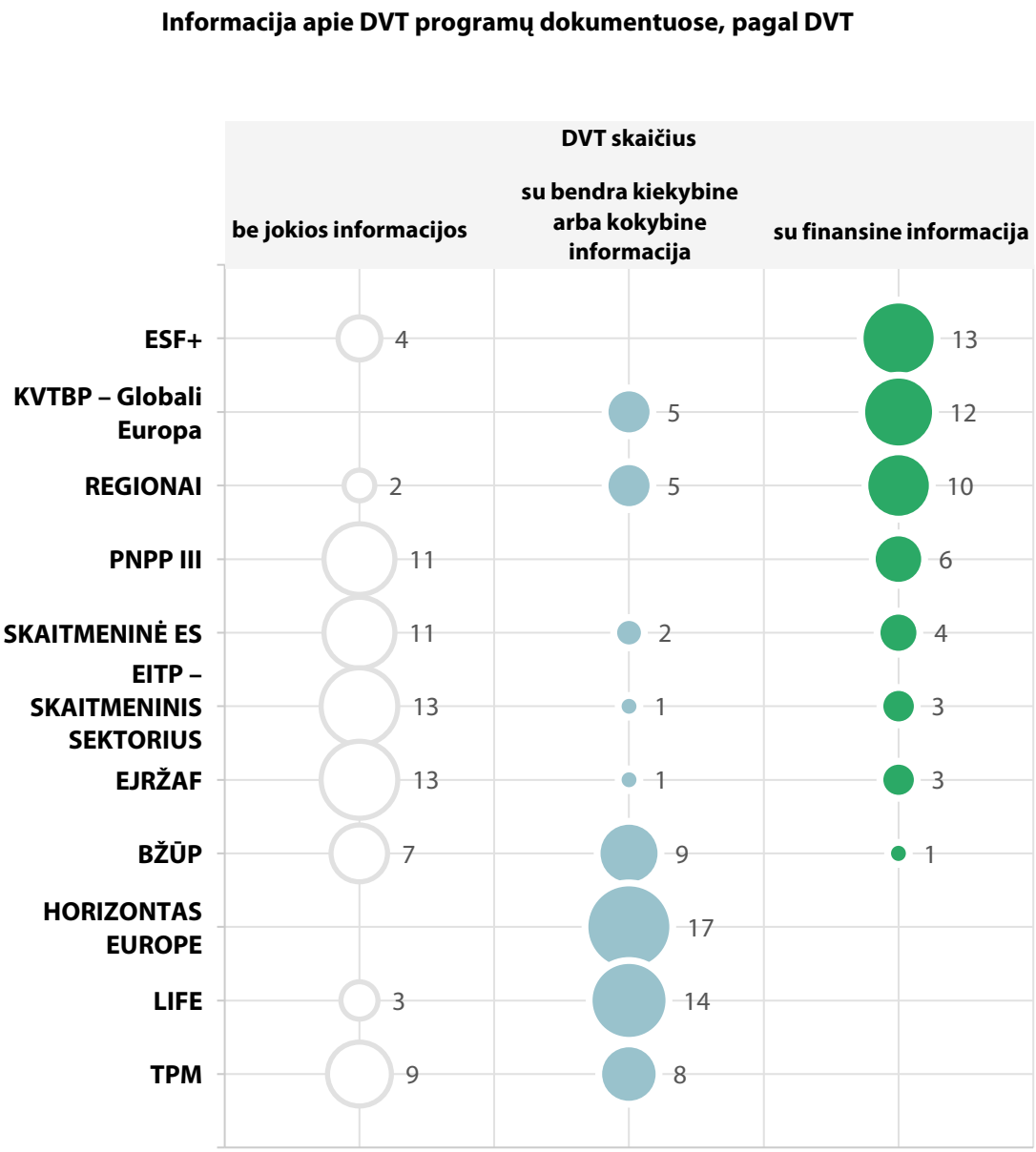

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos duomenimis.

Su DVT susiję rodikliai

2.55. Kaip paaiškinta ***1 skyriuje*** (žr. ***1.48*** dalį), į mūsų tikrintas programas buvo įtraukti keli rodikliai, susiję su pasirinktais horizontaliaisiais politikos prioritetais. ***2.4 lentelėje*** pateikta įvairiose programose naudojamų rodiklių, susijusių su DVT, pavyzdžių.

2.4 lentelė. Įvairiose programose naudojamų rodiklių, susijusių su DVT, pavyzdžiai

ES finansavimo programa	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio rūšis	Duomenų dažnumas
KVTBP „Globali Europa“	Ugdymo programose dalyvaujančių mokinių skaičius: a) pradinio ugdymo, b) vidurinio ugdymo ir asmenų, kurie pasinaudojo ES remiamomis institucinio profesinio mokymo arba profesinio mokymo darbo vietoje / įgūdžių ugdymo intervencinėmis priemonėmis, skaičius.	Išdirbis	Kas metus
PNPP III	Energijos intensyvumas, matuojamas pagal pirminę energiją ir BVP	Rezultatas	Kas metus
PNPP III	20–64 metų amžiaus asmenų užimtumo lygis	Poveikis	Kas metus

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis programų ataskaitomis.
Pastaba. Šie trys rodikliai aktualūs atitinkamai 4 DVT „Kokybiškas švietimas“, 7 DVT „Įperkama ir švari energija“ ir 8 DVT „Deramas darbas ir ekonomikos augimas“.

Skaitmeninė pertvarka yra naujas prioritetas

2.56. Šiame skirsnyje daugiausia dėmesio skiriame tam, ar Komisija ES biudžeto indėliui siekiant skaitmeninės pertvarkos įvertinti taikė tinkamą veiklos peržiūros planą. ***2.9 diagramoje*** pateikti kriterijai, kuriais vadovavomės, ir mūsų bendras vertinimas.

2.9 diagrama. Skaitmeninės pertvarkos srities veiklos peržiūros planas

Skaitmeninė pertvarka

Bendras vertinimas

Apskritai nustatėme, kad skaitmeninė pertvarka įtraukta ribotai, o veiklos peržiūros planas dar neparengtas.

Kiekvieno veiklos komponento vertinimas

Komponentas	Vertinimas	Kriterijai
Aukščiausio lygio politinis įsipareigojimas	○	Prioritetas yra nustatytas tarpinstituciniame susitarime ir priklauso nuo tarpinstitucinio bendradarbiavimo biudžeto klausimais.
Išmatuojami tikslai ir rodikliai	●	Su šiuo prioritetu susiję daugelio programų tikslai ir rodikliai.
Aukšto lygio rezultatų siektinos reikšmės	○	Išlaidų siektinos reikšmės yra nustatytos reglamente arba siekiama nustatyti metinių išlaidų procentinę dalį.
Stebėjimo metodika	○	Komisija parengė atitinkamų išlaidų vertinimo programos lygmeniu metodiką.
Atskaitomybės užtikrinimas teikiant ataskaitas	○	Komisija MVVA, PPO ir programų ataskaitose pateikė tikslią ir patikimą informaciją.

● Įgyvendinta
● Iš dalies įgyvendinta
○ Neįgyvendinta

Šaltinis: Audito Rūmai.
Pastaba. Mūsų vertinimo kriterijai išsamiau paaiškinti ***2.1 priede***.

2.57. 2021–2027 m. daugiametės finansinės programos laikotarpio tarpinstituciniame susitarime neskirta dėmesio skaitmeninei pertvarkai. DFP teisės aktuose ir tarpinstituciniame susitarime nenustatyta išlaidų siektinų reikšmių ir nereikalaujama, kad Komisija stebėtų išlaidas. Į NGEU skaitmeninė pertvarka įtraukta kaip naujas EGADP prioritetas. Konkrečiai, į ją įtrauktas kriterijus, kad bent 20 % visų

kiekvienos valstybės narės apskaičiuotųjų EGADP išlaidų būtų prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos[38].

Komisija pateikė informacijos apie konkrečių programų indėlį siekiant skaitmeninės pertvarkos

2.58. Kadangi tarpinstituciniame susitarime nebuvo nustatyta, kad skaitmeninės pertvarkos aspekto integravimas yra prioritetas, Komisija apie ją nepranešė nė vienos programos ataskaitos dalyje, kurioje nurodomas programos indėlis įgyvendinant horizontaliuosius prioritetus.

2.59. Tačiau informacijos apie skaitmeninę pertvarką buvo pateikta tais atvejais, kai tai buvo programos, kurių bendrieji arba konkretūs tikslai buvo susiję su šia sritimi. Pavyzdžiui, apie programos „Skaitmeninė Europa“ laimėjimus buvo pranešta ir programos ataskaitoje, ir MVVA II tome.

Su skaitmenine pertvarka susiję rodikliai

2.60. Kaip paaiškinta ***1 skyriuje*** (žr. ***1.48*** dalį), į mūsų tikrintas programas buvo įtraukti keli rodikliai, susiję su pasirinktais horizontaliaisiais politikos prioritetais. ***2.5 lentelėje*** pateikta įvairiose programose naudojamų rodiklių, susijusių su skaitmenine pertvarka, pavyzdžių.

2.5 lentelė. Įvairiose programose naudojamų rodiklių, susijusių su skaitmenine pertvarka, pavyzdžiai

ES finansavimo programa	Rodiklio pavadinimas	Rodiklio rūšis	Duomenų dažnumas
EITP skaitmeninės ekonomikos sektoriaus dalis	Naujos jungtys su itin didelio pralaidumo tinklais, skirtais socialinę ir ekonominę pažangą skatinantiems subjektams, ir itin aukštos kokybės ryšio jungtys, skirtos vietos bendruomenėms	Rezultatas	Kas metus
REGIONINĖ POLITIKA (ERPF)	Papildomi būstai ir įmonės, turintys plačiajuosčio ryšio prieigos prie itin didelio pralaidumo tinklo abonementą	Rezultatas	Pirmieji duomenys 2026 m.
SKAITMENINĖ ES	Įmonės, kurių skaitmeninio intensyvumo lygis yra aukštas	Poveikis	Kas metus

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis programų ataskaitomis.

[38] Specialioji ataskaita 21/2022 „Komisijos atliktas nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimas iš esmės tinkamas, bet įgyvendinimo rizikos veiksnių vis dar yra“.

2.61. Su šiuo prioritetu susiję keli rodikliai yra įtraukti į KVTBP „Globali Europa“ rezultatų sistemą (buvusią ES rezultatų sistemą). Tačiau jie nebuvo įtraukti į KVTBP „Globali Europa“ programos veiklos peržiūros planą, nes šis planas pradėtas taikyti tik vėlesniame etape.

Išvados ir rekomendacijos

2.62. Remdamiesi mūsų atlikta ***1 skyriaus*** analize nustatėme, kad klimato, biologinės įvairovės, lyčių lygybės, darnaus vystymosi tikslų ir skaitmeninės pertvarkos prioritetai iš tikrųjų buvo įtraukti į pasirinktas išlaidų programas. Tačiau šio prioritetų įtraukimo mastas labai skiriasi, ir mažiausiai įtrauktas yra lyčių lygybės prioritetas (žr. ***1.20*** dalį).

2.63. Komisija stebi išlaidas, skirtas klimato, biologinės įvairovės ir lyčių lygybės sritims. Komisija parengė bandomąją išlaidų, skirtų lyčių lygybės sričiai, vertinimo metodiką, tačiau ji nėra tokia pažangi kaip išlaidų, skirtų klimato ir biologinės įvairovės sritims, vertinimo metodika (žr. ***1.25–1.37*** dalis).

2.64. Dabar tik klimato tikslui yra nustatytos konkrečios siektinos reikšmės, taikytinos šiam tikslui skirtai biudžeto daliai, taip pat konkrečios siektinos reikšmės, taikytinos stebint pažangą siekiant šio išlaidų tikslo (žr. ***1.24*** dalį).

2.65. 2019 m. Komisija pradėjo bandomąjį projektą, kurio tikslas – sukurti konceptualią sistemą, pagal kurią būtų galima vertinti apibendrintus įvairių programų rezultatus, susijusius su darbo vietomis, klimatu ir skaitmenine pertvarka. Pripažįstame, kad sudėtinga parengti horizontaliųjų prioritetų veiklos peržiūros planą, tačiau manome, kad dabartinė pažanga yra nepakankama (žr. ***1.50–1.51*** dalis).

1 rekomendacija. Horizontaliuosius politikos prioritetus geriau įtraukti į veiklos peržiūros planą

Atsižvelgdama į taikomo metodo sąnaudas ir įgyvendinamumą Komisija horizontaliųjų politikos prioritetų įtraukimą į veiklos peržiūros planą turėtų pagerinti:

a) atsižvelgdama į savo bandomojo projekto dėl biudžeto išlaidų poveikio horizontaliesiems prioritetams veiksmingumo rodiklių rezultatus ir, remiantis padarytomis išvadomis, įgyvendindama atitinkamas priemones;

b) patobulindama lyčių lygybės srities išlaidų stebėjimo metodiką, sugriežtindama būtiniausius kriterijus, taikomus skiriant balus, naudojamus kaip ES lyčių lygybės politikos rodikliai, ir būsimuose pasiūlymuose dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų lyčių lygybę įtraukdama į programas;

c) analizuodama, ar reikia stebėti išlaidas, skirtas skaitmeninei pertvarkai ir DVT remti, ir nuspręsdama, kaip jas stebėti.

Tikslinė įgyvendinimo data: rengiant daugiametę finansinę programą po 2027 m.

2.66. Kiekvienais metais Biudžeto generalinis direktoratas kitiems generaliniams direktoratams pateikia nurodymus – biudžeto aplinkraštį – ir informuoja apie biudžeto projekto rengimą. Komisija 2022 m. birželio 7 d. paskelbtoje MVVA nustatė keletą kodavimo klaidų. Dalis šių klaidų buvo reikšmingos, ir Komisija vėliau jas ištaisė (žr. ***1.52*** ir ***2.14*** dalis). Be to, manome, kad buvo atvejų, kai sąmatos buvo labai apytikslės (žr. ***2.24*** dalį), ir Komisija tuos atvejus nepakankamai paaiškino.

2.67. Neatsiejama aspekto integravimo dalis yra tai, kad programomis vienu metu prisidedama įgyvendinant kelis prioritetus. Gali būti skirtingų prioritetų sinergija. MVVA nepaaiškinta tokia sinergija, ypač klimato ir biologinės įvairovės sričių sinergija (žr. ***2.17–2.19*** dalis).

2.68. Apskritai, Komisija ES biudžeto indėliui siekiant klimato ir biologinės įvairovės tikslų įvertinti taikė tinkamą veiklos peržiūros planą. Veiklos peržiūros planas, skirtas indėliui siekiant lyčių lygybės įvertinti, pagerėjo, tačiau turi trūkumų, o indėlio siekiant DVT ir skaitmeninės pertvaros vertinimo sistemos dar turi būti tobulinamos (žr. ***2.8***, ***2.30***, ***2.48*** ir ***2.57*** dalis).

2 rekomendacija. Metinėje valdymo ir veiklos ataskaitoje ir programų ataskaitose geriau teikti informaciją apie horizontaliuosius politikos prioritetus

Siekdama padidinti *integruotųjų finansinių ir atskaitomybės ataskaitų* rinkinyje teikiamos informacijos apie horizontaliuosius politikos prioritetus, susijusius su pavienėmis programomis ir visu ES biudžetu, patikimumą, Komisija turėtų:

a) kiek įmanoma, metinėje valdymo ir veiklos ataskaitoje pateikti tikslią finansinę ir nefinansinę informaciją apie horizontaliuosius politikos prioritetus;

b) tiek MVVA, tiek programų ataskaitose teikti informaciją apie naudojamas išlaidas, kuriomis vienu metu prisidedama įgyvendinant kelis horizontaliuosius politikos prioritetus, kad būtų geriau atskleista tokių politikos sričių sinergija;

c) metinėje valdymo ir veiklos ataskaitoje teikti informaciją apie visas atitinkamas biudžeto išlaidas, kuriomis, kaip nustatyta, daromas teigiamas poveikis lyčių lygybei.

Tikslinė įgyvendinimo data: rengiant 2023 m. metinę valdymo ir veiklos ataskaitą, išskyrus būsimą apskaitos sistemą, kuri turėtų būti įgyvendinta pagal kitą daugiametę finansinę programą.

Priedai

2.1 priedas. Audito kriterijai, taikomi vertinant klimato srities, biologinės įvairovės, lyčių aspekto, DVT ir skaitmeninio aspekto veiklos peržiūros planą

Veiklos komponentas	Kriterijai	Veiklos komponento vertinimas
Aukščiausio lygio politinis įsipareigojimas	Prioritetas nėra įtrauktas į tarpinstitucinį susitarimą ir priklauso nuo tarpinstitucinio bendradarbiavimo biudžeto klausimais.	**Nejgyvendinta**
	Prioritetas yra nustatytas tarpinstituciniame susitarime ir priklauso nuo tarpinstitucinio bendradarbiavimo biudžeto klausimais.	**Įgyvendinta**
Išmatuojami tikslai ir rodikliai	Su šiuo prioritetu susiję tikslai ir rodikliai yra įtraukti į nedaug programų.	**Nejgyvendinta**
	Į kai kurias programas įtraukti su šiuo prioritetu susiję tikslai ir rodikliai.	**Iš dalies įgyvendinta**
	Su šiuo prioritetu susiję tikslai ir rodikliai yra įtraukti į daug programų.	**Įgyvendinta**
Aukšto lygio rezultatų siektinos reikšmės	Išlaidų siektinos reikšmės nėra nustatytos reglamente ir nesiekiama nustatyti metinių išlaidų procentinės dalies.	**Nejgyvendinta**
	Išlaidų siektinos reikšmės yra nustatytos reglamente arba siekiama nustatyti metinių išlaidų procentinę dalį.	**Įgyvendinta**
Stebėjimo metodika	Komisija neparengė atitinkamų išlaidų vertinimo programos lygmeniu metodikos.	**Nejgyvendinta**
	Komisija parengė atitinkamų išlaidų vertinimo programos lygmeniu metodiką.	**Įgyvendinta**

Veiklos komponentas	Kriterijai	Veiklos komponento vertinimas
Atskaitomybės užtikrinimas teikiant ataskaitas	Komisija MVVA, PPO ir programų ataskaitose tikslią ir patikimą informaciją apie horizontalųjį prioritetą pateikė tik kelių programų atžvilgiu.	**Neįgyvendinta**
	Komisija MVVA, PPO ir programų ataskaitose tikslią ir patikimą informaciją apie horizontalųjį prioritetą pateikė kai kurių programų atžvilgiu.	**Iš dalies įgyvendinta**
	Komisija MVVA, PPO ir programų ataskaitose visą tikslią ir patikimą informaciją apie horizontalųjį prioritetą pateikė visų programų atžvilgiu.	**Įgyvendinta**
Bendrasis įvertinimas	Įgyvendinta mažiau nei pusė veiklos komponentų.	**0 – neįgyvendinta**
	Įgyvendinta maždaug pusė veiklos komponentų.	**1 – iš dalies įgyvendinta**
	Įgyvendinta daugiau nei pusė veiklos komponentų.	**2 – įgyvendinta**

2.2 priedas. Indėlis 2021 m. siekiant klimato tikslų, ankstesnių metų sąmata ir pagrindiniuose teisės aktuose nustatytos siektinos reikšmės

Programa	Klimato sritis, 2021 m. (2022 m. biudžeto projektas) (milijardai eurų)	Klimato sritis, 2021 m. (2023 m. biudžeto projektas) (milijardai eurų)	Bendras klimato srities įvertis 2021–2027 m. (milijardai eurų)	Bendras biudžetas 2021–2027 (milijardai eurų)	%, įverčiai 2021–2027	Pagrindiniuose teisės aktuose nustatytos siektinos reikšmės
„Europos horizontas“	5 000	4 750	32 226	92 972	35 %	35 %
EITP skaitmeninės ekonomikos sektoriaus dalis	4 284	4 194	20 944	33 109	63 %	60 %
SKAITMENINĖ ES	0	36	36	6 608	1 %	Netaikoma
REGIONINĖ POLITIKA	17 474	37	80 425	293 525	27 %	[1]
ESF+	1 075	0	6 450	118 122	5 %	Netaikoma
BŽŪP	15 900	17 212	144 321	386 333	37 %	40 %
EJRŽAF	109	48	1 025	6 073	17 %	Netaikoma
LIFE	446	375	2 979	5 457	55 %	61 %
Teisingos pertvarkos mechanizmas	0	9	20 045	20 097	100 %	100 %
KVTBP „Globali Europa“	3 618	2 037	27 879	79 756	35 %	30 %
PNPP III	297	509	3 848	14 780	26 %	18 %
IŠ VISO	**48 203**	**29 208**	**340 178**	**1 056 831**	**32 %**	

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos duomenimis.

[1] 30 % ERPF ir 37 % *Sanglaudos fondo* (SF).

2.3 priedas. Indėlis 2021 m. siekiant klimato tikslų, kaip visų įsipareigojimų procentinė dalis

Programa	Iš viso klimato srities įsipareigojimų – biudžetas ir NGEU (milijardai eurų)	Iš viso įsipareigojimų 2021 m. (milijardai eurų)	Klimato srities %, pasiekta 2021 m.	Pagrindiniame teisės akte nustatytos siektinos reikšmės
„Europos horizontas“	4 750	13 586	35 %	35 %
EITP skaitmeninės ekonomikos sektoriaus dalis	4 194	4 510	93 %	60 %
SKAITMENINĖ ES	36	1 160	3 %	Netaikoma
REGIONINĖ	37	261	14 %	[1]
ESF+	0	146	0 %	Netaikoma
BŽŪP	17 212	57 389	30 %	40 %
EJRŽAF	48	107	45 %	Netaikoma
LIFE	375	740	51 %	61 %
Teisingos pertvarkos mechanizmas	9	10	97 %	100 %
KVTBP „Globali Europa“	2 037	10 834	19 %	30 %
PNPP III	509	1 572	32 %	18 %
IŠ VISO	**29 208**	**90 313**	**32 %**	

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos duomenimis.

[1] 30 % ERPF ir 37 % SF.

2.4 priedas. Indėlis 2021 m. siekiant biologinės įvairovės tikslų ir būsimi įverčiai (milijardais eurų)

Programa	Biologinė įvairovė, 2021 m.	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Iš viso 2021–2027
„Europos horizontas“	1 068	1 068	960	1 030	884	902	920	6 832
EITP skaitmeninės ekonomikos sektoriaus dalis	0	0	0	0	0	0	0	0
SKAITMENINĖ ES	0	0	0	0	0	0	0	0
REGIONINĖ POLITIKA	0	2 050	2 424	2 826	3 252	3 705	4 184	18 441
ESF+	0	0	0	0	0	0	0	0
BŽŪP	9 943	9 179	9 021	9 038	9 055	9 072	9 090	64 398
EJRŽAF	17	129	129	129	129	129	129	791
LIFE	332	344	331	346	366	391	420	2 530
Teisingos pertvarkos mechanizmas	0	0	0	0	0	0	0	0
KVTBP „Globali Europa“	529	814	837	953	1 174	1 150	1 058	6 515
PNPP III	33	84	94	96	96	97	102	602
IŠ VISO	11 922	13 668	13 796	14 418	14 956	15 446	15 903	**100 109**

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos duomenimis.

2.5 priedas. Indėlis 2021 m. siekiant lyčių lygybės tikslų pagal balus (milijardais eurų)

Programa	2 lyčių lygybės balai	1 lyčių lygybės balas	0 lyčių lygybės balų	0* lyčių lygybės balų	Iš viso 2021 m. (lyčių lygybė)
„Europos horizontas“	37,7	160,0	0,0	11 195,5	**11 393,2**
EITP skaitmeninės ekonomikos sektoriaus dalis	0,0	0,0	0,0	4 510,1	**4 510,1**
SKAITMENINĖ ES	0,0	0,0	0,0	1 130,0	**1 130,0**
REGIONINĖ POLITIKA	0,0	0,0	0,0	260,8	**260,8**
ESF+	0,0	0,0	0,0	143,1	**143,1**
BŽŪP	0,0	0,0	0,0	55 032,2	**55 032,2**
EJRŽAF	0,0	0,0	0,0	106,5	**106,5**
LIFE	0,0	0,0	0,0	738,7	**738,7**
Teisingos pertvarkos mechanizmas	0,0	0,0	0,0	3,9	**3,9**
KVTBP „Globali Europa“	200,0	8 453,0	2 180,0	0,0	**10 833,0**
PNPP III	42,8	498,4	1 025,1	0,0	**1 566,3**
IŠ VISO	**280,5**	**9 111,4**	**3 205,1**	**73 121,8**	**85 717,8**

Šaltinis: Audito Rūmai, remiantis Komisijos duomenimis.

3 skyrius

Atsižvelgimas į rekomendacijas

Turinys

	Dalis
Įvadas	3.1.–3.4.
Pastabos	3.5.–3.21.
Mūsų audituojamų subjektų visiškai priimtų rekomendacijų dalis padidėjo	3.5.–3.6.
Visiškai arba dauguma atžvilgių įgyvendintų rekomendacijų dalis iš esmės šiek tiek sumažėjo	3.7.–3.8.
75 % Europos Komisijai skirtų rekomendacijų įgyvendintos visiškai arba dauguma atžvilgių	3.9.–3.15.
70 % kitiems audituojamiems subjektams skirtų rekomendacijų įgyvendintos visiškai arba dauguma atžvilgių	3.16.–3.18.
Laiku įgyvendintų rekomendacijų dalis sumažėjo	3.19.–3.20.
Įgyvendinimo lygis susijęs su audituojamiems subjektams skirtų audito rekomendacijų priėmimu	3.21.
Išvada	3.22.
Priedai	
3.1 priedas. Išsami informacija apie 2018 m. rekomendacijų įgyvendinimo padėtį pagal ataskaitas (Europos Komisija)	
3.2 priedas. Išsami informacija apie 2018 m. rekomendacijų įgyvendinimo padėtį pagal ataskaitas (kiti audituojami subjektai)	
3.3 priedas. Specialiosios ataskaitos, kuriose pateiktas visas rekomendacijas Komisija įgyvendino visiškai arba dauguma atžvilgių	

Įvadas

3.1. Kasmet peržiūrime, kokiu mastu mūsų audituojami subjektai ėmėsi veiksmų, atsižvelgdami į mūsų rekomendacijas praėjus trejiems metams nuo jų pateikimo. Šis atsižvelgimas į mūsų rekomendacijas yra svarbus audito ciklo etapas. Juo remdamiesi gauname grįžtamąją informaciją apie tai, ar audituojami subjektai ėmėsi mūsų rekomenduojamų veiksmų ir ar buvo išspręsti mūsų iškelti klausimai, be to, audituojamiems subjektams suteikiamas akstinas įgyvendinti mūsų rekomendacijas. Jis taip pat svarbus numatant ir planuojant mūsų audito darbą ateityje ir vykdant rizikos stebėseną.

3.2. Šiais metais analizavome 30 iš 35 specialiųjų ataskaitų, kurias paskelbėme 2018 m., rekomendacijas. Penkiose specialiosiose ataskaitose[1] pateiktos rekomendacijos nepatenka į šios užduoties taikymo sritį, nes tikrinome, kaip į jas atsižvelgta, atlikdami atskirus auditus arba tai padarysime ateityje.

3.3. Tikrinome, kaip buvo atsižvelgta į iš viso 325 rekomendacijas. Iš jų 255 rekomendacijos buvo skirtos Europos Komisijai. Likusios 70 rekomendacijų buvo skirtos Europos Parlamentui, Europos Sąjungos Tarybai, Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, Europos Centriniam Bankui, Europos išorės veiksmų tarnybai ir Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijai. Kaip ir anksčiau, tik valstybėms narėms skirtos rekomendacijos nebuvo įtrauktos į tikrinimo, kaip buvo atsižvelgta į rekomendacijas, aprėptį.

---

[1] Specialioji ataskaita 22/2018 „Judumas pagal programą „Erasmus+“: milijonai dalyvių ir daugialypė Europos pridėtinė vertė, tačiau veiksmingumo vertinimas turi būti dar labiau pagerintas“, Specialioji ataskaita 27/2018 „Pabėgėlių Turkijoje rėmimo priemonė: naudinga parama, tačiau būtini patobulinimai siekiant užtikrinti, kad lėšos būtų racionaliau naudojamos“, Specialioji ataskaita 28/2018 „Dauguma programoje „Horizontas 2020“ įgyvendintų priemonių palengvino paramos gavėjų dalią, tačiau vis dar yra tobulintinų sričių“, Specialioji ataskaita 30/2018 „ES keleivių teisės – plačios, bet vis dėlto keleiviams tenka dėl jų pakovoti“ ir Specialioji ataskaita 32/2018 „Europos Sąjungos skubiosios pagalbos Afrikai patikos fondas. Tai lanksti priemonė, tačiau reikia skirti dėmesio konkrečioms sritims“.

3.4. Kad atliktume savo atsižvelgimo į rekomendacijas darbą, vykdėme dokumentų peržiūras ir surengėme interviu su audituojamais subjektais. Siekdami užtikrinti teisingą ir subalansuotą peržiūrą, savo nustatytus faktus nusiuntėme audituojamiems subjektams ir savo galutinėje analizėje atsižvelgėme į jų atsakymus. Siekiant išvengti pakartotinio skaičiavimo, rekomendacijos nurodytos audituojamo subjekto, kuriam iš esmės rekomendacija buvo skirta, sąraše (išskyrus Specialiąją ataskaitą 34/2018, kadangi rekomendacijos buvo skirtos visoms penkioms audituotoms institucijoms). Mūsų darbo rezultatai atspindi padėtį 2022 m. gegužės mėn. pradžioje.

Pastabos

Mūsų audituojamų subjektų visiškai priimtų rekomendacijų dalis padidėjo

3.5. Iš 325 mūsų tikrintų rekomendacijų, mūsų audituojami subjektai visiškai arba iš dalies priėmė 300 (92 %) ir nepriėmė 25 (8 %) (žr. ***3.1 diagramą***).

3.6. Palyginti su ankstesniais metais, mūsų visiškai priimtų rekomendacijų dalis padidėjo nuo 77 % iki 83 %, o bendra visiškai ar iš dalies priimtų rekomendacijų dalis išliko palyginti stabili.

3.1 diagrama. Kaip mūsų audituojami subjektai priėmė mūsų 2018 ir 2017 m. specialiųjų ataskaitų rekomendacijas

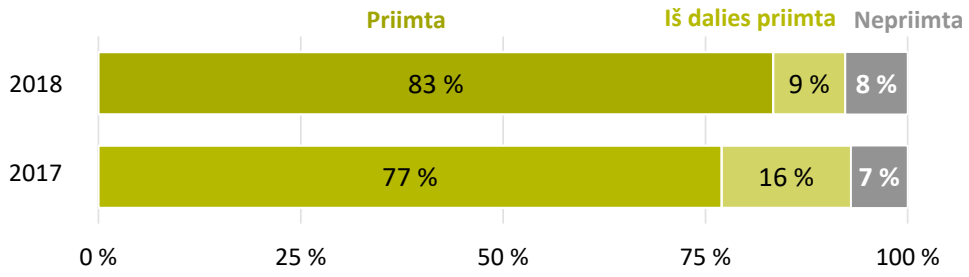

Šaltinis: Audito Rūmai.

Visiškai arba dauguma atžvilgių įgyvendintų rekomendacijų dalis iš esmės šiek tiek sumažėjo

3.7. Mūsų atsižvelgimo į rekomendacijas peržiūros metu šešiolika iš mūsų tikrintų 325 rekomendacijų dar nebuvo įgyvendintos. Iš likusių 309 rekomendacijų mūsų audituojami subjektai visiškai įgyvendino 184 (60 %). 45 (15 %) rekomendacijas jie įgyvendino dauguma atžvilgių (žr. ***3.2 diagramą***).

3.8. Palyginti su praėjusiais metais, visiškai įgyvendintų rekomendacijų dalis sumažėjo nuo 70 % iki 60 %, o dauguma atžvilgių įgyvendintų rekomendacijų dalis padidėjo nuo 10 % iki 15 %. Bendra rekomendacijų, kurios buvo įgyvendintos tik kai

kuriais atžvilgiais arba iš viso neįgyvendintos, dalis išliko palyginti stabili. išsamesnė informacija apie rekomendacijų įgyvendinimo padėtį pateikta ***3.1*** ir ***3.2 prieduose***.

3.2 diagrama. Kaip mūsų audituojami subjektai įgyvendino mūsų 2018 ir 2017 m. specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas

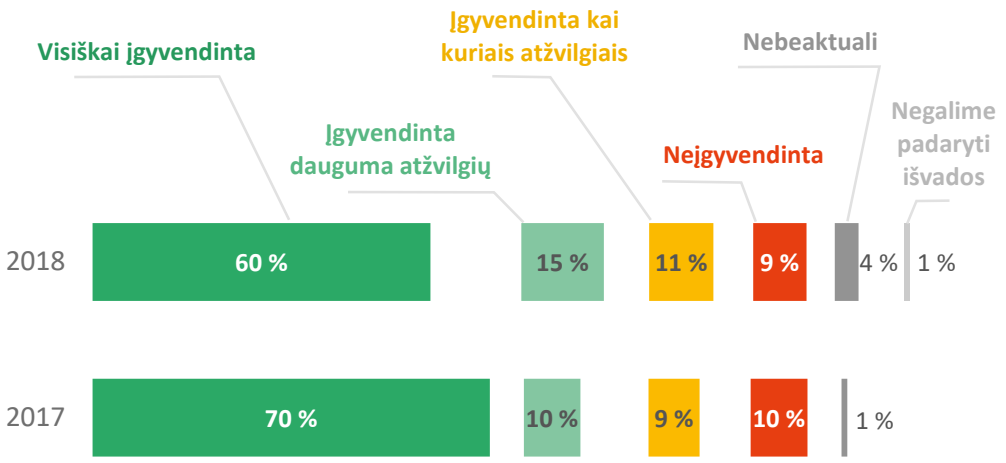

Šaltinis: Audito Rūmai.

75 % Europos Komisijai skirtų rekomendacijų įgyvendintos visiškai arba dauguma atžvilgių

3.9. Iš viso Komisijai pateikta 321 rekomendacija. Atsižvelgimo į šešiasdešimt šešias rekomendacijas, pateiktas penkiose specialiosiose ataskaitose (22/2018, 27/2018, 28/2018, 30/2018 ir 32/2018), peržiūrą atlikome atskirai, todėl jos į šią ataskaitą neįtrauktos (žr. ***3.2*** dalį).

3.10. Mūsų atsižvelgimo į rekomendacijas peržiūros metu šešiolika iš mūsų tikrintų 255 rekomendacijų dar nebuvo įgyvendintos. Iš likusių 239 rekomendacijų Komisija visiškai įgyvendino 148 (62 %), o 32 (13 %) – dauguma atžvilgių. Be to, Komisija kai kuriais atžvilgiais įgyvendino 28 (12 %) rekomendacijas ir iš viso neįgyvendino 27 (11 %) rekomendacijų (žr. ***3.3 diagramą***). Dažniausiai audituojami subjektai mūsų rekomendacijų neįgyvendindavo dėl to, kad jie joms nepritarė (žr. ***3.21*** dalį). Keturiais atvejais (2 %) nebuvo reikalaujama atlikti įgyvendinimo padėties vertinimo, nes, mūsų nuomone, rekomendacija nebeaktuali.

3.3 diagrama. Komisijai skirtų mūsų 2018 m. specialiosiose ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas

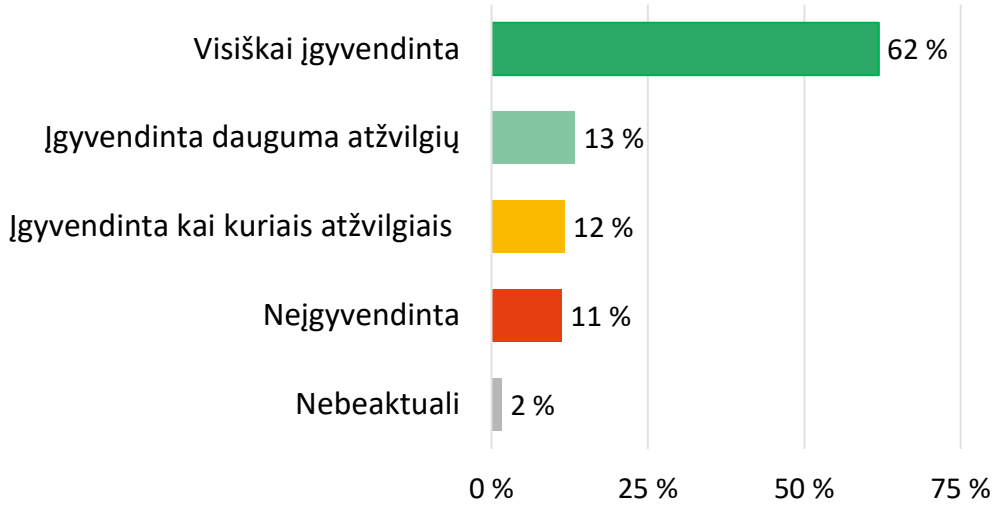

Šaltinis: Audito Rūmai.

3.11. ***3.1 priede*** pateikiama išsamesnė informacija apie rekomendacijų įgyvendinimo padėtį. Jame taip pat trumpai aprašomi patobulinimai ir likę trūkumai, darantys poveikį rekomendacijoms, kurios buvo įgyvendintos kai kuriais atžvilgiais.

3.12. 13 iš 28 specialiųjų ataskaitų visas Komisijai skirtas rekomendacijas (žr. ***3.3 priedą***) ji įgyvendino visiškai arba dauguma atžvilgių.

3.13. Komisijos požiūris į tai, ar rekomendacijos įgyvendintos ir kokiu mastu, kartais yra kitoks nei Audito Rūmų. Jei Komisija mano, kad rekomendacija visiškai įgyvendinta, ji paprastai nebestebi padėties po jos įgyvendinimo, net jei mes įgyvendinimo lygį vertiname skirtingai.

3.14. Atlikę savo 2019 ir 2020 m. peržiūrą, kaip buvo atsižvelgta į rekomendacijas, 101 rekomendaciją, pateiktą mūsų 2016 m. specialiosiose ataskaitose, ir 47 rekomendacijas, pateiktas mūsų 2017 m. specialiosiose ataskaitose, įvertinome kaip neįgyvendintas[2]. Šiais metais 132 iš šių 148 rekomendacijų vis dar buvo neįgyvendintos ir Komisija jų padėties nebestebėjo (žr. ***3.4 diagramą***). Komisija pačiose specialiosiose ataskaitose nepriėmė 36 iš šių 132 rekomendacijų. Ji manė, kad likusios

[2] Žr. mūsų 2019 m. ES biudžeto veiksmingumo ataskaitos 7.11 ir 7.12 dalis ir mūsų 2020 m. ES biudžeto veiksmingumo ataskaitos 7.11–7.13 dalis.

96 rekomendacijos buvo visiškai įgyvendintos, kai buvo atliekamos dvejų praėjusių metų atsižvelgimo į rekomendacijas peržiūros, nors mes įvertinome kitaip.

3.4 diagrama. Atsižvelgimas į 2016 ir 2017 m. specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas, kurių Komisija nebuvo visiškai įgyvendinusi dvejų ankstesnių metų atsižvelgimo į rekomendacijas peržiūros metu

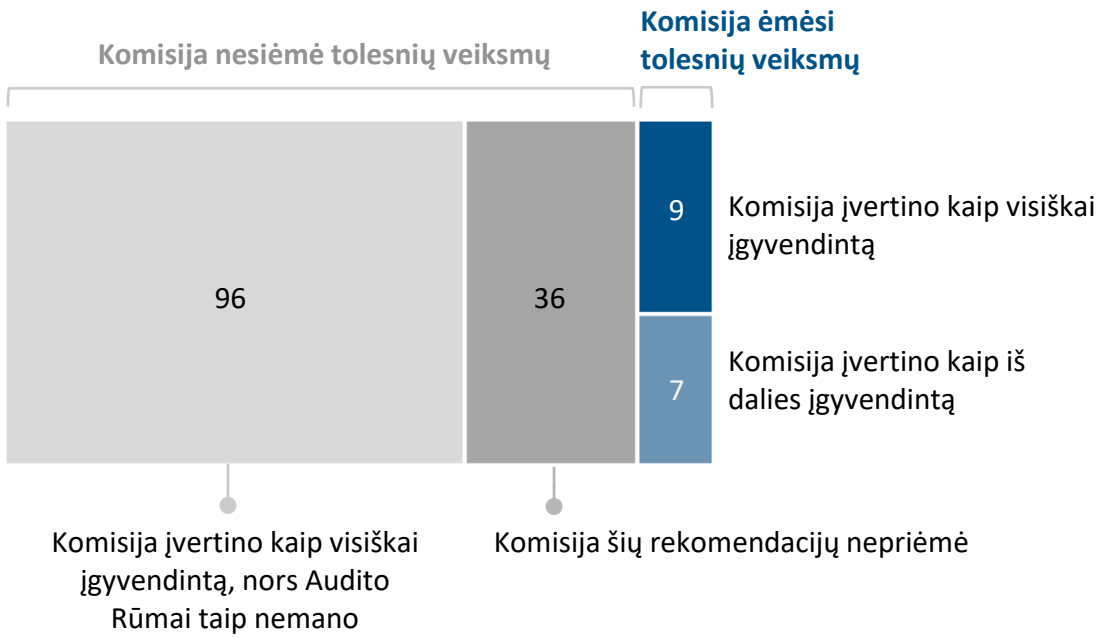

Šaltinis: Audito Rūmai.

3.15. Komisija toliau stebėjo likusių 16 iš 148 rekomendacijų, kurios nebuvo visiškai įgyvendintos, įgyvendinimą. Ji mano, kad nuo tada ji baigė įgyvendinti 9 iš 16 rekomendacijų. Taikydami atsižvelgimo į rekomendacijas peržiūros metodą 2016 ir 2017 m. specialiosiose ataskaitose pateiktoms neįgyvendintoms rekomendacijoms, toliau stebime tokius atvejus, analizuodami Komisijos duomenis, tačiau jų išsamiai nenagrinėjome.

70 % kitiems audituojamiems subjektams skirtų rekomendacijų įgyvendintos visiškai arba dauguma atžvilgių

3.16. Specialiosiose ataskaitose 02/2018, 14/2018, 15/2018, 29/2018 ir 34/2018 iš viso pateikta 70 rekomendacijų, skirtų kitiems audituojamiems subjektams, išskyrus Europos Komisiją (Europos Parlamentui, Europos Sąjungos Tarybai, Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, Europos Centriniam Bankui, Europos išorės veiksmų tarnybai ir Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijai).

3.17. Šie audituojami subjektai visiškai įgyvendino 36 (51 %) jiems skirtų rekomendacijų. 13 (19 %) rekomendacijų jie įgyvendino dauguma atžvilgių (žr. ***3.5 diagramą***). Iš likusių rekomendacijų septynios (10 %) įgyvendintos kai kuriais atžvilgiais ir dvi (3 %) neįgyvendintos iš viso. Šiais abiem atvejais audituojamas subjektas mūsų rekomendacijos nepriėmė. Trimis atvejais (4 %) negalėjome padaryti išvados (pavyzdžiui, kadangi nebuvo naujų vertinamų projektų), o devyniais atvejais (13 %) įgyvendinimo padėties vertinimo nebuvo reikalaujama atlikti, nes, mūsų nuomone, rekomendacija nebeaktuali.

3.5 diagrama. Audituojamiems subjektams, išskyrus Komisiją, skirtų mūsų 2018 m. specialiosiose ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas

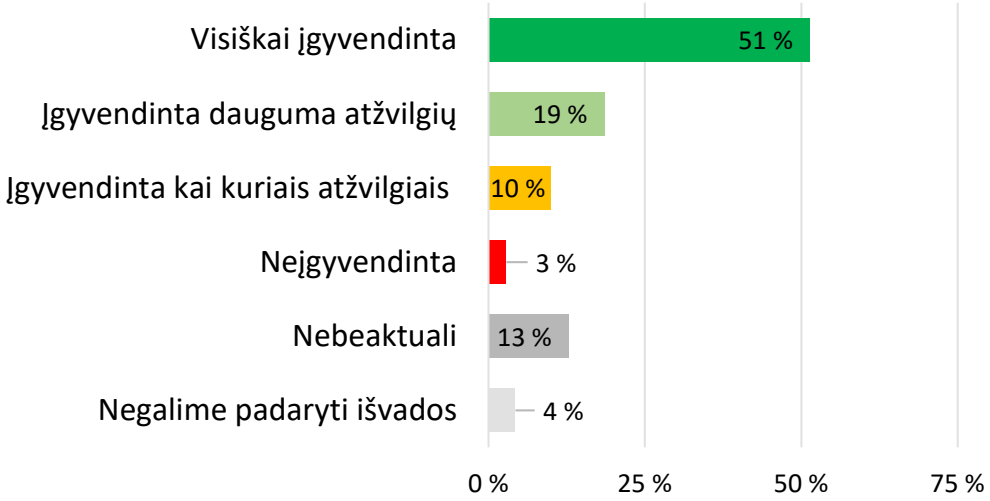

Šaltinis: Audito Rūmai.

3.18. ***3.2 priede*** pateikiama išsami šių audituojamiems subjektams, išskyrus Komisiją, skirtų rekomendacijų įgyvendinimo padėties apžvalga. Jame taip pat trumpai aprašomi atlikti patobulinimai ir likę trūkumai, susiję su kai kuriais atžvilgiais įgyvendintomis rekomendacijomis.

Laiku įgyvendintų rekomendacijų dalis sumažėjo

3.19. Pastaruosius kelerius metus savo specialiosiose ataskaitose nuosekliai teikėme rekomendacijų įgyvendinimo terminus. Terminai aptariami ir suderinami su audituojamu subjektu ir nurodomi mūsų specialiosiose ataskaitose, siekiant užtikrinti, kad jie būtų aiškūs visoms susijusioms šalims.

3.20. Palyginti su praėjusiais metais, laiku įgyvendintų rekomendacijų dalis sumažėjo nuo 68 % iki 60 %., o vėlavimo atsižvelgti į rekomendacijas ir vėlavimo imtis veiksmų bei jokių veiksmų nesiėmimo dalis padidėjo (žr. ***3.6 diagramą***). Šį pokytį galima paaiškinti tuo, kad, palyginti su praėjusiais metais, padidėjo visiškai neįgyvendintų rekomendacijų dalis.

3.6 diagrama. Veiksmų, kurių audituojami subjektai ėmėsi, siekdami įgyvendinti mūsų 2018 ir 2017 m. specialiosiose ataskaitose pateiktas rekomendacijas, savalaikiškumas

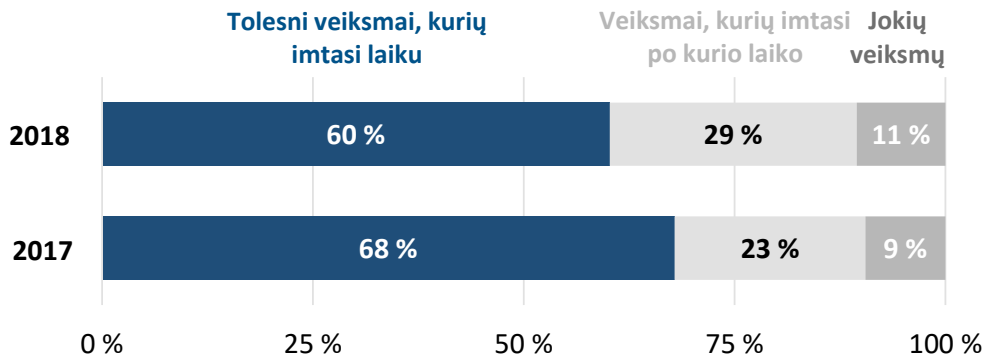

Pastaba. Į skaičiavimus neįtrauktos rekomendacijos be įgyvendinimo termino (2017 m. – 17 atvejų), kurių terminas dar nebuvo pasibaigęs (2017 m. – penki atvejai, 2018 m. – 16 atvejų), dėl kurių negalėjome padaryti išvados (2018 m. – trys atvejai) ir nebeaktualios rekomendacijos (2017 m. – du atvejai, 2018 m. – 13 atvejų).

Šaltinis: Audito Rūmai.

Įgyvendinimo lygis susijęs su audituojamiems subjektams skirtų audito rekomendacijų priėmimu

3.21. Mūsų analizė rodo, kad 84 % 2018 m. specialiosiose ataskaitose pateiktų rekomendacijų, kurias audituojami subjektai priėmė visiškai arba iš dalies, buvo įgyvendintos visiškai arba dauguma atžvilgių. Tačiau tik penkios (20 %) iš 252 2018 m. specialiosiose ataskaitose pateiktų rekomendacijų, kurių audituojami subjektai nepriėmė, buvo įgyvendintos visiškai arba dauguma atžvilgių. ***3.7 diagramoje*** parodytas įgyvendinimo lygis, suskirstytas pagal skirtingus priėmimo lygius, ir iš jos matyti, kad įgyvendinimo lygis yra susijęs su audituojamiems subjektams skirtų audito rekomendacijų priėmimu.

3.7 diagrama. Įgyvendinimo lygis, suskirstytas pagal audituojamų subjektų priėmimo lygius

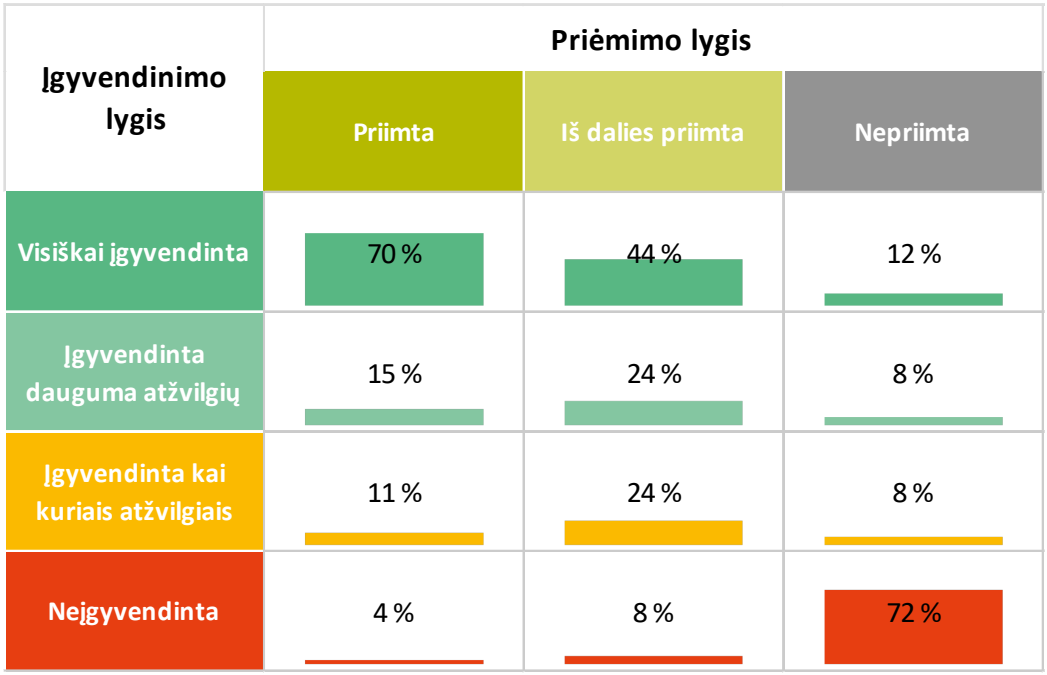

Pastaba. Įgyvendinimo lygio procentinės vertės susijusios su atitinkamu priėmimo lygiu. Į skaičiavimą neįtraukti 16 atvejų, kai terminas dar nepasibaigęs, trys atvejai, kai negalėjome padaryti išvados, ir 13 atvejų, kai rekomendacijos nebeaktualios.

Šaltinis: Audito Rūmai.

Išvada

3.22. Mūsų analizė rodo, kad nors mūsų 2018 m. specialiosiose ataskaitose pateiktų rekomendacijų priėmimas, palyginti su praėjusiais metais, padidėjo nuo 77 % iki 83 %, visiškai arba dauguma atžvilgių įgyvendintų rekomendacijų dalis sumažėjo nuo 80 % iki 75 %. Panašiai laiku įgyvendintų rekomendacijų dalis sumažėjo nuo 68 % praėjusiais metais iki 60 % šiais metais.

Priedai

3.1 priedas. Išsami informacija apie 2018 m. rekomendacijų įgyvendinimo padėtį pagal ataskaitas (Europos Komisija)

Priėmimo lygis: priimta; iš dalies priimta; nepriimta.

Savalaikiškumo lygis: laiku; vėluojama; terminas nesibaigė; jokių atsižvelgimo veiksmų; savalaikiškumo vertinimas neatliktas.

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
Specialioji ataskaita 01/2018 „Bendra parama Europos regionų projektams (JASPERS) – laikas paramą teikti tikslingiau“	1 a)	122		x						
	1 b)	122		x						
	1 c)	122		x						
	1 d)	122		x						
	1 e)	122			x					
	2 a)	124		x						
	2 b)	124		x						
	3 a)	130			x					

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	3 b)	130	✓	x						✓
	4 a)	133	✓			2021–2027 m. laikotarpiu Komisija paskelbė dokumentą „Administracinių gebėjimų stiprinimo veiksmų gairės“, kuriame numatė galimą (pagal poreikį) *JASPERS* funkciją padėti valstybėms narėms nustatyti, kaip pašalinti jų trūkumus projektų rengimo ir vertinimo srityje. Į Komisijos *techninės pagalbos* strategiją nebuvo įtraukta JASPERS gebėjimų stiprinimo veikla (visų pirma veikla, siūloma jos tinklo platformoje ir Kompetencijos centro skyriaus, kuria siekiama papildyti standartines konsultavimo paslaugas), siekiant rasti sprendimą tais atvejais, kai valstybių narių administraciniai gebėjimai buvo nepakankami.				!
	4 b)	133	✓		x					!
	5 a)	138	✓			Laikotarpio vidurio vertinimo metu (2021 m. rugpjūčio mėn.) JASPERS stebėsenos sistema po 2021 m. vis dar buvo gerinama. Komisija dar neįdiegė visas paslaugas apimančios visapusiškos sistemos, skirtos stebėti, kokiu mastu buvo pasiekti ilgalaikiai ir trumpalaikiai JASPERS tikslai.				!

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	5 b)	138	✓			Komisija pristatė JASPERS laikotarpio vidurio vertinimą. Jo turinys iš dalies atitinka Audito Rūmų rekomendaciją. Komisija dar neužtikrino, kad dabartiniai ir būsimi JASPERS vertinimai būtų pakankamai išsamūs, todėl ji negali daryti išvadų dėl to, ar JASPERS pasiekė savo pagrindinius tikslus. Šiuo metu dirbama siekiant pagerinti stebėseną, kuri priklauso naujojo *„InvestEU“* konsultacijų centro kompetencijai.				⏱
	5 c)	138	✓			2017 m. JASPERS pradėjo taikyti naują *pagrindinį veiksmingumo rodiklį* (PVR) „užbaigtų darbų svertinis vidurkis vienam ekspertui“. Tačiau šis PVR yra nepakankamas pagrindas JASPERS *efektyvumui* ir *veiksmingumui* optimizuoti, visų pirma siekiant užtikrinti, kad su kiekviena užduotimi susijusios faktinės JASPERS paramos išlaidos būtų patikimai stebimos ir palyginamos su JASPERS išdirbiais ir rezultatais. Dėl dabartinės JASPERS laikotarpio vidurio vertinimo apimties toks užtikrinimas taip pat nesuteikiamas. Komisija ir JASPERS vis dar dirba programos „InvestEU“ srityje, kad būtų laikomasi pagrindinių PVR.				⏱
	5 d)	138	✓				x			✗

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
Specialioji ataskaita 03/2018 „Makroekonominio disbalanso procedūros (MDP) auditas“	1 i)	101	✓				x			✗
	1 ii)	101	✓				x			✗
	1 iii)	101	✓				x			✗
	1 iv)	101	✓				x			✗
	2 i)	104	✓	x						⏱
	2 ii)	104	✗				x			✗
	2 iii)	104	✓				x			✗
	2 iv)	104	✗				x			✗
	3 i)	107	✓	x						⏱
	3 ii)	107	✓	x						⏱
	4	108	✓	x						⏱
	5 i)	110	✓	x						⏱
	5 ii)	110	✓	x						⏱
	6 i)	111	✓		x					⏱

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	6 ii)	111	✓		x					✓
Specialioji ataskaita 04/2018 „ES parama Mianmarui / Birmai“	1 (pirma įtrauka)	63	✓	x						✓
	1 (antra įtrauka)	63	✓	x						✓
	1 (trečia įtrauka)	63	✓			Atsižvelgdama į pasikeitusią politinę padėtį, Komisija Mianmare turėjo pakeisti savo veiklos pobūdį. Šiuo metu dėl užsitęsusių krizių Komisija, taikydama priemonę *Nexus Response Mechanism*, vykdo veiksmus didžiojoje šalies dalyje. Komisija nepateikė įrodymų, kad šalies regionai buvo suskirstyti pagal prioritetus, atsižvelgiant į neatidėliotinus poreikius ir kitų paramos teikėjų teikiamos paramos lygį.				✓
	2 (pirma įtrauka)	64	✓	x						✓
	2 (antra įtrauka)	64	✓	x						✓
	3	65	✓	x						✓
	4	66	✗				x			✗

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	5 (pirma įtrauka)	68	✓		x					
	5 (antra įtrauka)	68	✓	x						
	6 (pirma įtrauka)	69	✓	x						
	6 (antra įtrauka)	69	✓	x						
Specialioji ataskaita 05/2018 „Atsinaujinančioji energija siekiant tvarios kaimo plėtros: galimos reikšmingos sinergijos, kurios iš esmės nėra išnaudojamos“	1	85	✓		x					
	2	86	✓		x					
	3	88	✓	x						
	4	91	✓		x					
	5	93	✓	x						
	1 a)	67	✓	x						
	1 b)	67	✓	x						
	2	67	✓			Komisija (visų pirma naujai įsteigta Europos darbo institucija) labiau naudojasi lengvai				

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
Specialioji ataskaita 06/2018 „Laisvas darbuotojų judėjimas – užtikrinta pagrindinė laisvė, bet tikslingesnis ES lėšų naudojimas padidintų darbuotojų judumą“						prieinamais duomenimis valstybėse narėse. Tai gali jai padėti nustatyti diskriminacijos atvejus ar sritis. Tačiau Europos darbo institucija dar negali atlikti sistemingos su laisvu judėjimu susijusių diskriminacijos sričių arba jų skirtumų valstybėse narėse apžvalgos.				
	3	67	✓	x						✓
	4	67	✓	x						✓
	5 a)	67	✓	x						✓
	5 b)	67	✓	x						✓
Specialioji ataskaita 07/2018 „ES pasirengimo narystei pagalba Turkijai: kol kas gauti prasti rezultatai“	1	60	✓	x						✓
	2	61	✓	x						!
	3 a)	63	✓	x						✓
	3 b)	63	✓	x						✓
	3 c)	63	✓	x						✓
	3 d)	63	✓	x						✓
	4	64	✓	x						✓

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	5	65	✓	x						✓
Specialioji ataskaita 08/2018 „ES parama produktyvioms investicijoms į įmones – daugiau dėmesio reikia skirti tvarumui“	1 b)	100	✓					x		⟳
	4	104	✓					x		⟳
	5 a)	105	✓	x						✓
Specialioji ataskaita 09/2018 „Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystė ES: daug trūkumų ir ribota nauda“	1	78	✓	x						✓
	3 b)	84	✓						x	⟳
	4 b)	90	✗				x			✗
	5 a)	92	✗				x			✗
	5 c)	92	✓	x						✓

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
Specialioji ataskaita 10/2018 „Ūkininkams skirta bazinės išmokos schema – veiklos požiūriu schema įdiegta, bet jos poveikis supaprastinimui, geresniam pagalbos skirstymui ir pagalbos dydžio konvergencijai ribotas“	1	75	✓	x						✓
	2 a)	77	✗				x			✗
	2 b)	77	✓	x						✓
	2 c)	77	✓	x						✓
	3	85	✓			Komisija atliko poveikio vertinimą, kad išanalizuotų pagal *bazinės išmokos sistemą* (BIS) teikiamos paramos modelio pokyčius. Kaip nurodyta mūsų rekomendacijoje, į vertinimą nebuvo visapusiškai įtraukti visi veiksniai, darantys poveikį ūkių ir namų ūkių pajamoms. Šis trūkumas jau buvo pabrėžtas Audito Rūmų nuomonėje 7/2018. Pagal naująjį paramos teikimo modelį, bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) strateginiai planai turi būti grindžiami konkrečių poreikių vertinimais, aiškiais tikslais ir kiekybinėmis siektinomis reikšmėmis kiekvienai valstybei narei ir (arba) regionui. Lieka neaišku, ar Komisija, vertindama BŽŪP strateginius planus, galėjo susieti siūlomas priemones su tinkamais veiklos tikslais ir pradinėmis reikšmėmis bazinės išmokos sistemos paramos veiksmingumui įvertinti.				!

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
Specialioji ataskaita 11/2018 „Nauji būdai finansuoti kaimo plėtros projektus: paprastesni, bet neorientuoti į rezultatus“	1	77	✓	x						!
	2	78	✓	x						✓
	3 (pirma įtrauka)	80	✓	x						✓
	3 (antra įtrauka)	80	✓	x						✓
	4	82	✓	x						✓
Specialioji ataskaita 12/2018 „Plačiajuostis ryšys ES valstybėse narėse – nepaisant pažangos, bus pasiekti ne visi strategijos „Europa 2020“ tikslai“	1	87	✓	x						!
	3	87	✓		x					✓
	5	87	✓		x					!
	6	87	✓	x						✓
	7	87	✓		x					✓
	8	87	✓		x					✓
	1 a)	40	✓	x						!
	1 b)	40	✓	x						✓

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
Specialioji ataskaita 13/2018 „Radikalizacijos, dėl kurios kyla terorizmo pavojus, problemos sprendimas: Komisija atsižvelgė į valstybių narių poreikius, tačiau buvo tam tikrų koordinavimo ir vertinimo trūkumų“	2 a)	40	✓	x						
	2 b)	40	✓	x						
	2 c)	40	✓	x						
	2 d)	40	✓	x						
	2 e)	40	✓	x						
	3 a)	42	✓			Šiuo metu Komisija nustatė tikslus, rodiklius ir priemones, kad būtų galima įvertinti sėkmingą ir ekonomiškai naudingą politikos tikslų įgyvendinimą. Tačiau ji nepaskelbė jokių ataskaitų, kuriose jos politikos tikslai būtų vertinami remiantis šia sistema. Rengiant ataskaitas naudotasi keliais pirmiau minėtais rodikliais, kuriais negalima įvertinti bendro visos kovos su radikalizacijos skatinimu politikos veiksmingumo ir ekonominės naudos.				
	3 b)	42	✓	x						
	3 c)	42	✓	x						
	3 d)	42	✓			Nors Komisija prašo pareiškėjų pateikti savo projektų vertinimą, ji nereikalauja, kad jie				

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
						įrodytų, kaip vertintų jų veiksmingumą. Todėl ir toliau teikiami projektai, kuriuose yra tokių pačių trūkumų, kurie buvo nurodyti specialiojoje ataskaitoje.				
Specialioji ataskaita 14/2018 „ES cheminiai, biologiniai, radiologiniai ir branduoliniai kompetencijos centrai: reikalinga didesnė pažanga“	1 a)	65	✓		x					
	1 b)	65	✓	x						
	1 c)	65	✓	x						
	2	67	✓	x						
	4	69	✓	x						
	5 a)	70	✓	x						
	5 b)	70	✓	x						
	6 a)	71	✓		x					
	6 b)	71	✓		x					
Specialioji ataskaita 15/2018 „Vidaus saugumo pajėgų gebėjimų	1 (antra įtrauka)	64	✓	x						
	1 (trečia įtrauka)	64	✓	x						

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
stiprinimas Nigeryje ir Malyje: tik nedidelė ir lėta pažanga“	3 (antra įtrauka)	66	✓	x						✓
Specialioji ataskaita 16/2018 „ES teisės aktų *ex post* peržiūra: tinkamai nustatyta, tačiau neišbaigta sistema“	1 a)	87	✓			Komisija padarė pažangą teikdama stebėsenos sąlygų rengimo gaires. Pagrindiniai patobulinimai buvo du: a) priemonės paskelbimas (ir atnaujinimas), aiškiai nurodant peržiūros sąlygas ir atitinkamą terminiją, ir b) Komisijos pasiūlymas teisės aktų leidėjams parengti bendras apibrėžtis ir nustatyti geriausią patirtį palaikant nuolatinį dialogą pagal Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros. Tačiau dar laukiama esminės pažangos rengiant tarpinstitucinį vadovą.				!
	1 b)	87	✗				x			✗
	2 a)	92	✓		x					!
	2 b)	92	✓				x			✗
	2 c)	92	✓	x						!
	3	92	✓	x						!

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	4 a)	95			x					
	4 b)	95		x						
	5	96		x						
Specialioji ataskaita 17/2018 „Komisijos ir valstybių narių veiksmais 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu pavyko išspręsti menko lėšų panaudojimo problemą, bet nepakankamai dėmesio skirta rezultatams“	1	90			x					
	2 a)	90		x						
	2 b)	90			x					
	3 a)	90		x						
	3 b)	90		x						
	3 c)	90		x						
	4	90				Komisija ėmėsi iniciatyvų valstybių narių administraciniams gebėjimams gerinti. Vertindami *veiksmų programas*, šiuo metu administracijos pareigūnai turi patikrinti intervencijos logikos pagrįstumą, rodiklių ir tikslų nustatymą ir kitus su veiksmingumu susijusius aspektus. Tačiau vis dar nepakankamai dėmesio skiriama rezultatams. Kaip nurodyta mūsų Specialiojoje ataskaitoje 24/2021, galimybė panaudoti				

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
						veiklos lėšų rezervą 2014–2020 m. daugiausia buvo grindžiama tuo, kaip valstybės narės pasiekė savo išlaidų ir išdirbių tikslus ir mažiau nei 1 % pasiektų rezultatų. Be to, prieš veiksmingumo peržiūrą buvo iš dalies pakeista daug tarpinių reikšmių, todėl panaudota didesnė veiklos lėšų rezervo dalis (82 %, o ne 6 %).				
Specialioji ataskaita 18/2018 „Ar įgyvendintas pagrindinis prevencinės Stabilumo ir augimo pakto dalies tikslas?“	1 a)	137	⊗				x			⊗
	1 b)	137	⊗				x			⊗
	1 c)	137	✓			Komisijai atliekant peržiūrą nagrinėjami tam tikri reikalaujamų patikslinimų matricos veiksmingumo aspektai, kaip reikalaujama pagal 2016 m. Bendrai sutartą poziciją dėl lankstumo taikant Stabilumo ir augimo paktą. Tačiau atliekant peržiūrą nepateikiamas išsamus trijų svarbių aspektų vertinimas: a) tų metų ir dvejų ankstesnių metų leistinų nuokrypių kumuliacinis poveikis atliekant bet kokį metinį vertinimą; b) skolos mažinimo greičio, susijusio su matricos reikalavimais, ir greičio, atsirandančio dėl skolos taisyklės, skirtumai; c) konkretesni fiskalinio koregavimo parametrai (arba aiškumas) didelės skolos šalyse įprastu (> 0,5 %) ir				

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
						ekonomikos pakilimo laikotarpiu (>=0,75 % arba >=1 %), proporcingai kiekvienos šalies individualiam skolos lygiui.				
	2 a)	141	✗				x			✗
	2 b)	141	✗				x			✗
	2 c)	141	✓	x						✓
	3	142	✓				x			✓
	4 a)	143	✓		x					✓
	4 b)	143	✓	x						✓
	4 c)	143	✓	x						✓
	4 d)	143	✓	x						✓
	5 a)	145	✗				x			✗
	5 b)	145	✗				x			✗
	5 c)	145	✗				x			✗
	6 a)	146	✓	x						✓

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	6 b)	146	✓	x						✓
Specialioji ataskaita 19/2018 „Europos greitųjų traukinių tinklas ne tikrovė, o tik neveiksminga samplaika“	1 (pirma įtrauka)	106	✓	x						✓
	1 (antra įtrauka)	106	✓	x						✓
	2 (pirma įtrauka)	106	✓	x						✓
	2 (antra įtrauka)	106	✓				x			✗
	2 (trečia įtrauka)	106	✓					x		↻
	2 (ketvirta įtrauka)	106	✓	x						✓
	2 (penkta įtrauka)	106	✗				x			✗
	2 (šešta įtrauka)	106	✓	x						✓
	3 (pirma įtrauka)	106	✓	x						✓

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	3 (antra įtrauka)	106	✓	x						
	3 (trečia įtrauka)	106	✓	x						
	4 (pirma įtrauka)	106	✓	x						
	4 (antra įtrauka)	106	✓	x						
	4 (trečia įtrauka)	106	✓	x						
	4 (ketvirta įtrauka)	106	✓			Komisija ėmėsi veiksmų, kad greitųjų geležinkelių paslaugoms būtų nustatyta atskira punktualumo priemonė, ir šiuo metu vyksta konsultacijos su valstybėmis narėmis. Tačiau Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2015/1100 dar nebuvo peržiūrėtas, siekiant nustatyti atskirą įsipareigojimą teikti ataskaitas dėl greitųjų geležinkelių operacijų punktualumo (nustatant standartinę ataskaitų teikimo sistemą ir metodiką).				
	4 (penkta įtrauka)	106	✓	x						

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
Specialioji ataskaita 20/2018 „Afrikos taikos ir saugumo struktūra – ES paramą reikia skirti kitiems tikslams“	1 (pirma įtrauka)	63	✓	x						✓
	1 (antra įtrauka)	63	✓	x						✓
	1 (paskutinis sakinys)	63	✓	x						✓
	2 (pirma įtrauka)	64	✓	x						✓
	2 (antra įtrauka)	64	✓		x					!
	2 (trečia įtrauka)	64	✓	x						✓
	2 (ketvirta įtrauka)	64	✓	x						!
	2 b)	83	✓	x						✓
	3 a)	83	✓	x						✓

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
Specialioji ataskaita 21/2018 „ERPF ir ESF projektų 2014–2020 m. laikotarpiu atranka ir stebėjimas daugeliu bruožų vis dar labiausiai orientuoti į išdirbius“	3 b)	83		x						
Specialioji ataskaita 23/2018 „Oro tarša. Mūsų sveikata vis dar nepakankamai apsaugota“	1 a)	89		x						
	1 b)	89		x						
	1 c)	89		x						
	2 a)	90				Komisija atliko poveikio vertinimą, rengdamasi atnaujinti ES ribines ir galutines reikšmes pagal naujausias PSO rekomendacijas. Pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto planuojama pateikti 2022 m. antrąjį pusmetį.				
	2 b)	90				Rengdamasi pagerinti oro kokybės planus, Komisija atliko poveikio vertinimą, surengė				

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
						suinteresuotųjų subjektų susitikimus ir rinko grįžtamąją informaciją apie politines intervencijas. Komisija iš dalies priėmė šią rekomendaciją, todėl ji neįgyvendino jokių konkrečių papildomų priemonių, kad oro kokybės planai būtų labiau orientuoti į rezultatus. Pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto planuojama pateikti 2022 m. antrąjį pusmetį.				
	2 c)	90	✓			Rengdamasi pagerinti oro kokybės planus, Komisija atliko poveikio vertinimą ir surengė suinteresuotųjų šalių susitikimus. Dėl 2 rekomendacijos a punkto daugiau informacijos pateikta pastabose.				◔
	2 d)	90	✓			Komisija atliko poveikio vertinimą ir surengė suinteresuotųjų subjektų susitikimus, kad prireikus galėtų pakoreguoti stebėsenos punktų skaičių. Dėl 2 rekomendacijos a punkto daugiau informacijos pateikta pastabose.				◔
	2 e)	90	✓			Komisija atliko poveikio vertinimą ir surengė suinteresuotųjų subjektų susitikimus, rengdamasi pagerinti valstybių narių teikiamus patvirtintus duomenis tikruoju laiku. Dėl 2 rekomendacijos a punkto daugiau informacijos pateikta pastabose.				◔

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	2 f)	90	✓			Komisija pradėjo rengtis įtraukti nuostatas, kuriomis būtų užtikrinamos piliečių teisės kreiptis į teismą. Ji atliko poveikio vertinimą ir surengė atviras viešas konsultacijas, taip pat suinteresuotųjų šalių susitikimus, kurių metu pristatė parengiamąją analizę. Dėl 2 rekomendacijos a punkto daugiau informacijos pateikta pastabose.				
	3 a)	92	✓		x					
	3 b)	92	✓	x						
	4 a)	93	✓				x			
	4 b)	93	✓	x						
	4 c)	93	✓	x						
	4 d)	93	✓			Komisija atsižvelgė į gautus skundus nenaudodama specialiai parengtos priemonės. Ji rengia nacionalinėms kompetentingoms institucijoms skirtą internetinį rekomendacinį dokumentą. Komisija vis dar rengia specialią priemonę, skirtą piliečiams pranešti apie oro kokybės pažeidimus ir Komisijai teikti grįžtamąją informaciją klausimais, susijusiais su valstybių				

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
						narių veiksmais, kuriais siekiama gerinti oro kokybę.				
	4 e)	93	✓	x						⏱
	4 f)	93	✓			Aplinkos oro kokybės ekspertų grupėje Komisija valstybių narių paprašė suderinti savo požiūrius į oro kokybės indeksus. Komisijos (bendradarbiaujant su Europos aplinkos agentūra) pradėta naudoti oro kokybės duomenų mobilioji programėlė (su Agentūros oro kokybės indeksu) yra papildoma derinimo paskata. Kai kuriais atvejais valstybės narės vėliau pradėjo derinti nacionalinius oro kokybės indeksus su Europos oro kokybės indeksu. Tačiau kai kuriais kitais atvejais valstybės narės atsisakė visiškai suderinti savo oro kokybės indeksus.				
Specialioji ataskaita 24/2018 „Anglies dioksido surinkimo ir saugojimo ir naujoviškų atsinaujinančiosios energijos išteklių	1	116	✓		x					⏱
	2 a)	119	✓	x						⏱
	2 b)	119	✓	x						⏱
	2 c)	119	✓	x						⏱
	2 d)	119	✓						x	🔄

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
demonstravimas komerciniu lygmeniu ES: per pastarąjį dešimtmetį nepasiekta numatyta pažanga“	2 e)	119	✓	x						✓
	2 f)	119	✓	x						✓
	3 a)	121	✓	x						✓
	3 b)	121	✓	x						✓
	4 a)	126	✓	x						✓
	4 b)	126	✓	x						✓
	5 a)	127	✓	x						✓
	5 b)	127	✓	x						✓
	5 c)	127	✓	x						✓

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
Specialioji ataskaita 25/2018 „Potvynių direktyva: pažanga vertinant riziką, kartu planuojant ir tenkinant poreikį gerinti padėtį“	1	102				2019 m. spalio mėn. Potvynių klausimų darbo grupė surengė praktinį seminarą su valstybėmis narėmis, kad nustatytų gerosios patirties pavyzdžių, suujusių su tikslų nustatymu potvynių rizikos valdymo planuose, ir jais pasidalytų. 2021 m. rugsėjo mėn. Komisija paskelbė valstybių narių potvynių rizikos valdymo praktikos rinkinį. 2024 m. Komisija planuoja pateikti valstybių narių potvynių rizikos valdymo planų antrojo etapo ir upių baseinų valdymo planų trečiojo etapo vertinimo ataskaitą. Tai susiję su Potvynių direktyvos įgyvendinimo ataskaita, kuri turi būti paskelbta tuo pačiu metu (pagal Potvynių direktyvos 16 straipsnį). Terminas, iki kurio valstybės narės turėjo pateikti šiuos planus, buvo 2022 m. kovo mėn.				
	2 a)	103				Komisija kartu su valstybėmis narėmis subūrė darbo grupę, kuri aptaria priemonių, būtinų Vandens pagrindų direktyvai ir Potvynių direktyvai įgyvendinti, sąnaudų apskaičiavimą ir finansavimą. Komisija taip pat suplanavo keletą praktinių seminarų, kad sustiprintų valstybių narių gebėjimus įgyvendinti tokias priemones. Reaguodama į rekomendaciją, Komisija laikėsi savo pradinės pozicijos, t. y. kad ji ketina pateikti ataskaitą dėl potvynių				

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
						rizikos valdymo planų antrojo etapo ir upių baseinų valdymo planų trečiojo etapo vertinimo 2024 m., o ne laikydamasi rekomendacijos tikslinės įgyvendinimo datos – 2022 m. kovo mėn. Dėl 1 rekomendacijos daugiau informacijos pateikta pastabose.				
	2 b)	103				2021 m. Pasaulio banko atliktame ir Komisijos remtame tyrime dėl nelaimių prevencijos ir pasirengimo joms ekonomikos (*Investment in Disaster Risk Management in Europe Makes Economic Sense*) patvirtinta, kad reikia atlikti išsamius tarptautinių upių baseinų vertinimus, kad būtų galima įgyvendinti tarpvalstybines investicijas, kaip buvome rekomendavę. Reaguodama į rekomendaciją, Komisija laikėsi savo pradinės pozicijos, t. y. kad ji ketina pateikti ataskaitą dėl potvynių rizikos valdymo planų antrojo etapo ir upių baseinų valdymo planų trečiojo etapo vertinimo 2024 m., o ne laikydamasi rekomendacijos tikslinės įgyvendinimo datos – 2022 m. kovo mėn. Dėl 1 rekomendacijos daugiau informacijos pateikta pastabose.				
	3	106				Pagal dabartinį 2021–2027 m. reglamentą dėl struktūrinių fondų, finansuojamuose				

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
						projektuose turėtų būti nurodytas geriausias paramos sumos, vykdomos veiklos ir tikslų pasiekimo santykis. Rekomendavome naudoti sąnaudų ir naudos analizę. Padedama JASPERS Komisija paskelbė supaprastintos sąnaudų ir naudos analizės gaires. Tačiau valstybės narės vis tiek gali taikyti kitus metodus, kurie gali būti paprastesni, bet ne tokie svarbūs ir objektyvūs, todėl jie būtų ne tokie patikimi užtikrinant potvynių priemonių prioritetų nustatymą pagal potvynių rizikos valdymo planus.				
	4	107	✓		x					✓
	5	108	✓		x					✓
	6A	112	✓			Naujojoje ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje (COM(2021) 82) Komisija pakartojo savo bendrą įsipareigojimą padėti gerinti žinias ir modeliuoti prisitaikymą prie klimato kaitos. Siekdama padėti valstybėms narėms parengti geresnes priemones, 2021 m. rugsėjo mėn. Komisija paskelbė ataskaitą „Dabartinė potvynių rizikos valdymo praktika Europos Sąjungoje“ (*Current Practice in Flood Risk Management in the European Union*), o 2021 m. spalio mėn. Potvynių				!

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
						klausimų darbo grupė (kurią sudaro valstybių narių paskirti ekspertai ir Komisijos pareigūnai) surengė praktinį seminarą susijusiais klausimais. Iki 2024 m. gruodžio 22 d. Komisija turi pateikti valstybių narių pažangos, padarytos renkant ir modeliuojant duomenis, patikrų ataskaitą. Tai susiję su kita Potvynių direktyvos įgyvendinimo ataskaita, kuri turi būti paskelbta tuo pačiu metu (pagal Potvynių direktyvos 16 straipsnį).				
	6B a)	112	✓			Komisija paragino valstybes nares įvertinti ir modeliuoti klimato kaitos poveikį potvyniams, remiantis tam tikrais tyrimais ir moksliniais tyrimais. Iki 2024 m. gruodžio 22 d. Komisija turi pateikti mūsų rekomenduotų patikrų ataskaitą. Tai susiję su Vandens pagrindų direktyvos ir Potvynių direktyvos įgyvendinimo ataskaitomis, kurios turi būti paskelbtos tuo pačiu metu.				⏱
	6B b)	112	✓				x			✗
	6B c)	112	✓				x			✗
	7 a)	113	✓			Komisija pradėjo skatinti valstybes nares planuoti priemones, kuriomis siekiama padidinti draudimo nuo potvynių rizikos aprėptį ir visuomenės informuotumą apie				↻

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
						tokio draudimo privalumus (žr. „Closing the climate protection gap“, SWD(2021) 123). Komisija dar turi patikrinti, ar valstybės narės suplanavo imtis tinkamų veiksmų visuomenės informuotumui apie draudimo nuo potvynių rizikos naudą didinti.				
	7 b)	113				Komisija su valstybėmis narėmis surengė praktinį seminarą draudimo ir potvynių klausimais ir, atsižvelgdama į perėjimo prie tvarios *ekonomikos* finansavimo strategiją (COM(2021) 390), planuoja imtis atitinkamų priemonių. Komisija dar turi patikrinti, ar valstybės narės ėmėsi tinkamų veiksmų draudimo nuo potvynių aprėpčiai padidinti.				
	8 a)	115				Komisija patikrino, ar pirmajame potvynių rizikos valdymo planų etape buvo pateikta informacijos apie teritorijų planavimą, ir nustatė, kad tokia informacija buvo labai ribota. 2020 m. Komisija su valstybėmis narėmis surengė praktinį seminarą dėl teritorijų planavimo ir potvynių. Komisija laikėsi savo pradinės pozicijos, kad neįgyvendins šios rekomendacijos, kurios ji nepriėmė, nes mano, kad žemės naudojimo planavimas priklauso nacionalinei kompetencijai.				

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	8 b)	115	⊗	x						
Specialioji ataskaita 26/2018 „Keli vėlavimai įgyvendinti muitinės IT sistemas: kas buvo ne taip?“	1 a)	50	✓		x					
	1 b)	50	✓		x					
	2 a)	50	✓	x						
	2 b)	50	✓	x						
	3 a)	50	✓		x					
	3 b)	50	✓	x						
	4	50	✓	x						
	5 a)	50	✓	x						
	5 b)	50	✓		x					
Specialioji ataskaita 31/2018 „Gyvūnų gerovė Europos Sąjungoje: atotrūkio tarp toli siekiančių tikslų ir	1 a)	100	✓	x						
	1 b)	100	✓			Komisija parengė standartinę formą, kurią valstybės narės turi naudoti Komisijai teikiamose metinėse ataskaitose. Komisija ketina pasinaudoti valstybių narių pateiktais rezultatais, kad nustatytų gyvūnų gerovės ūkiuose bazinius ir tikslinius rodiklius. Ji dar				

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
praktinio įgyvendinimo panaikinimas“						turi apibrėžti bazinius ir tikslinius rodiklius, pagal kuriuos būtų galima įvertinti ir palyginti valstybių narių atitikties lygį likusiose rizikos srityse.				
	1 c)	100	✓			Siekdama atsižvelgti į paskelbto 2012–2015 m. ES gyvūnų apsaugos ir gerovės strategijos vertinimo išvadas, Komisija suplanavo keletą tolesnių veiksmų: veiksmų gaires dėl ES gyvūnų gerovės teisės aktų tinkamumo patikros, viešas konsultacijas dėl ES gyvūnų gerovės teisės aktų peržiūros ir ženklinimą gyvūnų gerovės ženklu. Nuo 2022 m. pradžios Komisija rengė ES gyvūnų gerovės teisės aktų tinkamumo patikros veiksmų gaires.				⏱
	2 a)	102	✓	x						⏱
	2 b)	102	✓	x						⏱
	3 a)	103	✗				x			✗
	3 b)	103	✓	x						⏱
	4 a)	104	✓			Valstybės narės savo BŽŪP strateginius planus turėjo pateikti iki 2021 m. gruodžio 31 d. Jos galės ūkininkams mokėti už priemones, kurios viršija būtiniausius gyvūnų				⏱

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
						gerovės reikalavimus. Nustatyta, kad kiaulių uodegų trumpinimas yra problema, kurią reikia spręsti politiniu lygmeniu, siekiant užtikrinti gyvūnų gerovės taisyklių laikymąsi įgyvendinant strategiją „Nuo ūkio iki stalo“. Nacionaliniai strateginiai planai dar nėra patvirtinti. Komisija dar nepriėmė deleguotojo akto, kuriuo būtų papildytas Reglamentas dėl strateginių planų, susijusių su gyvūnų gerove. Vis dar neaišku, ar gali dubliuotis *kaimo plėtros programos* ir privačios schemos, apimančios panašius gyvūnų gerovės įsipareigojimus.				
	4 b)	104	✓	x						✓
	4 c)	104	✓	x						✓
Specialioji ataskaita 33/2018 „Kova su dykumėjimu ES: didėjanti grėsmė, kuriai sumažinti reikia imtis daugiau veiksmų“	1 a)	74	✓			Komisija ėmėsi veiksmų, kad nustatytų rodiklius ir apibendrintų turimas žinias, tačiau ji dar nenustatė ES dykumėjimo ir žemės degradacijos masto vertinimo metodikos.				!
	1 b)	74	✓			Komisija ėmėsi veiksmų (pavyzdžiui, įsteigė ES dirvožemio stebėjimo centrą), kad sistemingai rinktų informaciją apie dykumėjimą ir žemės degradaciją ir ja				!

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
						keistųsi, tačiau ji dar nepaskelbė duomenų aiškiu ir patogiu naudoti būdu.				
	2	76	✓	x						
	3 a)	78	✓			Komisija finansavo tyrimą ir savo naujojoje dirvožemio strategijoje atkreipė dėmesį į žemės būklės neblogėjimo klausimą, tačiau dar nepaaiškino, kaip iki 2030 m. ES planuoja užtikrinti žemės būklės neblogėjimą.				
	3 b)	78	✓	x						
	3 c)	78	✓					x		
Specialioji ataskaita 34/2018 „ES institucijų biuro patalpos. Be geros vadybos praktikos pavyzdžių, taip pat yra įvairių trūkumų“	1 (pirma pastraipa)	93	✓			Komisija keliuose dokumentuose išdėstė kai kuriuos pagrindinius savo nekilnojamojo turto strategijos principus. Tačiau kai kurie iš jų paseno arba neapima viso Komisijos portfelio. Komisija dar neatnaujino ir oficialiai neįtvirtino savo pagrindinių sprendimų priėmimo principų bendrojoje pastatų strategijoje, apimančioje visą jos portfelį.				
	1 (2 pastraipa)	93	✓	x						
	2 i)	94	✓						x	

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	2 ii)	94	✓						x	↻
	3	97	✗	x						✓
	4	98	✓	x						!
	5 a)	101	✓	x						!
	5 b)	101	✓			Institucijos susitarė dėl bendro visų pagrindinių ES institucijų vietų (Briuselio, Liuksemburgo ir Strasbūro) matavimo kodo. Tai svarbus žingsnis gerinant duomenų apie paviršiaus plotą palyginamumą. Institucijos dar nesusitarė dėl bendrų išlaidų rodiklių ir šiuo metu tarpinstituciniuose forumuose tarpusavyje nesidalija jokiais paviršiaus ploto ar išlaidų rodikliais. Pagal metiniuose darbiniuose dokumentuose pateiktus duomenis apie pastatus paviršiaus ploto ar išlaidų rodiklių negalima apskaičiuoti ar palyginti.				!
	5 c)	101	✓		x					!

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
Specialioji ataskaita 35/2018 „Nevyriausybinių organizacijų įgyvendinamų ES lėšų skaidrumas: būtina daugiau pastangų“	1 a)	66	✗		x					
	1 b)	66	✗		x					
	2 a)	69	✓	x						
	2 b)	69	✓	x						
	3 a)	71	✓	x						
	3 b)	71	✓	x						
	3 c)	71	✓	x						
	4 a)	74	✓	x						
	4 b)	74	✓	x						
	4 c)	74	✓	x						

Šaltinis: Audito Rūmai.

3.2 priedas. Išsami informacija apie 2018 m. rekomendacijų įgyvendinimo padėtį pagal ataskaitas (kiti audituojami subjektai)

Priėmimo lygis: priimta; iš dalies priimta; nepriimta.

Savalaikiškumo lygis: laiku; vėluojama; terminas nesibaigė; jokių atsižvelgimo veiksmų; savalaikiškumo vertinimas neatliktas.

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	Europos centrinis bankas (ECB)									
Specialioji ataskaita 02/2018 „ECB vykdomos bankų krizių valdymo veiklos efektyvumas“	1 a)	123		x						
	1 b)	123		x						
	2 a)	124		x						
	2 b)	124		x						
	3 a)	125			x					
	3 b)	125			x					
	3 c)	125		x						
	4	126			x					
	5 a)	127		x						

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	5 b)	127	✓			2019 m. pabaigoje ECB įsteigtas nepriklausomas generalinis direktoratas, atsakingas už patikrinimus vietoje, buvo teigiamas žingsnis. Nors neseniai buvo vykdomos įdarbinimo kampanijos siekiant užpildyti laisvas darbo vietas, jo vietiniai pajėgumai tebėra nepakankami, kad būtų galima lengvai nustatyti turto kokybės problemas ir jas visapusiškai spręsti. Patikrinimai vietoje nepakankamai apėmė bendrą bankų turto kokybę, o jų *priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesas* (SREP) buvo įvertintas 4 balais. Nėra rezervo nenumatytiems atvejams, o ECB turimi vietiniai ištekliai (įgūdžiai, geografija, prieinamumas laiku) lieka riboti. Pastaraisiais metais išsamios turto kokybės peržiūros daugiausia buvo atliekamos bankams prisijungus prie Bendro priežiūros mechanizmo. Tačiau jos buvo retai naudojamos siekiant išsamiai patikrinti bendrą bankų, kurių finansinė būklė blogėja, turto kokybę ar jų įsipareigojimų tinkamumą (pagal Bankų gaivinimo ir pertvarkymo direktyvos 27 straipsnio 1 dalies h punktą ir Europos bankininkystės institucijos gairių dėl ankstyvos intervencijos priemonių taikymo pradžios (*Guidelines on triggers for use of early*				

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Nejgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
						intervention measures) 11 punktą). Vietoje to tam tikri kredito rizikos aspektai ir (arba) atrinktų portfelių kredito kokybė buvo reguliariai vertinami atliekant patikrinimus vietoje.				
	5 c)	127	✓		x					✓
	6 a)	128	✓	x						✓
	6 b)	128	✗				x			✗
	7	129	✗				x			✗
	8	130	✗	x						!

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
Specialioji ataskaita 14/2018 „ES cheminiai, biologiniai, radiologiniai ir branduoliniai kompetencijos centrai: reikalinga didesnė pažanga“	Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT)									
	3 a)	68	✓	x						
	3 b)	68	✓	x						
Specialioji ataskaita 15/2018 „Vidaus saugumo pajėgų gebėjimų stiprinimas Nigeryje ir Malyje: tik nedidelė ir lėta pažanga“	Europos išorės veiksmų tarnyba (EIVT)									
	1 (pirma įtrauka)	64	✓	x						
	2	65	✓			ES pajėgumų stiprinimo misijai Nigeryje pavyko greičiau užpildyti laisvas darbo vietas. Nėra įrodymų, kad ES pajėgumų stiprinimo misija Malyje išbandė novatoriškus sprendimus, kaip užpildyti laisvas darbo vietas.				
	3 (pirma įtrauka)	66	✓	x						
	4	67	✓	x						
	5	69	✓		x					

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
Specialioji ataskaita 29/2018 „EIOPA svariai prisidėjo prie draudimo sektoriaus priežiūros ir stabilumo, bet išlieka reikšmingų iššūkių“	Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija (EIOPA)									
	1 a)	93	✓	x						
	1 b)	93	✓			Iš tarpusavio vertinimų ataskaitų nematyti, kad kiekvienoje iš jų galima dėmesys būtų sutelktas į vieną priežiūros konvergencijos klausimą. Tarpusavio vertinimai nebuvo baigti per vienus metus, nors šioje srityje padaryta didelė pažanga.				
	1 c)	93	✓	x						
	2 a)	96	✓	x						
	2 b)	96	✓	x						
	3 a)	97	✓		x					
	3 b)	97	✓		x					
	4 a)	99	✓	x						
	4 b)	99	✓	x						
	5	100	✓	x						
	6	101	✓		x					

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	7 a)	102	✓	x						✓
	7 b)	102	✓	x						✓
	7 c)	102	✓					x		↻
	8 a)	105	✓	x						✓
	8 b)	105	✓	x						✓
	8 c)	105	✓	x						✓
Specialioji ataskaita 34/2018 „ES institucijų biuro patalpos. Be geros vadybos praktikos pavyzdžių, taip pat yra įvairių trūkumų“	Europos Parlamentas (EP)									
	1 (pirma pastraipa)	93	✓	x						✓
	1 (antra pastraipa)	93	✓		x					✓
	2 i)	94	✓						x	↻
	2 ii)	94	✓						x	↻
	3	97	✓	x						✓
	4	98	✓					x		↻
	5 a)	101	✓	x						✓

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	5 b)	101	✓			Institucijos susitarė dėl bendro visų pagrindinių ES institucijų vietų (Briuselio, Liuksemburgo ir Strasbūro) matavimo kodo. Tai svarbus žingsnis gerinant duomenų apie paviršiaus plotą palyginamumą. Institucijos dar nesusitarė dėl bendrų išlaidų rodiklių ir šiuo metu tarpinstituciniuose forumuose tarpusavyje nesidalija jokiais paviršiaus ploto ar išlaidų rodikliais. Pagal metiniuose darbiniuose dokumentuose pateiktus duomenis apie pastatus paviršiaus ploto ar išlaidų rodiklių negalima apskaičiuoti ar palyginti.				
	5 c)	101	✓		x					
	Europos Sąjungos Taryba (Taryba)									
	1 (pirma įtrauka)	93	✓		x					
	1 (antra įtrauka)	93	✓	x						
	2 i)	94	✓						x	
	2 ii)	94	✓						x	
	3	97	✓					x		

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	4	98	✓	x						
	5 a)	101	✓			Taryba rengia naują patalpų valdymo procedūrą, kuria apibrėžiami nauji rodikliai. Tačiau ji dar nebaigta rengti.				
	5 b)	101	✓			Institucijos susitarė dėl bendro visų pagrindinių ES institucijų vietų (Briuselio, Liuksemburgo ir Strasbūro) matavimo kodo. Tai svarbus žingsnis gerinant duomenų apie paviršiaus plotą palyginamumą. Institucijos dar nesusitarė dėl bendrų išlaidų rodiklių ir šiuo metu tarpinstituciniuose forumuose tarpusavyje nesidalija jokiais paviršiaus ploto ar išlaidų rodikliais. Pagal metiniuose darbiniuose dokumentuose pateiktus duomenis apie pastatus paviršiaus ploto ar išlaidų rodiklių negalima apskaičiuoti ar palyginti.				
	5 c)	101	✓		x					
	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT)									
	1 (pirma pastraipa)	93	✓		x					
	1 (antra pastraipa)	93	✓	x						

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Neįgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	2 i)	94	✓						x	↻
	2 ii)	94	✓						x	↻
	3	97	✓	x						⏱
	4	98	✓	x						⏱
	5 a)	101	✓						x	↻
	5 b)	101	✓			Institucijos susitarė dėl bendro visų pagrindinių ES institucijų vietų (Briuselio, Liuksemburgo ir Strasbūro) matavimo kodo. Tai svarbus žingsnis gerinant duomenų apie paviršiaus plotą palyginamumą. Institucijos dar nesusitarė dėl bendrų išlaidų rodiklių ir šiuo metu tarpinstituciniuose forumuose tarpusavyje nesidalija jokiais paviršiaus ploto ar išlaidų rodikliais. Pagal metiniuose darbiniuose dokumentuose pateiktus duomenis apie pastatus paviršiaus ploto ar išlaidų rodiklių negalima apskaičiuoti ar palyginti.				⏱
	5 c)	101	✓	x						⏱
	Europos Centrinis Bankas (ECB)									

Ataskaitos numeris ir pavadinimas	Nr.	Specialiosios ataskaitos dalis	Priėmimo lygis	Įgyvendinimo lygis						Savalaikiškumo lygis
				Visiškai	Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais	Nejgyvendinta	Negalime padaryti išvados	Nebeaktualu	
	1 (pirma pastraipa)	93	✓	x						✓
	1 (antra pastraipa)	93	✓	x						✓
	2 i)	94	✓						x	↻
	2 ii)	94	✓						x	↻

Šaltinis: Audito Rūmai.

3.3 priedas. Specialiosios ataskaitos, kuriose pateiktas visas rekomendacijas Komisija įgyvendino visiškai arba dauguma atžvilgių

- Specialioji ataskaita 05/2018 „Atsinaujinančioji energija siekiant tvarios kaimo plėtros: galimos reikšmingos sinergijos, kurios iš esmės nėra išnaudojamos“
- Specialioji ataskaita 07/2018 „ES pasirengimo narystei pagalba Turkijai: kol kas gauti prasti rezultatai“
- Specialioji ataskaita 08/2018 „ES parama produktyvioms investicijoms į įmones – daugiau dėmesio reikia skirti tvarumui“
- Specialioji ataskaita 11/2018 „Nauji būdai finansuoti kaimo plėtros projektus: paprastesni, bet neorientuoti į rezultatus“
- Specialioji ataskaita 12/2018 „Plačiajuostis ryšys ES valstybėse narėse – nepaisant pažangos, bus pasiekti ne visi strategijos „Europa 2020“ tikslai“
- Specialioji ataskaita 14/2018 „ES cheminiai, biologiniai, radiologiniai ir branduoliniai kompetencijos centrai: reikalinga didesnė pažanga“
- Specialioji ataskaita 15/2018 „Vidaus saugumo pajėgų gebėjimų stiprinimas Nigeryje ir Malyje: tik nedidelė ir lėta pažanga“
- Specialioji ataskaita 20/2018 „Afrikos taikos ir saugumo struktūra – ES paramą reikia skirti kitiems tikslams“
- Specialioji ataskaita 21/2018 „ERPF ir ESF projektų 2014–2020 m. laikotarpiu atranka ir stebėjimas daugeliu bruožų vis dar labiausiai orientuoti į išdirbius“
- Specialioji ataskaita 23/2018 „Oro tarša. Mūsų sveikata vis dar nepakankamai apsaugota“
- Specialioji ataskaita 24/2018 „Anglies dioksido surinkimo ir saugojimo ir naujoviškų atsinaujinančiosios energijos išteklių demonstravimas komerciniu lygmeniu ES: per pastarąjį dešimtmetį nepasiekta numatyta pažanga“
- Specialioji ataskaita 26/2018 „Keli vėlavimai įgyvendinti muitinės IT sistemas: kas buvo ne taip?“
- Specialioji ataskaita 35/2018 „Nevyriausybinių organizacijų įgyvendinamų ES lėšų skaidrumas: būtina daugiau pastangų“

Pastaba. Į pirmiau pateiktą sąrašą neįtrauktos keturios rekomendacijos, kurių įgyvendinimo padėties vertinimo nereikėjo, nes jos nebebuvo aktualios, ir 16 rekomendacijų, kurios mūsų atsižvelgimo į rekomendacijas peržiūros metu dar nebuvo įgyvendintos.

Priedas

Atsižvelgimas į 2018 m. metinės ataskaitos 3 skyriuje pateiktas rekomendacijas

Metai	Audito Rūmų rekomendacija	Audito Rūmų atlikta padarytos pažangos analizė					
		Visiškai įgyvendinta	Įgyvendinta		Neįgyvendinta	Netaikoma	Nepakanka įrodymų
			Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais			
2018	3.1 rekomendacija. Komisija turėtų skatinti į programų ataskaitas įtraukti rodiklius, kurie: a) geriau subalansuojant indėlius, išdirbius, rezultatus ir poveikį, suteikia aktualesnės informacijos apie ES išlaidų programų pasiekimus; Įgyvendinimo data: 2022 m., kai bus parengtos2023 m. biudžeto programų ataskaitos.	X					
2018	3.1 rekomendacija. Komisija turėtų skatinti į programų ataskaitas įtraukti rodiklius, kurie: b) turi aiškią sąsają su iš ES išlaidų programų finansuojamais veiksmais; Įgyvendinimo data: 2022 m., kai bus parengtos2023 m. biudžeto programų ataskaitos.		X				
2018	3.1 rekomendacija. Komisija turėtų skatinti į programų ataskaitas įtraukti rodiklius, kurie: c) atspindi ES išlaidų programų pasiekimus, o ne Komisijos ir kitų jas įgyvendinančių institucijų veiksmingumą;		X				

Metai	Audito Rūmų rekomendacija	Audito Rūmų atlikta padarytos pažangos analizė					
		Visiškai įgyvendinta	Įgyvendinta		Neįgyvendinta	Netaikoma	Nepakanka įrodymų
			Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais			
	Įgyvendinimo data: 2022 m., kai bus parengtos2023 m. biudžeto programų ataskaitos.						
2018	3.1 rekomendacija. Komisija turėtų skatinti į programų ataskaitas įtraukti rodiklius, kurie: d) apima programų tikslus. Įgyvendinimo data: 2022 m., kai bus parengtos2023 m. biudžeto programų ataskaitos.		X				
2018	3.2 rekomendacija. Kad būtų galima apskaičiuoti pažangą nuo pradinės iki tikslinės reikšmės, Komisija turėtų pasiūlyti visoms programoms veiksmingumo sistemas, kurių veiksmingumo rodikliai turėtų toliau išvardytas savybes. Jei Komisija mano, kad tam tikro rodiklio atveju tai nėra prasminga, ji turėtų savo sprendimą paaiškinti programos ataskaitoje. a) kiekybinės pradinės reikšmės, nurodant pradinės reikšmės metus; Įgyvendinimo data: 2022 m., kai bus parengtos2023 m. biudžeto programų ataskaitos.			X			
2018	3.2 rekomendacija. Kad būtų galima apskaičiuoti pažangą nuo pradinės iki tikslinės reikšmės, Komisija turėtų pasiūlyti visoms programoms veiksmingumo sistemas, kurių veiksmingumo rodikliai turėtų toliau išvardytas savybes. Jei Komisija mano, kad tam tikro rodiklio atveju tai nėra prasminga, ji turėtų savo sprendimą paaiškinti programos ataskaitoje.			X			

Metai	Audito Rūmų rekomendacija	Audito Rūmų atlikta padarytos pažangos analizė					
		Visiškai įgyvendinta	Įgyvendinta		Neįgyvendinta	Netaikoma	Nepakanka įrodymų
			Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais			
	b) kiekybinės tarpinės reikšmės; Įgyvendinimo data: 2022 m., kai bus parengtos2023 m. biudžeto programų ataskaitos.						
2018	3.2 rekomendacija. Kad būtų galima apskaičiuoti pažangą nuo pradinės iki tikslinės reikšmės, Komisija turėtų pasiūlyti visoms programoms veiksmingumo sistemas, kurių veiksmingumo rodikliai turėtų toliau išvardytas savybes. Jei Komisija mano, kad tam tikro rodiklio atveju tai nėra prasminga, ji turėtų savo sprendimą paaiškinti programos ataskaitoje. c) kiekybinės tikslinės reikšmės, nurodant tikslinės reikšmės metus; Įgyvendinimo data: 2022 m., kai bus parengtos2023 m. biudžeto programų ataskaitos.			X			
2018	3.2 rekomendacija. Kad būtų galima apskaičiuoti pažangą nuo pradinės iki tikslinės reikšmės, Komisija turėtų pasiūlyti visoms programoms veiksmingumo sistemas, kurių veiksmingumo rodikliai turėtų toliau išvardytas savybes. Jei Komisija mano, kad tam tikro rodiklio atveju tai nėra prasminga, ji turėtų savo sprendimą paaiškinti programos ataskaitoje. d) reikalaujamos kokybės duomenys, kad būtų lengva apskaičiuoti siektiną reikšmę, palyginti su pradine reikšme. Įgyvendinimo data: 2022 m., kai bus parengtos2023 m. biudžeto programų ataskaitos.						X

Metai	Audito Rūmų rekomendacija	Audito Rūmų atlikta padarytos pažangos analizė					
		Visiškai įgyvendinta	Įgyvendinta		Neįgyvendinta	Netaikoma	Nepakanka įrodymų
			Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais			
2018	3.3 rekomendacija. Komisija turėtų siekti laiku gauti veiksmingumo informaciją, skirtą visiems veiksmingumo rodikliams, pavyzdžiui, interneto platformose įdiegdama naujas ataskaitų teikimo priemones. Įgyvendinimo data: projekto įgyvendinimo pradžia 2021 m.	X					
2018	3.4 rekomendacija. Komisija turėtų dokumentuoti pasiūlytas tikslines reikšmes, kad biudžeto valdymo institucijos galėtų įvertinti jų reiklumo lygį. Šiuo tikslu reikės išlaidų programose visiems rodikliams pateikti siūlomas tikslines reikšmes. Įgyvendinimo data: 2022 m., kai bus parengtos2023 m. biudžeto programų ataskaitos.			X			
2018	3.5 rekomendacija. Komisija turėtų toliau gerinti programų veiksmingumo apžvalgą, visų pirma: a) naudodama vieną pažangos nuo pradinės iki tikslinės reikšmės apskaičiavimo metodą. Jei Komisija mano, kad tam tikro rodiklio atveju to negalima padaryti, ji turėtų savo metodą paaiškinti PVA. Įgyvendinimo data: Paskelbus 2021 m. programų veiksmingumo apžvalgą.	X					

Metai	Audito Rūmų rekomendacija	Audito Rūmų atlikta padarytos pažangos analizė					
		Visiškai įgyvendinta	Įgyvendinta		Neįgyvendinta	Netaikoma	Nepakanka įrodymų
			Dauguma atžvilgių	Kai kuriais atžvilgiais			
2018	3.5 rekomendacija. Komisija turėtų toliau gerinti programų veiksmingumo apžvalgą, visų pirma: b) paaiškindama loginį pagrindą, naudotą parenkant veiksmingumo rodiklius kiekvienai programai. Įgyvendinimo data: Paskelbus 2021 m. programų veiksmingumo apžvalgą.	X					

Institucijų atsakymai į Europos Audito Rūmų ataskaitoje „ES biudžeto veiksmingumas. Padėtis 2021 m. pabaigoje“ pateiktas pastabas

Turinys

		Puslapis
1 skyrius	Komisijos horizontaliųjų politikos prioritetų įtraukimas į ES biudžetą	
	Europos Komisijos atsakymai	142
2 skyrius	Komisijos horizontaliųjų politikos prioritetų veiklos peržiūros planas	
	Europos Komisijos atsakymai	147
3 skyrius	Atsižvelgimas į rekomendacijas	
	Europos Komisijos atsakymai	153
	Europos Centrinio Banko atsakymai	164
Priedas	Atsižvelgimas į 2018 m. metinės ataskaitos 3 skyriuje pateiktas rekomendacijas	
	Europos Komisijos atsakymai	165

KOMISIJOS ATSAKYMAI Į EUROPOS AUDITO RŪMŲ PASTABAS ATASKAITOJE „ES BIUDŽETO VEIKSMINGUMAS. PADĖTIS 2021 M. PABAIGOJE“

1 SKYRIUS. KOMISIJOS HORIZONTALIŲJŲ POLITIKOS PRIORITETŲ ĮTRAUKIMAS Į ES BIUDŽETĄ

ĮVADAS, SUSIJĘS SU KOMISIJOS ATSAKYMAIS

Komisija palankiai vertina tai, kad Europos Audito Rūmų (toliau – Audito Rūmai) 2021 m. metinėje veiksmingumo ataskaitoje daugiausia dėmesio skiriama politikos integravimui.

Integravimas yra esminė priemonė, kuria naudodamasi Komisija gali siekti horizontaliųjų, pavyzdžiui, kovos su klimato kaita arba didesnės lyčių lygybės visuomenėje, tikslų kartu užtikrindama, kad jos išlaidų programos būtų griežtai orientuotos į konkrečių ES tikslų atitinkamose politikos srityse siekimą. Rengiant 2021–2027 m. daugiametę finansinę programą (DFP), integravimas buvo aptartas su abiem teisėkūros institucijomis, o pasiektas susitarimas įtvirtintas tarpinstituciniame susitarime. Juo Komisija vadovaujasi įgyvendindama 2021–2027 m. DFP.

Kaip pažymima Audito Rūmų ataskaitoje (1.14 dalis), tarpinstituciniame susitarime Komisija įpareigojama įvairiose srityse skirtingu mastu siekti integravimo. Be politinių aspektų, šis diferencijavimas taip pat atspindi išteklių ir informacinių sistemų apribojimus. Dėl kai kurių prioritetų, pavyzdžiui, susijusių su klimatu ir biologine įvairove, yra aiškiai numatyti įsipareigojimai stebėti pirkimo išlaidas, tačiau nė vienoje srityje įsipareigojimai neapima rezultatų (priešingai nei sąnaudų atveju) vertinimo.

Be tarpinstitucinio susitarimo, Komisija 2021 m. birželio mėn. komunikate dėl ES biudžetui skirto veiklos peržiūros plano (COM(2021) 366), prieiga per internetą https://europa.eu/!8DF8RG, paskelbė savo plataus užmojo tikslą dėl biudžetui skirto veiklos peržiūros plano, įskaitant integruotus prioritetus. Šiuo komunikatu grindžiama plataus užmojo darbo programa, įskaitant bandomuosius projektus, skirtus įvertinti bendriems rezultatams, pasiektiems konkrečiose srityse įgyvendinant visas ES biudžeto intervencines priemones. Šiuo klausimu dabar ir dirbama. Nors Komisija toliau visapusiškai laikosi savo įsipareigojimų, pažangą šioje srityje sulėtino DFP priėmimo metu ir vėliau kilusios beprecedentės krizės ir sukrėtimai, kuriems Komisija turėjo skirti visą dėmesį. Atsižvelgdama į aplinkybes ir susijusius apribojimus, Komisija daugiausia dėmesio skyrė tam, kad būtų užtikrintas jos teisinių įsipareigojimų laikymasis.

Metodiniu požiūriu bet kurios konkrečios ES išlaidų programos veiklos peržiūros plane nebūtina nustatyti konkrečių tikslų ar rodiklių, tiesiogiai susijusių su horizontaliaisiais (o ne su konkrečios programos) prioritetais. Bet kokiu atveju galutiniai konkrečių tikslų ir pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių rinkiniai atskirų ES išlaidų programų pagrindiniuose teisės aktuose yra derybų su teisėkūros institucijomis rezultatas. Komisija taip pat stengėsi sumažinti konkrečių tikslų ir pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių skaičių rengdama 2021–2027 m. DFP ir glaudžiai juos susieti, be kita ko, atsižvelgdama į atitinkamą Audito Rūmų rekomendaciją (Audito Rūmų 2017 finansinių metų metinėse ataskaitose pateiktą 3 rekomendaciją). Tuo remdamasi Komisija nesitiki, kad pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai kaip nors išsamiai apims horizontaliuosius prioritetus, o juo labiau darnaus vystymosi tikslus (DVT).

Atsižvelgiant į tai, teikiant ataskaitas dėl poveikio, pasiekto įgyvendinant įvairias išlaidų programas, reikia atidžiai apibendrinti turimą informaciją.

Kai kuriose dalyse (pvz., 1.29, 1.31, 1.44, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12) Audito Rūmai remiasi kai kuriose ankstesnėse ataskaitose pateiktais nustatytais faktais. Komisijos atsakymai į šiose ataskaitose pateiktus nustatytus faktus lieka galioti.

HORIZONTALIŲJŲ POLITIKOS PRIORITETŲ ĮTRAUKIMAS Į ATRINKTAS ES BIUDŽETO PROGRAMAS

Sistema, skirta 2021–2027 m. DFP nustatytiems horizontaliesiems politikos prioritetams įgyvendinti

1.17. Kaip pažymi Audito Rūmai, tarpinstituciniame susitarime Komisija neįpareigojama stebėti, kaip visos ES išlaidos prisideda prie skaitmeninės pertvarkos. Dėl šios priežasties dabar toks stebėjimas nevykdomas.

Kai kurių horizontaliųjų politikos prioritetų įgyvendinimo išlaidų stebėjimo metodai

Klimatas

1.29. Komisija nuosekliai siekia kiekybiškai vertinti bendros žemės ūkio politikos indėlį patikimiausiu, moksliškai pagrįstu būdu, kartu atsižvelgdama į tai, kad metodika turi būti tokia, kad ją būtų paprasta taikyti, ir kad turėtų būti vengiama nereikalingos administracinės naštos. Komisija sutinka pakeisti Reglamento (ES) 2021/2115 100 straipsnio 2 dalyje nurodytus korekcinius koeficientus, jei toks pakeitimas yra pagrįstas poreikiu kruopščiau stebėti išlaidas, patiriamas siekiant su aplinka ir klimatu susijusių tikslų.

1.31. Remdamasi 2022 m. gegužės mėn. paskelbtu tyrimu, Komisija atnaujino su biologine įvairove susijusių išlaidų stebėjimo metodiką ir ją taikė visame ES biudžete, atsižvelgdama į 2021 m. MVVA / 2023 m. biudžeto projektą.

Lyčių aspektas

1.36. Komisija sąmoningai nusprendė į savo su lyčių lygybe susijusių išlaidų stebėjimo metodiką įtraukti ir intervencines priemones / veiksmus, numatytus programose, kurių pagrindiniuose teisės aktuose gali būti nenumatyti su lytimi susiję tikslai ir (arba) pagal lytį suskirstytų rodiklių duomenų reikalavimai. Taip yra todėl, kad, viena vertus, 2021–2027 m. DFP pagrindiniai teisės aktai jau priimti (todėl žinoma, kokiu mastu juose numatyti su lytimi susiję tikslai ar duomenų reikalavimas), o kita vertus, programose pakankamai pagrindžiamas faktinis jų indėlis, neatsižvelgiant į tai, ar jų pagrindiniame teisės akte rodikliai yra nurodyti.

1.37. Komisija savo viešai prieinamoje interneto svetainėje pateikia visą informaciją, kurios reikia suinteresuotiesiems subjektams, norintiems gauti vieną bendrą (svertinę) nominalaus ES biudžeto indėlio į lyčių lygybės didinimą vertę. Koeficiento priskyrimas tiek pagal EIGE priemonę, tiek pagal BNR yra dirbtinis, jis yra tik metodinė prielaida, taip pat visuotinai pripažįstama, kad tai yra vienas iš būdų įvertinti / apytiksliai apskaičiuoti faktinę atitinkamos intervencinės priemonės sumą, kuri iš tikrųjų veiksmingai skiriama lyčių lygybei skatinti.

DVT

1.39. Pagal tarpinstitucinį susitarimą, pridedamą prie 2021–2027 m. DFP, Komisija įsipareigojo atsižvelgti į DVT visose atitinkamose programose (žr. pirmiau pateiktą 1.14 dalį). Komisija įrodė, kad laikosi šio įsipareigojimo, ir savo ataskaitose pateikė pavyzdžių, kaip atitinkamos programos padeda siekti atitinkamų DVT.

ATASKAITOS DĖL HORIZONTALIŲJŲ POLITIKOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMO

1.41. Komisija pakartoja, kad ji įsipareigojo pranešti apie tarpinstituciniame susitarime prisiimtus įsipareigojimus, susijusius su horizontaliaisiais prioritetais, kuriuos ji yra įsipareigojusi integruoti, nors ir skirtingu mastu. Šiuo metu nė vienas iš šių įsipareigojimų neapima konkrečių rezultatų vertinimo, o juo labiau jų pasiekimo. Vis dėlto Komisija tvirtai laikosi nuomonės, kad svarbu įvertinti bendrus įvairių biudžeto intervencinių priemonių rezultatus integruotose srityse.

Šiuo tikslu ji pradėjo bandomąjį projektą, kuriuo siekiama nustatyti būtinas metodikas kartu atsižvelgiant į atitinkamus apribojimus. Komisija visuomet pabrėžė, kad siekiant daugiau, nei įsipareigota pasiekti, reikia atsižvelgti į administraciniu požiūriu ribojamus išteklius. Pažangai šioje srityje neigiamą poveikį darė ir tai, kad Komisijai reikėjo suvaldyti beprecedentes krizes ir sukrėtimus, kilusius priimant DFP arba ją priėmus.

MVVA pateikiamos išvados dėl pažangos, padarytos siekiant integravimo tikslų

1.43. Pirma įtrauka. Planuojama, kad Komisija integruos šioje ataskaitoje nurodytus horizontaliuosius prioritetus skirtingu mastu. MVVA teigiama, kad pagrindinių visa apimančių politikos tikslų įtraukimo į ES biudžeto programas mastas visiškai atitinka Komisijos planus ir (arba) įsipareigojimus.

Antra įtrauka. Kaip paaiškinta, pavyzdžiui, Komisijos atsakymuose į Audito Rūmų pastabas specialiojoje ataskaitoje dėl 2014–2020 m. DFP klimato srities išlaidų, bet kuriuo metu Komisijos apskaičiuotas ES biudžeto indėlis siekiant kovos su klimato kaita tikslų ne tik einamaisiais metais, bet ir praeityje bei ateityje atspindi geriausią tuo metu turimą informaciją. Komisija yra įsipareigojusi, gavusi naujos informacijos, atnaujinti savo įvertį ir skaidriai pateikti visą informaciją, kuria šis įvertis grindžiamas.

Trečia įtrauka. Dėl Audito Rūmų teiginio 1.43 dalies trečioje įtraukoje Komisija pažymi, kad apibūdindama biologinės įvairovės stebėjimo metodikos atnaujinimo mastą Komisija pavartojo žodžių junginį „iš esmės“ būtent tam, kad nurodytų, jog atnaujinimas apėmė daugumą, bet ne visas programas.

Ketvirta įtrauka. Ankstesnėse ataskaitose Audito Rūmai priekaištavo dėl teiginio, kad ES biudžetas iš esmės yra neutralus lyčių atžvilgiu. Tačiau bandomasis metodikos taikymas parodė, kad didžiąja ES biudžeto dalimi galima teigiamai prisidėti prie lyčių lygybės skatinimo. Tai nepaneigia Audito Rūmų teiginio, kad apie 4 % ES biudžeto prisidedama prie lyčių lygybės didinimo. Komisija aiškiai nurodo, kad veikla, kuriai skirtas 0* balas, galima prisidėti, bet jokiu būdu negarantuojama, kad bus prisidedama, ir kad norint nustatyti, kiek ja prisidedama (ir net tokio galimo indėlio požymį), reikia

tolesnės analizės ir duomenų. Būtina priminti, kad ši metodika yra nauja ir pirmą kartą taikyta tik bandomojo projekto sąlygomis, todėl esama daug galimybių ją toliau tobulinti.

1.44. Pirma įtrauka. Žr. Komisijos atsakymą į 2.15 dalies pastabas.

Antra įtrauka. Komisija MVVA ESF+ programai skyrė maksimalų 1 balą, pripažindama, kad lyčių aspektas buvo svarbus tikslas kuriant pasidalijamojo valdymo kryptį. Konkrečiau, lyčių aspekto integravimas yra ESF+ horizontalusis principas. Į jį reikia atsižvelgti rengiant, įgyvendinant, stebint ir vertinant visas ESF+ programas. Be to, pagal ESF+ pasidalijamąjį valdymą valstybės narės privalo programuoti tikslinius veiksmus, kuriais siekiama didinti tvarų moterų dalyvavimą ir pažangą darbo rinkoje, o visais ESF+ atrankos kriterijais ir procedūromis turi būti užtikrinta lyčių lygybė. Galiausiai visi ESF+ asmens duomenys ir rodikliai bus suskirstyti pagal lytį.

Kalbant apie faktinius 2021 m. įsipareigojimus, susijusius su lyčių lygybe, apie kuriuos pranešama programos pareiškime, jiems buvo skirta 0 balų, nes jie nebuvo pradėti įgyvendinti ir nebuvo patvirtintos valstybių narių programos.

Informacija apie tai, ar išlaidomis tuo pat metu reikšmingai prisidedama prie daugelio prioritetų įgyvendinimo

1.45. Komisija pakartoja, kad vietoj dvigubo skaičiavimo (turinčio neigiamą atspalvį) tikslinga kalbėti apie sinergiją kiekvieną kartą, kai viena veikla prisidedama prie daugiau nei vieno tikslo įgyvendinimo.

Rezultatų vertinimas

1.50. Žr. Komisijos atsakymą į 2.48 dalies pastabas.

1.51. Komisija nurodė savo plataus užmojo tikslą 2021–2027 m. DFP laikotarpiu viršyti tarpinstituciniame susitarime numatytus įsipareigojimus, susijusius su integravimu. Pažanga šioje srityje priklauso nuo turimų išteklių. Komisijai reikėjo visapusiškai reaguoti į keletą nenumatytų įvykių, įvykusių priimant DFP ir ją priėmus, be kita ko, perorientuojant biudžeto vykdymą.

Nedarydama poveikio Suomijos pavyzdžio patikimumui, Komisija mano, kad atliekant panašių elementų palyginimą reikėtų atsižvelgti į visą ES biudžeto remiamos veiklos spektrą, kai ji lyginama su Suomijos vystymosi politikos remiama veikla. Komisija nustatė bendrus konkrečių politikos sričių, pavyzdžiui, sanglaudos politikos ar EGADP, rodiklius. Uždavinys yra parengti vienodus rodiklius, kuriuos būtų galima taikyti visai iš ES biudžeto finansuojamai veiklai.

Komisijos atliekama teikiamos informacijos peržiūra

1.52. Komisija yra visiškai įsipareigojusi savo ataskaitose pateikti aukštos kokybės informaciją apie veiklos rezultatus. Šis įsipareigojimas taip pat reiškia, kad, nustačius klaidų, Komisija jas skaidriai ištaiso.

1.1 priedas. Horizontaliųjų politikos prioritetų integravimas į poveikio vertinimus

Poveikio vertinime Komisija biologinės įvairovės nelaikė vienu pagrindinių horizontaliųjų Skaitmeninės Europos programos prioritetų. Poveikio vertinimo 65 puslapyje paminėta galimybė, kad gali būti sukurta Skaitmeninės Europos programos ir programos LIFE sinergija.

1.3 priedas. Nustatyti su horizontaliaisiais prioritetais susijusių išlaidų tiksliniai rodikliai

Pagal 2 skyriaus 2.2 priedą Skaitmeninės Europos programos teisiniame pagrinde nėra nustatyto klimato srities išlaidų tikslinio rodiklio.

KOMISIJOS ATSAKYMAI Į EUROPOS AUDITO RŪMŲ PASTABAS ATASKAITOJE „ES BIUDŽETO VEIKSMINGUMAS. PADĖTIS 2021 M. PABAIGOJE“

2 SKYRIUS. KOMISIJOS HORIZONTALIŲJŲ POLITIKOS PRIORITETŲ VEIKLOS PERŽIŪROS PLANAS

ĮVADAS

2.3. Biudžeto vykdymo ataskaitose Komisija stengiasi išlaikyti pusiausvyrą tarp išsamumo ir glaustumo, kad ataskaitos būtų naudingos ir lengvai suprantamos skaitytojui. Priimdama sprendimą dėl informacijos rūšies ir išsamumo lygio, Komisija vadovaujasi 2020 m. gruodžio 16 d. tarpinstituciniame susitarime dėl biudžetinės drausmės, bendradarbiavimo biudžeto klausimais ir patikimo finansų valdymo pasiektu susitarimu su teisėkūros institucijomis. Tai reiškia, kad ne apie visas kompleksines sritis pranešama vienodai.

Todėl 2021 m. MVVA pateikiama išsami informacija apie naują bandomąją metodiką, skirtą indėliui lyčių lygybės srityje stebėti. Indėlis siekiant Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų (DVT) nustatomas pranešant apie konkrečius aiškinamuosius pavyzdžius.

KLIMATO IR BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS PRIORITETŲ ĮTRAUKIMAS Į VEIKLOS PERŽIŪROS PLANĄ

ES biudžeto indėlis siekiant klimato ir biologinės įvairovės tikslų

2.9–2.12. Dėl klimato srities išlaidų ataskaitų teikimo Komisija nurodo savo atsakymus į Europos Audito Rūmų (toliau – Audito Rūmai) pastabas Specialiojoje ataskaitoje Nr. 9/2022 dėl klimato srities išlaidų 2014–2020 m. ES biudžete.

Kalbant apie biologinę įvairovę, 2022 m. birželio mėn. Komisija paskelbė naują biologinės įvairovės stebėjimo metodiką[1], grindžiamą išsamiu išorės tyrimu[2], siekdama užtikrinti patikimą stebėjimą ir pašalinti trūkumus, nustatytus atlikus ankstesnės stebėjimo metodikos *ex post* vertinimą ir gavus konkrečias rekomendacijas[1], [2]. Pagal naująją metodiką nestebimos išlaidos, kurios gali būti žalingos biologinei įvairovei, atsižvelgiant į tai, kad pagal 2021–2027 m. DFP taikomą požiūrį daugiausia dėmesio skiriama tam, kad visuose ES fonduose ir programose būtų įgyvendinamas reikšmingos žalos nedarymo principas.

Ataskaitos dėl ES biudžeto indėlio siekiant klimato ir biologinės įvairovės tikslų

1 https://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/pdf/Biodiversity_tracking_methodology_for_each_programme_except_CAP.pdf

2 https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/793eb6ec-dbd6-11ec-a534-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-258471562

2.14. Komisija yra visiškai įsipareigojusi savo ataskaitose pateikti aukštos kokybės informaciją apie veiklos rezultatus ir ji toliau didina teikiamos informacijos patikimumą ir kokybę. Šis įsipareigojimas taip pat reiškia, kad, nustačius klaidų, Komisija apie jas skaidriai praneša.

Klaidų ištaisymas susijęs tik su II tomo 1 ir 4 priedais. Ištaisius šias klaidas, Komisija yra įsitikinusi, kad dabar MVVA pateikiama naujausia ir tiksliausia informacija.

2.15. Komisija pažymi, kad 2014–2020 m. laikotarpiu klimato srities veiksmai buvo stebimi ir šiuo klausimu Audito Rūmai parengė Specialiąją ataskaitą Nr. 09/2022. Komisija taip pat nurodo savo atsakymus į pastabas Specialiojoje ataskaitoje Nr. 31/2016.

Siekdama nuoseklumo, Komisija tą pačią metodiką taiko ir dabartiniam pereinamajam laikotarpiui. Naujoji BŽŪP bus pradėta įgyvendinti 2023 m. sausio 1 d., o 2023–2027 m. laikotarpio klimato srities išlaidų stebėjimo metodika bus taikoma pagal Reglamento (ES) 2021/2115 100 straipsnio nuostatas.

2.16. Komisija nurodo savo atsakymus į pastabas Audito Rūmų specialiojoje ataskaitoje Nr. 13/2020.

2.18. Pagal 2020 m. gruodžio 16 d. tarpinstitucinį susitarimą[3] Komisija privalo *atsižvelgti* į sutapimus ir tai daro nuolat. Pavyzdžiui, Komisija neatskiria veiklos, kuria, kaip nustatyta, prisidedama prie kovos su klimato kaita, nuo veiklos, kurios (galimą) indėlį į biologinės įvairovės atkūrimą ji vertina, būtent dėl to, kad mano, jog siekiant šių dviejų tikslų gali būti sukurta sinergija.

Teikti ataskaitas dėl tikslaus tokių sutapimų masto (to nereikalaujama pagal tarpinstitucinį susitarimą) yra techniškai sudėtinga ir, naudojant esamas sistemas, neįmanoma, nes skirtingi horizontalieji prioritetai stebimi skirtingu detalumo lygiu, naudojant skirtingus mechanizmus ir IT sistemas.

2.19. Komisija atsižvelgė į visus Audito Rūmų 2.19 dalyje nurodytus sutapimus, kaip reikalaujama tarpinstituciniame susitarime.

Išlaidų stebėjimas ir įverčių naudojimas pranešant apie pažangą

2.23–2.24. Kaip paaiškinta atsakymuose į pastabas specialiojoje ataskaitoje dėl 2014–2020 m. klimato srities išlaidų, vienintelis būdas realiuoju laiku pateikti metinį ES biudžeto indėlio sprendžiant klimato kaitos problemą įvertį yra susumuoti išlaidas, kurios yra skirtinguose išlaidų ciklo etapuose, nes ES biudžetas apima daugiametę veiklą, kuri įgyvendinama labai skirtingais būdais. Būtent dėl šios priežasties Komisija reguliariai atnaujina ir ankstesnius duomenis, atsižvelgdama į bet kokią gautą naują informaciją.

2.25. Dėl nustatytos rizikos, kad 2023–2024 m. nebus pasiektas klimato srities išlaidų 35 % tikslas, programavimo subjektai iki 2022 m. rudens Mokslinių tyrimų ir inovacijų GD darbo programoje padidino investicijas į klimato politikos veiksmus. Galutinis *ex ante* įvertis yra 35,6 % (apie 170 mln. EUR viršija 35 % tikslą).

[3] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=celex:32020Q1222%2801%29

LYČIŲ LYGYBĖS ĮTRAUKIMAS Į VEIKLOS PERŽIŪROS PLANĄ

Lyčių aspekto integravimas

2.31. Komisija pažymi, kad Audito Rūmų minimas lyčių aspekto integravimo į ES biudžetą auditas (Specialioji ataskaita Nr. 10/2021[4]), paskelbtas 2021 m. gegužės mėn., daugiausia apėmė 2014–2020 m. DFP rengimą.

ES biudžeto indėlis skatinant lyčių lygybę

2.35. Kalbant apie ESF+, Komisija pripažįsta, kad 2.35 dalyje minimas tekstas atsirado dėl korektūros klaidos (dėl techninių priežasčių ši nuoroda po lentele buvo įrašyta rankiniu būdu ir tais dviem atvejais ji nebuvo atitinkamai atnaujinta). Vienintelė nuoroda po lentele turėtų būti tokia: „Konsoliduota informacija apie įvykdytus metinius įsipareigojimus (bendra suma pagal programos balus, mln. EUR)“.

Dėl programos „Europos horizontas“ ataskaitoje pateiktos nuorodos, minimos 2.35 dalyje, Komisija norėtų paaiškinti, kad joje kalbama apie poreikį sukurti specialią, konkrečiai programai „Europos horizontas“ skirtą sistemą, pagal kurią būtų stebimi programos veiksmai ir skirtas biudžetas, kad apie juos būtų galima pranešti taikant naujai parengtą Komisijos metodiką, kuria remiantis rengiamos visos ataskaitos pagal 6.4 skirsnį.

2.36. Nurodytos lyčių lygybei skirtos sumos yra susijusios su metiniais įsipareigojimais, įgyvendinamais pagal kiekvieną programą (bendra suma pagal programos balus, mln. EUR). Bendra įsipareigojimų, nurodytų pagal balą (-us), kurį (-iuos) programa atitinka, suma lygi įsipareigojimų sumai pagal patvirtintą biudžeto vykdymą 2021 m. Taikant metodiką, sumos, skirtos lyčių lygybei skatinti pagal iniciatyvą „REACT-EU“, nenurodomos.

Su lyčių lygybe susiję skaičiai tam tikrais atvejais buvo atnaujinti, siekiant pateikti naujausią informaciją, gautą iš atsakingų generalinių direktoratų.

2.38. Informacija apie sumas, kuriomis prisidedama prie lyčių lygybės didinimo, buvo skaidriai pateikta pagal visas atskiras programas. Komisija pripažįsta, kad 2023 m. biudžeto projekte ir metinėje valdymo ir veiklos ataskaitoje (MVAA) dar nepateikta konsoliduota informacija apie sumas, kuriomis prisidedama prie lyčių lygybės didinimo (1 ir 2 balai). Komisija užtikrins, kad konsoliduota informacija būtų pateikta 2024 m. biudžeto projekte.

Kalbant apie sąrašą, kuriame kiekvienai programai priskirtas maksimalus balas, Komisija nustatė, kad šis skirtumas atsirado:

1 balo atveju: dėl 1 balo priskyrimo ESF+ (pasidalijamojo valdymo kryptis). Taip yra todėl, kad balai skiriami tik pagal programos struktūrą ir (arba) veiklos peržiūros planą, o ne pagal 2021 m. įsipareigojimų sumą (ESF+ pasidalijamojo valdymo krypties atveju ši suma yra lygi 0 EUR, nes programavimas ir (arba) įgyvendinimas nėra numatyti). Atsižvelgiant į vėlyvą ESF+ reglamento priėmimą (2021 m. birželio mėn.) ir į tai, kad valstybių narių valdžios institucijos pirmenybę teikė kitoms priemonėms, skirtoms COVID-19 protrūkio padariniams šalinti (REACT-EU, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonei bei Atsako į koronaviruso grėsmę investicijų iniciatyvai CRII ir CRII+), ESF+ pasidalijamojo valdymo programų priėmimas buvo atidėtas iki 2022 m., o 2021 m. asignavimų dalis buvo perprogramuota. Todėl 2021 m. pagal ESF+ pasidalijamojo

[4] https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR21_10/SR_Gender_mainstreaming_LT.pdf

valdymo kryptį nebuvo patvirtinta, apskaičiuota ar suplanuota jokių išlaidų. Dėl šios priežasties programos ataskaitoje pateikta lentelė su sumomis bus atnaujinta patvirtinus visas ESF+ programas.

0* balo atveju: Europos gynybos fondo vertinimas buvo konservatyviai patikslintas ir jam buvo skirta 0 balų (prieš tai jam buvo skirta 0* balų). Todėl 2023 m. biudžeto projekto programų, kurioms skirta 0* balų, yra 29.

2.40. Susumuodama programų, kurioms skirta 0*, 1 ir 2 balai, sumas, Komisija konkrečiai nurodo programą, kuria *prisidedama* (1 ir (arba) 2 balai) arba *galima prisidėti* (0* balų). Tai atitinka įvairių balų apibrėžtis. Toks susumavimas padeda pabrėžti galimą ES biudžeto reikšmę lyčių lygybės srityje ir poreikį, jei įmanoma, toliau jį telkti šia kryptimi pagal dabartinę DFP.

2.41. Komisija nusprendė naudoti 0* balų įvertį, siekdama atkreipti dėmesį į veiklą, kuria galima prisidėti prie lyčių lygybės didinimo, kad faktiškai vykdant biudžetą būtų kuo labiau orientuojamasi į kuo didesnį realų lyčių lygybės skatinimą. Europos lyčių lygybės institutas (EIGE) taip pat numato šį tarpinį 0* balą. Komisija labai aiškiai nurodė, kad šis balas ateityje gali būti pakeistas į 0, 1 arba 2 balus tik tada, kai bus pateikta pagrindžianti analizė ir (arba) duomenys.

2.42. Visų programų poskirsnyje „Pagrindiniai laimėjimai ir veiklos rezultatai“ pateiktas skirtų balų pagrindimas, jame taip pat apžvelgiamas programos aktualumas remiantis akademine literatūra ir, jei taikoma, tai, kaip lyčių aspektas įtrauktas į programos teisinį pagrindą, veiklos peržiūros planą ir darbo planus. Vienintelė išimtis – Teisingos pertvarkos mechanizmo programos ataskaita ir iš dalies – programos „ES – sveikatos labui“ ataskaita, kuriose paaiškinamas tik vienas iš dviejų balų. Jei buvo priskirtas tik 0* balų įvertinimas, programos ataskaitose gali būti nepateiktas šio įvertinimo paaiškinimas (pavyzdžiui, Inovacijų fondo atveju). Tai atitinka metodiką, pagal kurią reikalaujama pateikti 0, 1 ir 2 balų priskyrimo pagrindimą.

2.43. Pirma įtrauka. Dėl indėlio siekiant 5-ojo DVT „Lyčių lygybė“ Komisija primena, kad programos, kurioms skirta 0* balų, turi tikėtiną, bet dar neaiškų poveikį lyčių lygybei. Suprantama, kad šiuo metu, kai dauguma programų dar nepradėtos programuoti ir (arba) įgyvendinti, būtų galima pateikti tik nedaugelio šių programų konkrečių aiškinamųjų pavyzdžių, kaip jomis prisidedama siekiant 5-ojo DVT, kaip to reikalaujama biudžeto aplinkraštyje.

Taip pat žr. Komisijos atsakymą į 2.42 dalies pastabas.

Siektinos išlaidų reikšmės ir lyčių lygybės rodikliai

2.44. Siektinų išlaidų reikšmių nustatymas šioje srityje nėra plačiai paplitusi praktika EBPO šalyse, net ir pačiose pažangiausiose, nes tokios siektinos reikšmės turi tiek privalumų, tiek trūkumų (žr. EBPO leidinį apie biudžeto sudarymą atsižvelgiant į lyčių aspektą EBPO šalyse: https://www.oecd.org/gender/Gender-Budgeting-in-OECD-countries.pdf).

2.46. ESF+ pasidalijamojo valdymo programų priėmimas buvo atidėtas iki 2022 m. dėl vėlyvo ESF+ reglamento priėmimo 2021 m. birželio mėn. ir dėl to, kad valstybių narių valdžios institucijos pirmenybę teikė kitoms priemonėms, skirtoms COVID-19 protrūkio padariniams šalinti. Todėl rengiant 2022 m. programos ataskaitos projektą įgyvendinimas dar nebuvo pradėtas.

Duomenys, suskirstyti pagal lytį, bus pateikiami Komisijos ataskaitose priėmus visas ESF+ programas ir per visą jų įgyvendinimo laikotarpį.

INFORMACIJA APIE ES PROGRAMŲ PAŽANGĄ SIEKIANT DARNAUS VYSTYMOSI TIKSLŲ

2.48. Komisija laikosi tarpinstituciniame susitarime numatytų įsipareigojimų DVT srityje ir kasmet prie biudžeto projekto pridedamame I darbiniame dokumente teikia ataskaitas dėl ES biudžeto indėlio siekiant DVT. Tai daroma horizontaliajame skirsnyje apžvelgiant ES biudžeto politikos suderinamumą su DVT, taip pat specialiame atskirų programų ataskaitų skirsnyje pateikiant DVT, prie kurių įgyvendinimo prisideda kiekviena programa, įskaitant aiškinamuosius tokio prisidėjimo pavyzdžius.

Ataskaitos dėl biudžeto indėlio siekiant DVT tikslų

2.51. Dėl DVT apskritai žr. Komisijos atsakymą į 2.48 dalies pastabas.

Kalbant apie DVT, susijusį su klimato politikos veiksmais, Komisija turi savo ataskaitų teikimo sistemą, kurią laiko patikima, ir ketina investuoti į jos tobulinimą, susijusį su poveikio ataskaitų teikimu, atsižvelgiant, be kita ko, į ataskaitų teikimo reikalavimus, kuriuos Komisija įsipareigojo vykdyti išleisdama žaliąsias obligacijas pagal NGEU.

SKAITMENINĖ PERTVARKA

2.59. Skaitmeninės Europos programos ataskaitose informacija apie skaitmeninę pertvarką pateikiama ne dėl integravimo, o dėl to, kad ji yra konkrečių programos tikslų dalis.

2.60. Žr. Komisijos atsakymą į 1.1 ir 1.48 dalių pastabas.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

2.62. Nuo 2021 m. atnaujintoje geresnio reglamentavimo sistemoje nustatytas reikalavimas atliekant visų būsimų atitinkamų teisės aktų poveikio vertinimus atlikti lyčių aspekto analizę.

2.63. Komisija pripažįsta, kad lyčių lygybės stebėjimo metodika yra nauja ir buvo taikoma tik bandomojo projekto sąlygomis, t. y. anksčiau, nei tarpinstituciniame susitarime buvo sutarta su teisėkūros institucijomis. Todėl esama galimybių ją tobulinti ir šiuo tikslu dedamos pastangos.

1 rekomendacija. Horizontaliuosius politikos prioritetus geriau įtraukti į veiklos peržiūros planą

a) Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

Kai tik bus baigtas metodinis darbas, Komisija ketina pranešti apie šiuo metu vykdomų žaliosios ir skaitmeninės pertvarkos bei darbo vietų kūrimo bandomųjų projektų rezultatus ir prireikus imsis su šiais rezultatais susijusių tolesnių veiksmų.

b) Komisija iš dalies pritaria šiai rekomendacijai.

Komisija tobulina metodiką ir siekia įtraukti lyčių lygybės aspektą į esamų programų programavimą. Komisija negali įsipareigoti dėl būsimų teisėkūros iniciatyvų turinio.

c) Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

2.66. Komisija yra visiškai įsipareigojusi savo ataskaitose pateikti aukštos kokybės informaciją apie veiklos rezultatus. Šis įsipareigojimas taip pat reiškia, kad, nustačius klaidų, Komisija jas skaidriai ištaiso.

Kaip paaiškinta 2.23 dalyje, Komisija reguliariai atnaujina savo klimato srities išlaidų sąmatą, atsižvelgdama į bet kokią naują gautą informaciją. Metinės sąmatos realiuoju laiku pateikti neįmanoma, nes tam reikėtų susumuoti išlaidas, kurios yra skirtinguose išlaidų ciklo etapuose.

2 rekomendacija. MVVA ir programų ataskaitose geriau teikti informaciją apie horizontaliuosius politikos prioritetus

a) Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

b) Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

c) Komisija pritaria šiai rekomendacijai.

KOMISIJOS ATSAKYMAI Į EUROPOS AUDITO RŪMŲ PASTABAS ATASKAITOJE „ES BIUDŽETO VEIKSMINGUMAS. PADĖTIS 2021 M. PABAIGOJE“

3 SKYRIUS. ATSIŽVELGIMAS Į REKOMENDACIJAS

PASTABOS

3.8, 3.9 dalys ir 3.1 priedas. Komisija pažymi, kad rekomendacijų, dėl kurių reikia imtis veiksmų, labai padaugėjo: nuo 149 rekomendacijų 2017 m. iki 255 rekomendacijų 2018 m. Tai reikia vertinti atsižvelgiant į padidėjusį specialiųjų ataskaitų, kuriose pateikiama Komisijai skirtų rekomendacijų, skaičių. Jis išaugo nuo 20 (2017 m.) iki 33 (2018 m.). Todėl rekomendacijas įgyvendinti ir stebėti yra sudėtingiau. Visų pirma iš visų 2018 m. paskelbtų ataskaitų šešiose specialiosiose ataskaitose buvo pateikta 15 rekomendacijų (t. y. rekomendacijų ir jų dalių) arba dar daugiau (pvz., Specialiojoje ataskaitoje Nr. 01/2018 dėl bendros paramos Europos regionų projektams (JASPERS), Specialiojoje ataskaitoje Nr. 03/2018 „Makroekonominio disbalanso procedūros (MDP) auditas“ ir Specialiojoje ataskaitoje Nr. 19/2018 „Europos greitųjų traukinių tinklas“). Vidutinis Komisijai pateiktų rekomendacijų skaičius išlieka stabilus – vienoje ataskaitoje pateikiama 9–10 rekomendacijų.

Komisija pažymi, kad dėl 28 rekomendacijų, kurias Audito Rūmai laiko neįgyvendintomis, Komisija mano, kad keturios rekomendacijos yra visiškai įgyvendintos nuo 2022 m. gegužės 23 d. ir kad iš pradžių ji nepritarė 16-ai rekomendacijų ir iš dalies pritarė dviem rekomendacijoms dėl priežasčių, nurodytų paskelbtuose atsakymuose į atitinkamų specialiųjų ataskaitų pastabas.

Be to, iš 68 rekomendacijų, kurios buvo pažymėtos kaip vėluojamos įgyvendinti, penkioms nebuvo pritarta. Audito Rūmai laiko, kad iš šių penkių rekomendacijų viena yra visiškai įgyvendinta, dvi įgyvendintos dauguma atžvilgių, o dvi – kai kuriais atžvilgiais. Tai reiškia, kad Komisija ėmėsi veiksmų, nors rekomendacijai nepritarė. Be to, iš pradžių 13-ai rekomendacijų buvo pritarta tik iš dalies.

3.13–3.15. Komisija mano, kad itin svarbu atsižvelgti į visas rekomendacijas, kurioms buvo pritarta, ir jas įgyvendinti. Nors pagal stebėsenos sistemą stebėsena nutraukiama, kai Komisija mano, kad tam tikra rekomendacija yra įgyvendinta, tai nedaro poveikio faktui, kad Komisija gali tęsti veiksmus, jei įgyvendinamos iniciatyvos, dėl kurių reikia nuolatinių veiksmų (pavyzdžiui, Specialiosios ataskaitos Nr. 07/2020 dėl Sanglaudos politikos įgyvendinimo 3 rekomendacija, Specialiosios ataskaitos Nr. 04/2017 dėl ES biudžeto apsaugos nuo neteisėtų išlaidų 4 rekomendacija ir Specialiosios ataskaitos Nr. 02/2017 dėl Komisijos derybų dėl 2014–2020 m. partnerystės susitarimų ir programų sanglaudos srityje 2 rekomendacijos b punktas ir 5 rekomendacija). Tokie veiksmai nebūtų įtraukti į Komisijos duomenų bazę. Be to, negalima atmesti fakto, kad Audito Rūmai rekomendacijas laiko iš dalies įgyvendintomis, o Komisija – visiškai įgyvendintomis.

3.20. Tolesnių veiksmų įgyvendinimo lygį ir savalaikiškumą reikia vertinti atsižvelgiant į tai, ar pritariama Audito Rūmų rekomendacijoms. Komisija yra visapusiškai įsipareigojusi įgyvendinti visas rekomendacijas, kurioms pritaria, per Audito Rūmų specialiosiose ataskaitose nustatytus terminus. Tačiau tai netaikytina rekomendacijoms, kurioms Komisija visų pirma nepritarė dėl priežasčių, nurodytų paskelbtuose atsakymuose į atitinkamos specialiosios ataskaitos pastabas.

Be to, tam tikrais atvejais dėl priemonių sudėtingumo, su teisėkūra ar politika susijusių pokyčių, ribotų išteklių arba tokių išorės veiksnių kaip COVID-19 pandemija ir veiksmų, kurių imtasi reaguojant į šią beprecedentę krizę, dėl kurios reikėjo iš naujo nustatyti daugelio veiksmų prioritetus, tolesniems veiksmams įgyvendinti gali prireikti daugiau laiko, nei iš pradžių tikėtasi. Tai, kad rekomendacija nėra visiškai įgyvendinta iki pradinės numatytos užbaigimo datos, nereiškia, kad iki tos datos nesiimta jokių veiksmų arba kad ta rekomendacija nebus visiškai įgyvendinta vėliau.

IŠVADA

3.22. Komisija nurodo savo atsakymą į 3.8 dalies pastabas, visų pirma tai, kad, palyginti su ankstesniais metais, 2018 m. paskelbtose specialiosiose ataskaitose pateikta daug daugiau rekomendacijų, dėl kurių reikia imtis veiksmų, todėl jas įgyvendinti ir stebėti yra sudėtingiau.

EUROPOS KOMISIJOS ATSAKYMAI Į 3.1 PRIEDE „IŠSAMI INFORMACIJA APIE 2018 M. REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PADĖTĮ PAGAL ATASKAITAS (EUROPOS KOMISIJA)“ PATEIKTAS PASTABAS

Specialioji ataskaita Nr. 1/2018 „Bendra parama Europos regionų projektams (JASPERS) – laikas paramą teikti tikslingiau“

Atsakymas į 4 rekomendacijos a punkto pastabas (133 dalis). Komisijos techninės pagalbos strategijos tikslas – apibrėžti visus techninės pagalbos veiksmus, nesusitelkiant vien į gebėjimų stiprinimo koordinavimą. Tačiau siekiant išsamiau paaiškinti JASPERS vaidmenį techninių gebėjimų stiprinimo srityje, rengiama JASPERS žinių perdavimo strategija. Bus užtikrintas derėjimas su Komisijos politikos kryptimis administracinių gebėjimų stiprinimo srityje, o kiekviena techninių gebėjimų stiprinimo užduotis bus įtraukta į JASPERS šalių darbo programas. Taip bus suteikta galimybė nustatytus ir suderintus techninės pagalbos poreikius susieti su sanglaudos politikos, Teisingos pertvarkos fondo ir Europos infrastruktūros tinklų priemonės politikos tikslais kiekvienoje valstybėje narėje.

Atsakymas į 5 rekomendacijos a punkto pastabas (138 dalis). JASPERS yra įtraukta į „InvestEU“ konsultacijų centrą ir šiuo metu derinama su jo stebėsenos reikalavimais.

Atsakymas į 5 rekomendacijos b punkto pastabas (138 dalis). JASPERS rengia stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimų dokumentą, kuriuo, be kita ko, siekiama nustatyti sistemą, pagal kurią būsimas vertinimas būtų pakankamai išsamus.

Atsakymas į 5 rekomendacijos c punkto pastabas (138 dalis). Duomenys apie numatomą kiekvienos JASPERS užduoties biudžetą bus renkami pagal PVR „Gautų ir remiamų konsultavimo užduočių skaičius, mastas, rūšis ir pasiskirstymas“. Taip pat bus stebimos faktinės tiesioginės atliktų užduočių išlaidos, remiantis finansiniame ir administraciniame pagrindų susitarime (FAPS) nustatytomis normomis. Stebimos ne tik išlaidos, bet ir žmogiškųjų išteklių naudojimo intensyvumas, kad būtų galima gauti duomenų veiksmingumui ir efektyvumui įvertinti.

Atsakymas į 5 rekomendacijos d punkto pastabas (138 dalis). EIB ir Europos Komisijos finansiniame ir administraciniame pagrindų susitarime teigiama, kad „siekiant suderinti, susisteminti ir palengvinti būsimą bendradarbiavimą ir remiantis iki šiol įgyta patirtimi, yra tikslinga ir suderinama su supaprastinimo tikslu, kad Sąjunga ir Bankas, atsižvelgdami į savo atitinkamus vaidmenis pagal Sutartį, pagrindų susitarime, susijusiame su Finansiniu reglamentu, nustatytų principus, standartines sąlygas ir procedūras, kuriais vadovaudamiesi Sąjunga ir Bankas turi bendradarbiauti rengiant, nustatant, įgyvendinant ir valdant Banko administruojamas finansines priemones, kurioms Sąjunga skiria finansinį įnašą iš Sąjungos biudžeto ir (arba) EPF“. Atsižvelgiant į tai, FAPS VIII priede pateiktos standartinės normos darbuotojams, kurias Komisija taikė kaip ir visus kitus atitinkamus FAPS straipsnius. FAPS VIII priede taip pat nurodyta: „1 ir 2 punktuose nurodytos normos taikomos įgyvendinimo susitarimams neatliekant papildomos *ex post* kontrolės, susijusios su pagrindinėmis faktinėmis išlaidomis arba darbuotojų darbo laiko apibrėžimu ir matavimo metodu“.

Specialioji ataskaita Nr. 3/2018 „Makroekonominio disbalanso procedūros (MDP) auditas“

Atsakymas į 1 rekomendacijos i punkto pastabas (101 dalis). Komisija šią rekomendaciją siekė įgyvendinti dar 2022 m. gegužės mėn. parengdama savo pavasario dokumentų rinkinį. Dokumentų rinkinys buvo paskelbtas 2022 m. gegužės 23 d. ir Komisija padarė pakeitimus, kurie jai suteikė galimybę įgyvendinti rekomendaciją pasirenkant su MDP susijusias konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, kurios tinka standartiniam plataus konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų rinkinio laikotarpiui. Nors vykdant tolesnius veiksmus, susijusius su ekonomikos valdymo peržiūra, šios rekomendacijos įgyvendinimas bus laikomas esminiu, Komisija laikosi nuomonės, kad ši rekomendacija jau yra visiškai įgyvendinta.

Atsakymas į 1 rekomendacijos ii punkto pastabas (101 dalis). Komisija šią rekomendaciją siekė įgyvendinti dar 2022 m. gegužės mėn. parengdama savo pavasario dokumentų rinkinį. Dokumentų rinkinys buvo paskelbtas 2022 m. gegužės 23 d. ir Komisija padarė pakeitimus, kurie jai suteikė galimybę įgyvendinti rekomendaciją, konkrečiai šaliai skirtų rekomendacijų teisinio dokumento konstatuojamosiose dalyse geriau paaiškinant su MDP susijusių konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų loginį pagrindą ir pabrėžiant, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimas turėtų skatinti BVP augimą, o tai savo ruožtu padės naikinti disbalansą. Nors vykdant tolesnius veiksmus, susijusius su ekonomikos valdymo peržiūra, šios rekomendacijos įgyvendinimas bus laikomas esminiu, Komisija laikosi nuomonės, kad ši rekomendacija jau yra visiškai įgyvendinta.

Atsakymas į 1 rekomendacijos iii punkto pastabas (101 dalis). Komisija šią rekomendaciją siekė įgyvendinti dar 2022 m. gegužės mėn. parengdama savo pavasario dokumentų rinkinį. Dokumentų rinkinys buvo paskelbtas 2022 m. gegužės 23 d. ir Komisija padarė pakeitimus, kurie jai suteikė galimybę įgyvendinti rekomendaciją nuodugniose apžvalgose daugiau dėmesio skiriant politikos atsako ir likusių politikos spragų analizei siekiant naikinti disbalansą ir ją susiejant su disbalanso raida. Atlikti išsamius konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų *ex ante* arba *ex post* vertinimus trukdo priežastys, išvardytos Komisijos atsakyme, pateiktame dėl pirminės Audito Rūmų ataskaitos. Nors vykdant tolesnius veiksmus, susijusius su ekonomikos valdymo peržiūra, šios rekomendacijos įgyvendinimas bus laikomas esminiu, Komisija laikosi nuomonės, kad ši rekomendacija jau yra visiškai įgyvendinta.

Atsakymas į 1 rekomendacijos iv punkto pastabas (101 dalis). Komisija šią rekomendaciją siekė įgyvendinti dar 2022 m. gegužės mėn. parengdama savo pavasario dokumentų rinkinį. Dokumentų rinkinys buvo paskelbtas 2022 m. gegužės 23 d. ir Komisija padarė pakeitimus, kurie jai suteikė galimybę įgyvendinti rekomendaciją pasirenkant su MDP susijusias konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, kurios tinka standartiniam plataus konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų rinkinio laikotarpiui. Nors vykdant tolesnius veiksmus, susijusius su ekonomikos valdymo peržiūra, šios rekomendacijos įgyvendinimas bus laikomas esminiu, Komisija laikosi nuomonės, kad ši rekomendacija jau yra visiškai įgyvendinta.

Atsakymas į 2 rekomendacijos i punkto pastabas (104 dalis). Kaip nurodyta Komisijos atsakyme į audito ataskaitos pastabas (97 dalis), persvarstant MDP įgyvendinimą (išskyrus susijusį su 3 rekomendacijos ii punktu ir 4, 5 ir 6 rekomendacijomis) reikėtų atsižvelgti į MDP peržiūrą. Dėl COVID-19 krizės tolesni veiksmai, susiję su šešių teisės aktų rinkinio peržiūra, buvo atidėti, nes reikėjo sutelkti dėmesį į neatidėliotinus krizės keliamus uždavinius, todėl įvairių rekomendacijų įgyvendinimo terminą teko pratęsti. Komisija šią rekomendaciją siekė įgyvendinti 2022 m. gegužės mėn. parengdama savo pavasario dokumentų rinkinį. Dokumentų rinkinys buvo paskelbtas 2022 m. gegužės 23 d. ir Komisija padarė pakeitimus, kurie jai suteikė galimybę įgyvendinti rekomendaciją užtikrinant, kad nuodugnioje apžvalgoje pateiktame vertinime būtų aiškiai apibūdintas disbalanso mastas.

Atsakymas į 2 rekomendacijos iii punkto pastabas (104 dalis). PDP įgyvendinimas yra vienas pagrindinių vykdomos ekonomikos valdymo sistemos peržiūros elementų, tačiau peržiūros užbaigimo laikas vis dar neaiškus. Todėl, siekiant į tai atsižvelgti, numatoma rekomendacijos įgyvendinimo data turi būti pratęsta iki 2023 m. liepos mėn.

Specialioji ataskaita Nr. 4/2018 „ES parama Mianmarui / Birmai“

Atsakymas į 1 rekomendacijos trečios įtraukos pastabas (71 dalis). Poreikių prioritetų nustatymas, atsižvelgiant į skirtingus regionų ir valstybių poreikius ir koordinuojant veiksmus su kitais paramos teikėjais bei jų parama regiono ir valstybės lygmeniu, yra reguliariai atliekamas ir peržiūrimas visą įgyvendinimo laikotarpį. Atsižvelgiant į atsirandančius poreikius ir skirtingą paramos teikėjų paramą, ne visada įmanoma visapusiškai nustatyti prioritetines intervencines priemones prieš pradedant įgyvendinti programą, todėl regionų / valstybių bei užsitęsusių krizinių situacijų prioritetų nustatymo procesas buvo įtrauktas į priemonę *Nexus Response Mechanism* (NRM). Visą programos įgyvendinimo laikotarpį taip pat vyksta koordinavimas su kitais paramos teikėjais ir partneriais. Taikant šį požiūrį siekiama išsaugoti lanksčią NRM, kurią taikant būtų galima laiku reaguoti į krizines situacijas ir naujai atsirandančius Mianmaro gyventojų poreikius, be kita ko, atliekant vertinimus ir nustatant taikymo sritį. Komisija, kaip aktyvi Bendradarbiavimo partnerių grupės – JT vadovaujamo pagrindinių paramos teikėjų ir vystymosi partnerių koordinavimo organo – narė, užtikrina ES paramos Mianmarui ir jo žmonėms koordinavimą ir prioritetų nustatymą.

Specialioji ataskaita Nr. 6/2018 „Laisvas darbuotojų judėjimas – užtikrinta pagrindinė laisvė, bet tikslingesnis ES lėšų naudojimas padidintų darbuotojų judumą“

Atsakymas į 2 rekomendacijos pastabas (67 dalis). Komisija toliau glaudžiai bendradarbiaus su Europos darbo institucija, ekspertais ir suinteresuotaisiais subjektais nacionaliniu lygmeniu, kad surinktų atitinkamus duomenis apie sritis, kuriose gali būti diskriminuojami mobilieji darbuotojai. Atitinkamų duomenų rinkimas taip pat užtikrinamas rengiant SOLVIT ataskaitas, registruojant skundus skundų nagrinėjimo priemonės (CHAP) sistemoje, taip pat renkant duomenis iš įvairių valstybių narių ataskaitų, kurias parengė ekspertų tinklas „MoveS“. Komisija atidžiai stebi šias sritis, be kita ko, pasitelkdama Laisvo darbuotojų judėjimo ir laisvo darbuotojų organizacijų judėjimo patariamąjį komitetą.

Specialioji ataskaita Nr. 10/2018 „Ūkininkams skirta bazinės išmokos schema – veiklos požiūriu schema įdiegta, bet jos poveikis supaprastinimui, geresniam pagalbos skirstymui ir pagalbos dydžio konvergencijai ribotas“

Atsakymas į 3 rekomendacijos pastabas (85 dalis). Komisija mano, kad ta rekomendacijos dalis, kuriai ji pritarė, visiškai ir laiku įgyvendinta.

Būtent valstybės narės savo BŽŪP strateginiuose planuose pateikia savo poreikių vertinimą (be kita ko, siekiant BŽŪP konkretaus tikslo – sąžiningų pajamų) ir savo intervencijos strategiją, kaip nusprendė teisėkūros institucijos. Jos taip pat nustato paramos perskirstymo smulkesniems ūkininkams ir vietovėms, kuriems jos reikia, tikslus. BŽŪP veiksmingumas didinant paramą ūkininkams, kuriems jos labiausiai reikia, bus įvertintas atliekant politikos vertinimą, kurio metu, be kita ko, bus analizuojami ūkininkų pajamų pokyčiai ir paramos paskirstymas, palyginti su padėtimi, buvusia prieš įgyvendinant reformą.

Kalbant apie valstybių narių BŽŪP strateginius planus, 2020 m. gruodžio 18 d. Komisija kiekvienai valstybei narei pateikė rekomendacijas, pagrįstas jų žemės ūkio sektoriaus ir kaimo vietovių analize. Šios rekomendacijos susijusios su visais devyniais konkrečiais BŽŪP tikslais, apimančiais aplinkos, socialinius ir ekonominius aspektus, taip pat su kompleksiniu žinių ir inovacijų tikslu.

Be to, 2022 m. kovo 31 d. Komisija pradėjo siųsti raštus su pastabomis dėl ES šalių pateiktų BŽŪP strateginių planų projektų. Šie raštai buvo išsiųsti visoms valstybėms narėms ir juose nagrinėjama, kaip ES šalys nustatė savo poreikius, kokiais pagrindiniais įrodymais rėmėsi, kokias intervencines priemones ketina įgyvendinti ir kokius tikslus nustatė.

Raštuose aptariami pagrindiniai klausimai, susiję su visu planu, t. y. jo strateginiu tikslu, indėliu siekiant BŽŪP bendrųjų tikslų, ir pateikiamos išsamios pastabos pagal dešimt konkrečių BŽŪP tikslų, priemonės ir kiti siūlomo plano elementai, kuriuos reikia išsamiau paaiškinti, papildyti ar pakoreguoti, kad Komisija galėtų juos patvirtinti.

Šiuo metu Komisija vertina atsakymus ir aktyviai diskutuoja su valstybėmis narėmis. Pirmieji BŽŪP strateginiai planai patvirtinti 2022 m. rugpjūčio mėn. Pagal Tarybos ir Parlamento priimtą teisinę sistemą valstybėms narėms paliekama galimybė lanksčiai tenkinti perskirstymo poreikius. Palyginti su dabartine padėtimi, patvirtintų BŽŪP planų pagerėjimas iš esmės yra nedidelis, bet realus. Šį pagerėjimą lėmė bendras įvairių priemonių ir mechanizmų – perskirstymo išmokos, mažinimo mechanizmo, viršutinės ribos taikymo, teisių į išmokas konvergencijos, taip pat kartais susietosios paramos ir ekologinių sistemų – poveikis.

Papildomos nuorodos

Rekomendacijos dėl BŽŪP strateginių planų

(https://ec.europa.eu/info/food-farming-fisheries/key-policies/common-agricultural-policy/cap-strategic-plans_en#recommendations);

BŽŪP strateginių planų apžvalga. Komisijos pastabos

(https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/overview-cap-plans-ol-220331.pdf);

raštai su pastabomis dėl BŽŪP strateginių planų

(https://agriculture.ec.europa.eu/cap-my-country/cap-strategic-plans/observation-letters_lt).

Specialioji ataskaita Nr. 13/2018 „Radikalizacijos, dėl kurios kyla terorizmo pavojus, problemos sprendimas: Komisija atsižvelgė į valstybių narių poreikius, tačiau buvo tam tikrų koordinavimo ir vertinimo trūkumų“

Atsakymas į 3 rekomendacijos a punkto pastabas (42 dalis). Komisija mano, kad ši rekomendacija visiškai įgyvendinta. Audito Rūmai paprašė Komisijos surengti reikiamas konsultacijas ir atlikti tyrimus, kad būtų nustatyti tikslai ir rodikliai, pagal kuriuos būtų galima įvertinti, kaip sėkmingai ir ekonomiškai naudingai ji įgyvendina savo politikos tikslus padėdama valstybėms narėms spręsti radikalizacijos problemą. Komisija pradėjo šį konkretų tyrimą ir nustatė tikslus, rodiklius ir priemones, skirtus įvertinti sėkmei ir ekonominiam naudingumui siekiant jos politikos tikslų, nes tai buvo šios rekomendacijos pagrindas. Atsižvelgdama į tvarkaraštį, Komisija rekomendaciją suprato kaip procesą, kuriuo siekiama visapusiškai įvertinti radikalizacijos prevencijos politiką. Todėl Komisija mano, kad ji įvykdė šią rekomendaciją, nes visiškai įgyvendino savo trumpojo ir vidutinio laikotarpio tikslus. Kalbant apie ilgalaikę perspektyvą, Komisija šiuo metu įtraukia rodiklius į kitas metines pažangos ataskaitas.

Atsakymas į 3 rekomendacijos d punkto pastabas (42 dalis). Komisija nesutinka su Audito Rūmų vertinimu, kad rekomendacija įgyvendinta tik kai kuriais atžvilgiais. Komisija užtikrino finansuojamų Sąjungos veiksmų kovos su radikalizacija ir atsvaros naratyvų kampanijų srityje veiksmingumą, griežtai įvertinusi pasiūlymų intervencijos logiką (įskaitant bendruosius ir konkrečius tikslus, metodiką, rodiklius (bazinę vertę, tikslą, tikrinimo šaltinį ir būdą) pagal kvietime teikti pasiūlymus apibrėžtus pageidaujamus rezultatus. Be to, jame buvo reikalaujama, kad „pasiūlymuose būtų numatytas kiekybinis ir kokybinis siūlomų veiksmų aprėpties ir poveikio vertinimas, kartu nurodant įgytą patirtį ir gerąją patirtį, į kurią būtų galima atsižvelgti vykdant panašius veiksmus ateityje“.

Atrodo, kad Audito Rūmų pareiškimas dėl iš anksto nustatytų veiksmingumo rodiklių naudojimo neatitinka pirminės rekomendacijos esmės. Pagal Migracijos ir vidaus reikalų GD fondų teisinį pagrindą konkretus Sąjungos veiksmų tikslas yra „papildyti fondo politikos tikslo įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu vykdant valstybių narių programas, <...> turėtų būti siekiama <...> bendrų strateginių tikslų, susijusių su politikos analize ir inovacijomis, tarptautiniu tarpusavio mokymusi ir partnerystės projektais, taip pat su naujų iniciatyvų ir veiksmų testavimu visoje Sąjungoje“. Atsižvelgiant į inovacijas ir naujų iniciatyvų išbandymą, iš anksto apibrėžtų veiksmingumo rodiklių nustatymas duotų priešingą rezultatą, nes apribotų galimų pareiškėjų originalumą, išradingumą ir modernų požiūrį intervencijos srityje.

Komisija ir toliau laikosi nuomonės, kad veiksmingumo rodiklių nebuvimas nereiškia, kad veiksmingumo negalima įvertinti. Priešingai, prieš priimdama sprendimą dėl finansavimo Komisija, vertindama pasiūlymus, įvertina visą intervencijos logiką ir tai, kaip siūlomas veiksmų aprašymas atitinka kvietimų teikti pasiūlymus tikslą, taip užtikrindama jų būsimą veiksmingumą. Kalbant apie įgyvendinimą, tik atlikus vertinimą ir surinkus visą susijusią informaciją galima padaryti išvadas apie projekto pažangą ir daugybę rodikliuose neatsispindinčių veiksnių, turėjusių įtakos tokiai pažangai. Tokių vertinimo ataskaitų reikalaujama iš pareiškėjų ir jos privalomai teikiamos projekto pabaigoje, visų pirma siekiant įvertinti įgyvendintų veiksmų veiksmingumą. Jei pastarasis tikslas nepasiekiamas, Komisija, atlikdama galutinį mokėjimą, gali sumažinti dotaciją ir taip apsaugoti ES biudžetą.

Specialioji ataskaita Nr. 16/2018 „ES teisės aktų *ex post* peržiūra: tinkamai nustatyta, tačiau neišbaigta sistema“

Atsakymas į 1 rekomendacijos a punkto pastabas (87 dalis). Kalbant apie tarpinstitucinį vadovą, kurio reikalaujama rekomendacijoje, Komisija pritarė šiai rekomendacijai, kiek tai susiję su pačia Komisija. Komisija negali imtis veiksmų klausimais, kurie priklauso nuo kitų institucijų prerogatyvų. Konkrečiau, kalbant apie 1 rekomendacijos a punktą, Komisija rekomendaciją įgyvendino tiek, kiek

galėjo. Komisija dėjo visas pastangas, kad rekomendacija būtų įvykdyta: peržiūrėjo DFP horizontaliojo metodo priemonę Nr. 44, susijusią su vertinimo ir stebėsenos nuostatomis, ir visų pirma 2021 m. komunikate „Geresnis reglamentavimas: bendromis jėgomis renkime geresnius teisės aktus“ paragino teisėkūros institucijas bendradarbiauti rengiant bendras apibrėžtis ir nustatant geriausią patirtį palaikant nuolatinį dialogą pagal Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros. Visa kita priklauso nuo kitų institucijų ir yra susiję su politiniu dialogu.

Atsakymas į 1 rekomendacijos b punkto pastabas (87 dalis). SESV 295 straipsniu nenustatyta prievolė, kad tarpinstitucinis susitarimas būtų saistomojo pobūdžio. 2016 m. visos trys institucijos kartu nusprendė, kad Tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros teisiniu požiūriu neturi būti saistomojo pobūdžio. Derybų dėl susitarimo metu visos institucijos norėjo išvengti keleto teisinių ir institucinių problemų, kurios tebėra aktualios. Dabartinio Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros peržiūrėti neplanuojama.

Atsakymas į 2 rekomendacijos b punkto pastabas (92 dalis). Komisija pabrėžia, kad ji iš dalies pritarė šiai rekomendacijai. Komisija, atsižvelgdama į 2019 m. geresnio reglamentavimo padėties apžvalgą ir 2020 m. peržiūrėdama Reglamentavimo patikros valdybos įgaliojimus, išnagrinėjo galimybę išplėsti valdybos įgaliojimus, įtraukiant kitas nei vertinimai *ex post* peržiūras. Komisija manė, kad įgaliojimų išplėtimas įtraukiant kitas nei vertinimai *ex post* peržiūras nėra proporcingas ir veiksmingas, be kita ko, atsižvelgiant į tai, kad 2020 m. Reglamentavimo patikros valdybos įgaliojimai buvo išplėsti įtraukiant principą „kiek plius, tiek minus“, o strateginės prognozės buvo integruotos į geresnį reglamentavimą ir didesnę informavimo veiklą.

Specialioji ataskaita Nr. 17/2018 „Komisijos ir valstybių narių veiksmais 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu pavyko išspręsti menko lėšų panaudojimo problemą, bet nepakankamai dėmesio skirta rezultatams“

Atsakymas į 4 rekomendacijos pastabas (90 dalis). Audito Rūmų ataskaitoje Nr. 17/2018 Komisijai rekomenduota daugiau dėmesio skirti rezultatams, kartu teikiant valstybėms narėms tikslinę paramą, kad būtų paspartintas 2014–2020 m. programavimo laikotarpio įgyvendinimas. Komisija ėmėsi iniciatyvų šiai rekomendacijai įgyvendinti ir mano, kad ji visiškai įgyvendinta, pvz., ji pasitelkė įvairias tikslines techninės paramos priemones ir konsultavimo paslaugas, kad būtų pagerinti valstybių narių gebėjimai panaudoti fondų lėšas, taip pat atidžiai stebėjo programas, dėl kurių kilo vėlavimo rizika ir kurios nurodytos mūsų ankstesniuose atsakymuose. Komisija taip pat kasdien palaiko ryšius su vadovaujančiosiomis institucijomis, kad užtikrintų sklandų 2014–2020 m. programų įgyvendinimą. Komisija pakartoja savo anksčiau pareikštą nuomonę, kad Specialioji ataskaita Nr. 24/21, į kurią daroma nuoroda kalbant apie likusius rekomendacijos įgyvendinimo trūkumus, nėra glaudžiai susijusi su atitinkama rekomendacija.

Specialioji ataskaita Nr. 18/2018 „Ar įgyvendintas pagrindinis prevencinės Stabilumo ir augimo pakto dalies tikslas?“

Atsakymas į 1 rekomendacijos c punkto pastabas (137 dalis). Komisija laikosi nuomonės, kad ji visiškai įgyvendino tuos 1 rekomendacijos c punkto aspektus, kuriems pritarė. Komisija iš dalies pritarė 1 rekomendacijos c punktui, būtent tiek, kiek jame prašoma išnagrinėti matricos veiksmingumą, nes tuo metu ji atliko platesnio masto lankstumo galimybių, reikalaujamų pagal Bendrai su valstybėmis narėmis sutartą poziciją, peržiūrą. Komisija nurodė, kad ji negali iš anksto nulemti šio proceso rezultatų. Komisija matricos parametrus išnagrinėjo atlikdama platesnio masto lankstumo galimybių pagal Stabilumo ir augimo paktą (SAP) peržiūrą, kuri buvo paskelbta 2018 m. gegužės mėn. Komisija nuodugniai neįvertino trijų išsamių Audito Rūmų nurodytų aspektų. Šie aspektai susiję su 1 rekomendacijos a ir b punktais, kuriems Komisija nepritarė. Todėl Komisija nebandys atsižvelgti į tas rekomendacijas.

Atsakymas į 3 rekomendacijos pastabas (142 dalis). Komisija laikosi nuomonės, kad ji visiškai įgyvendino tuos 3 rekomendacijos aspektus, kuriems pritarė. Komisija iš dalies pritarė 3 rekomendacijai ir pareiškė esanti pasirengusi svarstyti galimybę sugrįžti prie šio klausimo ir siekti, kad valstybės narės pritartų tokiems pasiūlymams. Ji taip pat nurodė, kad šiame etape Komisija negali įsipareigoti pateikti pranešimą EFK. Vėliau pateiktame atsakyme į Audito Rūmų pastabas Komisija pareiškė, kad ji „nusprendė toliau nagrinėti šį klausimą vykdydama ekonomikos valdymo peržiūrą“. Diskusijų EFK metu valstybės narės nurodė pageidaujančios, kad visi būsimi fiskalinių taisyklių pakeitimai būtų įtraukti į bendrą dokumentų rinkinį. Todėl šiuo metu tiksliniams fiskalinių taisyklių pakeitimams, pavyzdžiui, 3 rekomendacijoje nurodytam pakeitimui, nebūtų pritarta. Dėl šios priežasties Komisija nepateikė EFK pranešimo šiuo klausimu. Komisija taip pat primena, kad iš dalies pritardama 3 rekomendacijai ji jokiu būdu neįsipareigojo pateikti tokio pranešimo. Komisija negali iš anksto nulemti viešų diskusijų dėl ekonomikos valdymo peržiūros rezultatų. Po 2022 m. vasaros atostogų ir likus pakankamai laiko iki 2023 m. Komisija pateiks gairių dėl galimų ekonomikos valdymo sistemos pakeitimų.

Specialioji ataskaita Nr. 19/2018 „Europos greitųjų traukinių tinklas ne tikrovė, o tik neveiksminga samplaika“

Atsakymas į 2 rekomendacijos antros įtraukos pastabas (106 dalis). Šios rekomendacijos įgyvendinimo terminas dar nesibaigė. Tačiau rekomenduojamas veiksmas yra susijęs su vykstančia TEN-T reglamento peržiūra (tekstas turėtų būti priimtas iki 2024 m. vidurio).

Atsakymas į 4 rekomendacijos ketvirtos įtraukos pastabas (106 dalis). Reglamento peržiūra buvo atidėta ir Komisija šiuo metu rengia iš dalies pakeistą tekstą, kad jį būtų galima priimti iki 2023 m. liepos mėn.

Specialioji ataskaita Nr. 25/2018 „Potvynių direktyva: pažanga vertinant riziką, kartu planuojant ir tenkinant poreikį gerinti padėtį“

Atsakymas į 1 rekomendacijos pastabas (102 dalis). 2022 m. birželio 1 d. aštuonios valstybės narės (AT, CZ, DE, FI, IE, IE, LV, NL, SE) buvo įvykdžiusios prievolę teikti ataskaitas pagal Potvynių direktyvos 15 straipsnį.

Bendras Komisijos atsakymas į 2 rekomendacijos a ir b punktų pastabas (103 dalis). Iš tiesų reikalaujama, kad valstybės narės iki 2021 m. gruodžio mėn. paskelbtų savo antrojo etapo potvynių rizikos valdymo planus (PRVP) (ir trečiojo etapo upių baseinų valdymo planus) ir iki 2022 m. kovo mėn. apie juos praneštų Europos Komisijai. Po to Komisija įvertins tokius planus ir parengs ataskaitą su išvadomis ir rekomendacijomis, o tai, žinoma, užtrunka, atsižvelgiant į pagrindinės analizės apimtį ir techninį sudėtingumą. Nors teisinis Komisijos ataskaitos pateikimo terminas yra 2024 m. gruodžio mėn., Komisijos tarnybos imasi priemonių, kad ji būtų pateikta anksčiau 2024 m. (tai taip pat priklauso nuo valstybių narių ataskaitų pateikimo laiko).

Atsakymas į 3 rekomendacijos pastabas (106 dalis). Komisija pabrėžia, kad šiai rekomendacijai nebuvo pritarta.

Atsakymas į 6 rekomendacijos A punkto pastabas (112 dalis). Komisija pradėjo darbą, susijusį su Bendrosios įgyvendinimo strategijos rekomendacinio dokumento Nr. 24 „Upių baseinų valdymas keičiantis klimatui“ (angl. *River basin management in a changing climate*) atnaujinimu. Tikimasi, kad ši veikla bus užbaigta 2023 m. pabaigoje arba 2024 m. pradžioje.

Atsakymas į 6B rekomendacijos a punkto pastabas (112 dalis). Kaip ir atsakymuose į 2 rekomendacijos a punkto ir 6 rekomendacijos a punkto pastabas.

Bendras Komisijos atsakymas į 6B rekomendacijos b punkto ir 6B rekomendacijos c punkto pastabas (112 dalis). Komisija mano, kad ši rekomendacija iš dalies įgyvendinta, nes: 2019 m. vasario mėn. Komisija paskelbė valstybių narių pažangos potvynių rizikos valdymo srityje vertinimą. Į ataskaitą įtraukti skirsniai dėl klimato kaitos poveikio aspektų įtraukimo į PRVP ir dėl prisitaikymo prie klimato kaitos priemonių (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=SWD:2019:31:FIN&qid=1551205988853&from=EN); Kad nustatytų valstybių narių žinių apie klimato kaitos poveikį spragas, Komisija parengė diskusijoms skirtą dokumentą (https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/419cedb7-961b-485e-8c10-608e422258a1/details) ir atliko valstybių narių apklausą;

paskelbta pirmoji apklausos ataskaitos versija (https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/7073b7ab-1178-455d-abc3-7c1c5624a633/details).
Atnaujinta versija bus paskelbta iki 2022 m. spalio mėn.; 2021 m. spalio mėn. surengtas praktinis seminaras klimato kaitos ir potvynių rizikos valdymo klausimais; 2022 m. gegužės mėn. surengtas praktinis seminaras lietaus potvynių klausimais. Klimato teisės aktas (2021 m.) ir Prisitaikymo prie klimato kaitos strategija (2021 m.) suteiks papildomą postūmį.

Valstybės narės antrojo etapo PRVP turi parengti iki 2021 m. pabaigos ir iki 2022 m. kovo mėn. pabaigos juos nusiųsti Komisijai (PD 14 ir 15 straipsniai). Komisija įsipareigojo iki 2024 m. pabaigos pateikti ataskaitą dėl šių planų peržiūros, susijusią su kita Vandens pagrindų direktyvos ir Potvynių direktyvos įgyvendinimo ataskaita, kuri turi būti pateikta iki tos pačios datos. Atsižvelgdama į tai, Komisija patikrins valstybių narių siūlomas priemones.

Atsakymas į 7 rekomendacijos a punkto pastabas (113 dalis). Komisija iš dalies pritarė šiai rekomendacijai, nes Potvynių direktyvoje nenumatyta, kad valstybės narės privalo į savo PRVP kaip vieną iš priemonių įtraukti draudimą, ir ne visos valstybės narės savo ataskaitose pateikia draudimo informaciją.

Vis dėlto Komisija savo 2019 m. apžvalgoje (SWD(2019) 31) jau patikrino, ar valstybės narės savo pirmuosiuose PRVP aptarė draudimą ir kaip tai darė. Be to, Komisija palaiko idėją labiau informuoti visuomenę apie rizikos perleidimo mechanizmą – galimybę apsidrausti nuo potvynių. Draudimo apsaugos didinimas įgyvendinant plačią potvynių rizikos valdymo strategiją galėtų būti geras rizikos perleidimo metodas. Draudimo naudą lemia reguliavimo aplinka kiekvienoje valstybėje narėje ir konkretūs potvynių rizikos ypatumai tose valstybėse narėse.

2020 m. Komisija palaikė ryšius su federacija „Insurance Europe“, kuri atliko savo nacionalinių organizacijų narių apklausą apie potvynius ir draudimą. Tuo pat metu Komisija ir valstybės narės atliko potvynių rizikos valdytojų apklausą. 2020 m. spalio mėn. surengtas praktinis seminaras draudimo klausimais, o ataskaitos projektas paskelbtas 2021 m. balandžio mėn. (https://circabc.europa.eu/ui/group/9ab5926d-bed4-4322-9aa7-9964bbe8312d/library/a6981d29-3a4e-4f2d-873e-4e717f30540d/details). Ataskaitoje taip pat aptariama federacijos „Insurance Europe“ apklausa.

Šiuo metu Komisija vertina antrojo etapo PRVP, kuriuos parengė valstybės narės. Šie vertinimai ir ES apžvalgos 2024 m. pabaigoje bus paskelbti čia (https://ec.europa.eu/environment/water/flood_risk/overview.htm).

Atsakymas į 8 rekomendacijos a punkto pastabas (115 dalis). Komisija pabrėžia, kad šiai rekomendacijai nebuvo pritarta.

Specialioji ataskaita Nr. 31/2018 „Gyvūnų gerovė Europos Sąjungoje: atotrūkio tarp toli siekiančių tikslų ir praktinio įgyvendinimo panaikinimas“

Atsakymas į 1 rekomendacijos b punkto pastabas (100 dalis). 2022 m. kovo mėn. viduryje Sveikatos ir maisto saugos GD paskelbė apžvalginę ataskaitą dėl gyvūnų gerovės rodiklių ūkių lygmeniu, kurioje išsamiai aprašomos įvairios problemos ir sunkumai, su kuriais susiduriama kuriant įgyvendinamą gyvūnų gerovės rodiklių sistemą. Šiuo metu vykdomi įvairūs projektai, kuriais siekiama spręsti šias problemas. Ketinama apsvarstyti galimybę tokius rodiklius įtraukti į peržiūrėtus gyvūnų gerovės teisės aktus; Komisijos pasiūlymą tikimasi priimti iki 2023 m. pabaigos.

Atsakymas į 1 rekomendacijos c punkto pastabas (100 dalis). ES gyvūnų apsaugos ir gerovės strategijos (2012–2015 m.) vertinimo rezultatai buvo panaudoti peržiūrint gyvūnų gerovės *acquis*. Gyvūnų gerovės teisės aktų tinkamumo patikros veiksmų gairės buvo paskelbtos 2020 m. gegužės mėn., todėl rekomendaciją nebuvo vėluojama įgyvendinti. Darbas, susijęs su pačia tinkamumo patikra, tebevykdomas, o susijęs tarnybų darbinis dokumentas turėtų būti paskelbtas iki 2022 m. trečiojo ketvirčio.

Gyvūnų gerovės teisės aktų peržiūros įžanginis poveikio vertinimas paskelbtas 2021 m. liepos mėn., o atsiliepimus buvo galima teikti iki 2021 m. rugpjūčio mėn. pabaigos. Atviros viešos konsultacijos buvo vykdomos nuo 2021 m. spalio 15 d. iki 2022 m. sausio 21 d. Iki 2023 m. pradžios planuojama užbaigti poveikio vertinimo tyrimus ir iki 2023 m. ketvirtojo ketvirčio priimti susijusius pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų.

Atsakymas į 4 rekomendacijos a punkto pastabas (104 dalis). Rekomendacija įgyvendinama atliekant BŽŪP strateginių planų vertinimą. Visoms valstybėms narėms buvo išsiųsti raštai su pastabomis dėl BŽŪP strateginių planų, kuriuose buvo prašoma pateikti paaiškinimų ir nustatyti platesnio užmojo tikslus gyvūnų gerovės srityje. Šiuo metu Komisija vertina atsakymus ir aktyviai diskutuoja su valstybėmis narėmis. 2021 m. gruodžio 7 d. priimtas Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2022/126 (OL L 20), kuriuo papildomos Strateginių planų reglamento nuostatos dėl gyvūnų gerovės.

Papildomos nuorodos

BŽŪP strateginių planų apžvalga. Komisijos pastabos (https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/food-farming-fisheries/key_policies/documents/overview-cap-plans-ol-220331.pdf)

Raštai su pastabomis dėl BŽŪP strateginių planų (https://agriculture.ec.europa.eu/cap-my-country/cap-strategic-plans/observation-letters_lt)

Specialioji ataskaita Nr. 33/2018 „Kova su dykumėjimu ES: didėjanti grėsmė, kuriai sumažinti reikia imtis daugiau veiksmų“

Atsakymas į 1 rekomendacijos a punkto pastabas (74 dalis). Komisija ėmėsi svarbių veiksmų šiai rekomendacijai įgyvendinti – priėmė 2030 m. ES dirvožemio strategiją ir pasitelkė JRC atliktus mokslinius tyrimus. Dykumėjimo ir dirvožemio degradacijos masto ES vertinimo metodikos nustatymas turi būti derinamas su Geros dirvožemio būklės teisės aktu – dėl jo Europos Komisija iki 2023 m. pateiks specialų pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto. Taigi metodika negali būti nustatyta iki tos datos.

Atsakymas į 1 rekomendacijos b punkto pastabas (74 dalis). Komisija ėmėsi svarbių veiksmų šiai rekomendacijai įgyvendinti – priėmė 2030 m. ES dirvožemio strategiją. Į naujosios 2030 m. ES dirvožemio strategijos 4.2 skirsnį įtrauktas veiksmas, apibūdintas taip: „padedama Europos aplinkos agentūros (EAA) ir Jungtinio tyrimų centro (JRC) [Komisija] kas penkerius metus skelbs informaciją apie žemės degradacijos ir dykumėjimo padėtį ES“.

Atsakymas į 3 rekomendacijos a punkto pastabas (78 dalis). Naujojoje 2030 m. ES dirvožemio strategijoje nustatyta visa apimanti sistema ir konkretūs veiksmai, kuriais siekiama svariai prisidėti prie nustatytų įsipareigojimų ir tikslų, įskaitant tikslą iki 2030 m. užtikrinti dirvožemio būklės neblogėjimą, įgyvendinimo. Parengus metodiką (žr. 1 rekomendacijos a punktą) ir Geros dirvožemio būklės teisės aktą, bus galima išsamiau paaiškinti, kaip bus pasiektas dirvožemio būklės neblogėjimo tikslas, ir pranešti apie padarytą pažangą. Taigi, šios rekomendacijos įgyvendinimas priklauso nuo 1 rekomendacijos a punkto įgyvendinimo ir Geros dirvožemio būklės teisės akto priėmimo proceso.

Specialioji ataskaita Nr. 35/2018 „Nevyriausybinių organizacijų įgyvendinamų ES lėšų skaidrumas: būtina daugiau pastangų“

Bendras Komisijos atsakymas į 1 rekomendacijos a punkto ir 1 rekomendacijos b punkto pastabas (66 dalis). Komisija pažymi, kad šiai rekomendacijos daliai iš pradžių nebuvo pritarta dėl priežasčių, paaiškintų Komisijos atsakymuose į Audito Rūmų pastabas specialiojoje ataskaitoje Nr. 35/2018, ypač atsižvelgiant į tai, kad reguliavimo sistemoje nebuvo numatyta tarptautiniu ar Europos lygmeniu priimtina NVO apibrėžtis. Tuo metu, kai buvo rengiama Audito Rūmų specialioji ataskaita, Finansinis reglamentas ką tik buvo peržiūrėtas. Tačiau 2022 m. balandžio mėn. Komisija priėmė pasiūlymą dėl Finansinio reglamento peržiūros siekdama įtraukti NVO apibrėžtį ir atitinkamus kriterijus. Dabar teisėkūros institucijos turės nuspręsti dėl tolesnių veiksmų ir priimti Finansinio reglamento pakeitimą.

Europos Centrinio Banko atsakymas į Europos Audito Rūmų ataskaitą dėl ES biudžeto vykdymo. Padėtis 2021 m. pabaigoje, „3 skyrius. Rekomendacijų vykdymas“

5b rekomendacija – Europos Audito Rūmų specialioji ataskaita Nr. 2/2018

Po 2018 m. Europos Audito Rūmų atlikto audito ECB ėmėsi veiksmų ir atnaujino savo veiksmų kritiniais atvejais planą (VKAP), kad būtų suderintos gairės dėl procedūros, kurios laikomasi priskyrus banką konkrečiam VKAP etapui. Pagal atnaujintą VKAP, jungtinės priežiūros grupės (JPG) turi galimybę prašyti atlikti tikslinį patikrinimą vietoje bet kuriuo veiksmų plano etapu, kad įvertintų, pavyzdžiui, veiksnius, dėl kurių blogėja turto kokybė, o tai reikštų, kad pradėtas procesas pagal 5b rekomendaciją. Be to, JPG gali prašyti atlikti patikrinimus vietoje pagal svarbių bankų metinę priežiūros analizės programą. Tada jos gali taikyti sisteminius kiekybinius metodus konkrečioms byloms arba konkretaus banko istoriniams duomenims (peržiūrint kredito bylas ir taikant kritinio tikrinimo modelius), naudotis išorės vertintojų atliekamomis nuodugniomis įkaito peržiūromis arba parengti pažangius rinkos rizikos pozicijoms taikytinus vertinimo metodus. Pastaraisiais metais per patikrinimus vietoje pradėjusios taikyti šiuos naujus metodus JPG tapo pajėgios, pirma, kritiškai įvertinti turto kokybę taip, kad tai būtų proporcinga iškilusiems sunkumams – nes taikant šiuos metodus gaunamas sisteminis kiekybinis rezultatas, kurį atspindi kiekybiniai atidėjiniai arba vertinimo skirtumai – ir, antra, prireikus prašyti perklasifikuoti tam tikrą turtą. Todėl šie patikrinimai vietoje yra proporcingas nuolatinės turto kokybės tikrinimo būdas. Jei pagal VKAP reikia skubiai atlikti patikrinimą vietoje, ECB gali greitai sudaryti specialią patikrinimo komandą, kuri peržiūrėtų vietoje vykdomos programos prioritetus ir perskirstytų vietoje turimus išteklius.

KOMISIJOS ATSAKYMAI Į EUROPOS AUDITO RŪMŲ PASTABAS ATASKAITOJE „ES BIUDŽETO VEIKSMINGUMAS. PADĖTIS 2021 M. PABAIGOJE“

Priedas

Atsižvelgimas į 2018 m. metinės ataskaitos 3 skyriuje pateiktas rekomendacijas

Kalbant apie 2018 m. metinės veiksmingumo ataskaitos 3.2 rekomendacijos a, b, c punktus ir 3.4 rekomendaciją, Komisija norėtų atkreipti dėmesį į tai, kad kelių programų pradinės, tarpinės ir tikslinės reikšmės (kartu su susijusiais dokumentais) dar nėra nustatytos: atitinkamus reglamentus vėluota priimti, taigi veiklos susitarimai pradėti taikyti pavėluotai.

AUTORIŲ TEISĖS

© Europos Sąjunga, 2022 m.

Europos Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika nustatyta Audito Rūmų sprendime Nr. 6-2019 dėl atviruų duomenų politikos ir pakartotinio dokumentų naudojimo.

Jeigu nenurodyta kitaip (pavyzdžiui, atskiruose pranešimuose dėl autorių teisių), ES priklausantis Audito Rūmų turinys yra licencijuojamas pagal *Creative Commons Attribution 4.0 International* (CC BY 4.0) licenciją. Todėl paprastai pakartotinis naudojimas yra leidžiamas, jeigu tai tinkamai pažymima ir nurodomi bet kokie padaryti pakeitimai. Tie asmenys, kurie pakartotinai naudoja Audito Rūmų turinį, neturi iškreipti pirminės prasmės ar minties. Audito Rūmai nėra atsakingi už bet kokius pakartotinio naudojimo padarinius.

Būtina gauti papildomą leidimą, jei tam tikrame turinyje vaizduojami privatūs asmenys, pavyzdžiui, Audito Rūmų darbuotojų nuotraukose, arba jame pateikiami trečiųjų asmenų kūriniai.

Gavus tokį leidimą, juo panaikinamas ir pakeičiamas pirmiau minėtas bendrasis leidimas ir jame aiškiai nurodomi bet kokie naudojimo apribojimai.

Siekiant naudoti ar atgaminti turinį, kuris nepriklauso ES, gali reikėti prašyti leidimo tiesiogiai iš autorių teisių turėtojų.

1.9 dalis, 1.3, 1.5, 2.1, 2.2, 2.4, 2.9 diagramos – piktogramos (išskyrus DVT piktogramą): šios diagramos parengtos naudojant Flaticon.com išteklius. © Freepik Company S.L. Visos teisės saugomos.

1.9 dalis, 1.3 ir 2.6 diagramos – DVT rato piktograma: © Jungtinės Tautos. Šio leidinio turinio Jungtinės Tautos nėra patvirtinusios ir jis neatspindi Jungtinių Tautų ar jų pareigūnų nuomonių.

Programinei įrangai ar dokumentams, kuriems taikomos pramoninės nuosavybės teisės, pavyzdžiui, patentams, prekių ženklams, registruotiems dizainams, logotipams ir pavadinimams, Audito Rūmų pakartotinio naudojimo politika netaikoma.

Europos Sąjungos institucijų europa.eu domeno svetainėse pateikiamos nuorodos į trečiųjų asmenų svetaines. Audito Rūmai jų nekontroliuoja, todėl raginame peržiūrėti jose pateiktą privatumo ir autorių teisių politiką.

Audito Rūmų logotipo naudojimas

Audito Rūmų logotipas negali būti naudojamas be išankstinio Audito Rūmų sutikimo.

QJ-07-22-665-LT-N

Europos Audito Rūmai patikrino ES biudžeto išlaidų programų veiksmingumą 2021 m. pabaigoje , remdamiesi iš Komisijos ir kitų šaltinių gauta informacija apie veiksmingumą, įskaitant savo naujausius auditus ir apžvalgas. Pagrindinė šių metų veiksmingumo ataskaitos tema – horizontaliųjų politikos prioritetų integravimas į ES biudžetą. Jie įvertino, ar šie prioritetai buvo įtraukti į atrinktas ES išlaidų programas ir ar Komisija taikė tinkamą veiklos peržiūros planą, kad įvertintų ES biudžeto įnašą įgyvendinant tokius prioritetus.

EUROPOS AUDITO RŪMAI

Europos Sąjungos leidinių biuras

ISBN 978-92-847-8543-8